

PREDLOG PREDSEDSTVA ZVEZE BORCEV NOVOMEŠKE OBČINE

Oddelek NOB v Dolenjskem muzeju

naj bi dobil posebno razstavno zgradbo, ki bi bila osrednji spomenik NOB Dolenjske — Z novim spominskim objektom bi najprejdarneje in nadvse dostojno počastili 20-letnico osvoboditve in 600-letnico obstoja Novega mesta

Z veliko naglico se nam približujeta dve nadvse pomembni obletnici: ena iz preteklosti, tj. 20-letnica osvoboditve in povelje graditve socialističnega življenja, druga pa iz daljne preteklosti — 600-letnica ustanovitve Novega mesta.

Ni vseeno, kako bomo pričakali ti dve obletnici, še manj pa, kako jih bomo proslavili. Mogoče je za nekatere zadeve že prepozno, da bi jih za obletnici izvedli, za nekatere je pa le še čas, če se jih bomo takoj oprijeli.

Obe obletnici sta tako pomembni, da lahko z njima zaključimo neko obdobje v razvoju našega mesta in Dolenjske, saj je to njeno središče. Na podlagi teh zaključkov lahko uravnamo novo pot, postavimo nove delovne sporede in si postavimo daljne smotre našega skupnega življenja.

Dvajset let ni kdove kako dolga doba v življenju naroda. Se v življenju posameznika ne pomeni tako doba kakor posebne razsežnosti, vendar pa se v 20-letni mladostni do-

bi ustali človekov odnos do zunanjega sveta, utrdi se pot, po kateri je hodil in se oblikuje njegov značaj.

Tudi naša revolucionarna doba je v precejšnji meri podobna tej mladostni dobi človeka, posebno še, ker se je porajala v borbi in se nadaljevala z utrditvijo vseh pridobitev narodnoosvobodilne borbe in revolucije.

Ker je 20-letnica del celotnega razvoja mesta in njegove okolice, katere središče je, je prav, da obe proslavi združimo v eno, in to še bolj slovesno. Pomembnost teh proslav je tako velika, da moramo zgraditi nekaj trajnega in hkrati veličastnega. Prav ob tem mislimo, da bi zgradili v Novem mestu pri Dolenjskem muzeju zgradbo oddelka NOB.

Predsedstvo ZB občine Novo mesto je z veseljem sprejelo predlog Dolenjskega muzeja, da skliče posvetovanje glede graditve. Na podlagi tega posvetovanja je predsedstvo ZB občine Novo mesto sklicalo 31. marca 1964 izred-

no sejo, na kateri je obravnavalo vprašanje graditve posebne stavbe v sklopu Dolenjskega muzeja za prostore oddelka revolucije in osvobodilnega boja.

Na seji je bil predložen idejni osnutek nove zgradbe, ob tem pa se je jasno pokazala potreba po gradnji oddelka NOB in njegove kasnejše naloge.

Dolenjska je bila neprekinjeno točišče narodnoosvobodilnega gibanja in boja skozi vsa štiri leta. Res je, da je ta neprekinjenost zadeva celotne Slovenije in spadajo te zadeve v osrednji muzej NOB, vendar pa ima Dolenjska toliko svojih posebnosti, da so vredne svoje lastne zgradbe v Dolenjskem muzeju v Novem mestu.

V razgovoru so oživele dolenjske posebnosti:

Izseljenski pas na Krškem polju in problemi Kočevarjev

ob naselitvi na tem področju; prvi poskusi sestavljanja večjih partizanskih enot na Dolenjskem in napad na Bučko;

začetki oboroženih enot mlajših človekov v preokret v belogardizem s »Štajerskim bataljonom« v šentjoški hosti; volitve krajevnih NO odborov v poletju 1942 in njihovo delo;

skupni boji hrvaških in slovenskih partizanskih enot; neprestani boji v Suhé krajini zlasti za Žužemberk; Rog s svojimi bazami in bolnicami;

interniranci v italijanskih taboriščih;

delo protijudske duhovščine po dolenjskih vaseh;

predvsem pa gospodarska zaostalost Dolenjske v predaprilski Jugoslaviji ter pogoji za delo in rast naprednih sil, zlasti KP in SKOJ.

(Nadaljevanje na 14. str.)

Kočevska knjižnica v novih prostorih

Včeraj je kočevska knjižnica po večmesečnem odmoru spet odprla vrata za številne ljubitelje vsakovrstnega branja. V novem domu telesne kulture so dobili štiri večje prostore, vendar so že sedaj prenatrpani, posebno ker nimajo skladišča in za veliko knjig ni prostora na policah. Novost v knjižnici je svoboden pristop do knjig, tako da bo vsak bralec lahko po volji izbiral čtivo.

Knjižnica ima sedaj okrog 10.000 knjig, skoraj ves poročen tisk in večino slovenskih revij. Posebna novost je ločen mladinski oddelak s čitalnico; dvakrat na teden, to je ob sredah in petkih od 14.—16. ure, pa bo odprt študijski oddelak.

V novih prostorih bo knjižnica veliko lažje opravljala svoje pomembno kulturno poslanstvo, škoda le, da zaradi prepričljivih sredstev ne morejo kupovati vseh novih knjig.

kolikor bi jih potrebovali, posebno ne poučnih. S štirimi knjižničnimi kovčki kočevske knjižnice prihajajo knjige tudi v vse večje kraje občine, kasneje pa bodo verjetno prešle vse knjižnice v občini pod to centralno knjižnico.

V prostore stare knjižnice (mala dvorana za komitejem) se je preselila pionirska knjižnica šole Jožeta Šeška, ki se je doslej stiskala kar v šolski pisarni.

VREME

OD 16. DO 26. APRILA

V roku med 16. in 18. aprilom izdatne padavine z močno ohladitvijo, sneg deloma do nižin. Nato nekaj jasnih, sprva hladnih dni. Nekako od 22. aprila dalje nestalno s pogostnimi padavinami, vendar bodo tudi prehodno razjasnitve pogostne.

Dr. V. M.

URADNI VESTNIK DOLENJSKE

Vsem naročnikom in bralcem Dolenjskega lista sporočamo, da bomo še ta mesec začeli izdajati novo prilogo našega medobčinskega glasnika SZDL. Za občine Črnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Ribnica in Trebnje bomo izdajali URADNI VESTNIK DOLENJSKE, ki bo izhajal po potrebi in ga bodo vsi naši redni naročniki prejeli brezplačno kot stalno prilogo Dolenjskega lista.

Vabimo vodstva občinskih skupščin, zavodov, uprav, gospodarskih in vseh drugih organizacij, društev ter vse ostale, da si takoj naročijo potrebno število Dolenjskih listov, ker uradnega vestnika dolenjskih občin ne bomo posebej tiskali in razpečevali. Letna naročnina za Dolenjski list z uradnim vestnikom vred znaša za 1964 skupno 1200 dinarjev. Ustanove in podjetja, ki potrebujejo več izvodov uradnega vestnika, prosimo, da takoj naročijo ustrezno število Dolenjskih listov.

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

Pri zgraditvi vodovoda v Rumanji vasi pomaga vse, mlado in staro. V jarku, kjer bodo položene cevi, je bila tudi 69-letna Marija Hrovat iz Rumanje vasi. Nasipavala je zemljo v jarek in spraševala: »Je treba še dosti?« — Več o tem berite na 14. strani današnje številke!

V soboto bo letna skupščina ZB v Novem mestu

V sejni dvorani občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu se bo v soboto, dne 18. aprila, ob 9. uri dopoldne začela letna skupščina Združenja borcev NOV novomeške občine. Na dnevnem redu sta poročila predsednika in sta poročila predsednika in nadzornega odbora organizacije Združenja borcev NOV.

Vabilo na razstavo ljudskih ročnih izdelkov v Brežicah

Pletenine iz slame, ličja, šibja in vitric, glineni lonci, skleda, vrči, vazice in petelini, stare, nove vezanine, vse je na razstavi v Brežicah razporejeno, da bo vsakomur nekaj povedalo o lepoti in bogastvu Spodnjega Posavja.

Razstava je zares poučna in zanimiva; zato naj bi si jo vsakdo ogledal!

Pravilni sestanek oblik, ki jih ustvarja spodnjeposavsko ljudstvo, je izraz njegove ne-

uničljive oblikovalne sile, sestavnega dela ljudskega bontonja. Razstava je obraz tega ljudstva, je njegovo srce; kaže nam njegovega duha. Zivljenje ljudstva je tisočletno in njegova ustvarjalna sila oblikuje tisoč in eno obliko. Nekatere izmed naštetih oblik, ki so nastale v zadnjem stoletju, so razstavljene na tej razstavi.

Je ljudstvo utrujeno, je žalostno ali veselo, mu peša ustvarjalna sila ali morda

- Danes ob 18. uri bo v brežiskem prosvetnem domu odprta razstava ljudskih ročnih izdelkov iz Spodnjega Posavja in Bele krajine. Pridite!

išče nove oblike? Kako se vrašča v nove življenjske pogoje, kaj in kako dela — to naj pomaga ugotoviti tudi ta razstava.

Vse, ki bodo sodili, mora voditi resnica: lastnost zdravega ljudskega življenja je živahno, svojstveno oblikovanje skladnih in uporabnih predmetov namenskega oblik. Prav tako oblikujejo ljudske roke slogovno čiste izpovedne ali krasilne oblike, ki so določene z izvirnimi lastnostmi našega ljudstva z njegovo izvirno likovno voljo. Kadar ljudskega duha zastrupljajo nasilni in kvarni vplivi, ki jih sejejo od ljudstva odtrgani posamezniki ali skupine, se porajajo spački in klč. Se le v luči tega dejstva spoznamo krivico in škodo, prizadejano predvsem v zadnjih sto letih. Sprehod po zanimivi razstavi nam zato potrjuje, daje prizadevanje naprednih likovnih umetnikov ter likovnih pedagogov, ki sproščajo neodvisno oblikovalno domišljijo pravzaprav prizadevanje za človeka, za svobodo duha in za srečo med evločnimi drevesi.

Obiščite zanimivo razstavo v Brežicah, seznanite se z ustvarjalnim duhom naših ljudi!

PROF. MIRO KUGLER

NITI LITER VINA NA LETO...

Naš dobri, zdravi dolenjski humor — ali kako so nekateri preveč dobesedno razumeli zadnjo podražitev našega domačega tednika...

Vodilna vloga za demokratizacijo, ne za oblast

Nemalokrat slišimo napačno mnenje, da je Zveza komunistov činitelj oblasti. Dejansko je čedalje manj instrument oblasti in zmeraj bolj — kot pravi program ZKJ — činitelj oblikovanja in razvijanja socialistične zavesti delovnih množic. V čem je potemtakem vodilna vloga Zveze komunistov? Na to vprašanje odgovarjajo smernice za predkongresno aktivnost takole:

»Vodilno vlogo Zveze komunistov uresničujemo danes predvsem z bojem za nadaljnjo demokratizacijo političnega življenja družbe in s prenašanjem splošno družbenih zadev na javne družbene tribune, kjer se delovni ljudje — torej tudi komu-

prerasti oblast v imenu ljudstva v oblasti tega ljudstva samega.

Ob neizpodbitnih dejstvih, ki jih ni mogoče zanikati, so naravnost smešne trditve posameznih, resda osamljenih »humanistov«, da so politične organizacije, med njimi tudi Zveza komunistov, glavna ovira nadaljnje demokratizacije. Po njihovem bi torej lahko shajali brez političnih organizacij. Zdaj, na tej stopnji družbenega razvoja, je taka trditev lahko rezultat utopističnega sanjarjenja o nekakšni absolutni svobodi. »Sem za vse, kar se postavlja na pot svobodni« pravi tak utopist, pri tem pa pozablja, da se postavlja na pot tako pojmovani svobodni tudi nujna, da morajo ljudje zgraditi jutraj na delo in da sodobna družba lahko živi le, če je organizirana. Po tem pojmovanju ni prav, da so pri nas razviti in manj razviti predeli. Ko bi taki sanjači mogli pričarati, da bi bil ves svet kar čez noč vsestransko bogat, brez dolgotrajnih naporov v premagovanju objektivnih protislovij, bi bilo nasmehljivo konec vseh težav. Samo — tega ne morejo storiti. Taki posamezniki zanikajo vse, kar je dobrega in slabega v naši družbi, sami pa ne ponudijo nobene rešitve — razen besed.

- Samo z besedami o ne-kakšni abstraktni svobodi in donkihotovskem humanizmu pa ni mogoče odstraniti neenakomernosti v razvoju, razločkov objektivnega položaja in pogojev gospodarjenja itd. Kdor hoče razreševati ta protislovja, mora biti na tleh stvarnega življenja in vsak dan se mora spoprijemati s težavami take ali drugačne narave.

Zveza komunistov si ne dela iluzij, da je samoupravljanje delovnih ljudi že rešeno vseh težav in nevarnosti. Doseči, da bo samoupravljanje

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Med Djakarto in Manilo ni več kot dobrih tisoč kilometrov, vendar posebjata obe mesti pravzaprav dva pola. V Djakarti je bil te dni pripravljen sestanek za konferenco azijsko afriških držav, v Manili pa so slavili desetletnico pakta za Jugovzhodno Azijo — SEATO.

V Manili so pregledali račune za nazaj, v Djakarti pa so predstavniki 29 dežel razpravljali o sklicanju nove bandunske konference. Ta tema je letos še posebno aktualna. Bliža se desetletnica zgodovinske konference v Bandungu.

Večina azijskih in afriških dežel je mnenja, da bi bila ta močno zaželeno. Vendar ne letos, letošnji program je že zelo natrpan. V Zenevi je svetovna konferenca o razvoju, v Kairu bo jeseni druga konferenca nevezanih dežel, julija bo v Aleksandriji afriški vrh, sestanek najvišjih predstavnikov Afrike. Novi Bandung naj bi bil zato drugo leto, 18. aprila, na obletnico prve bandunske konference.

To je stališče večine afriških dežel, zlasti arabskih. Objavljeno nam je bilo, da bo ta konferenca pri nas, v Afriki, poudarjajo predstavniki afriških dežel. To bi bilo tudi logično, če hočemo že govoriti o enakopravnosti afriških dežel. Ali ne gre vendar za afro-azijsko konferenco?

Za to, da bi bila ta konferenca v Aziji, se posebno zavzema kitajska diplomacija. Indonezijski pa bi, razumljivo, najraje, če bi bila kar v Bandungu. S tem na tihem že računajo.

Toda vloga, ki jo je prevzela indonezijska diplomacija, in jo brani skoraj ves indonezijski tisk, je žalostna.

V prizadevanju, da prikaže bandunško konferenco kot edinega pravega predstavnika novih, revolucionarnih držav, so začeli v Djakarti ironizirati kairsko konferenco — nevezane države.

Ta konferenca sploh ni potrebna, nevezane države so za mir s kapitalisti, za koeksistenco z imperialisti, za spravo s kolonialisti — so voda na

njih Jugovzhodne Azije, na prvem mestu seveda o situaciji v Južnem Vietnamu. Ključ za rešitev vsega položaja v tem delu Azije naj bi bila zmaga v Južnem Vietnamu, popolna likvidacija vsega uporniškega gibanja, njihovih vojaških oporišč in političnih pozicij. To je bila teza ameriškega zunanjega ministra Ruska. Francoski zunanji minister je branil drugo stališče — Saigon mora dobiti vlado, ki bo uživala zaupanje vseh, ne le desničarskih elementov. Francija meni, da je treba najti diplomatsko rešitev, ameriška diplomacija je za vojaško. Vojno v Južnem Vietnamu je treba končati z vojno.

Toda, bo uspelo Američanom tam, kjer so doživeli Francozi svoj najtežji poraz po drugi svetovni vojni?

Francoska diplomacija je sploh veliko bolj elastična. Ne le v Aziji, povsod. V Latinski Ameriki, v vprašanju Kube, v Afriki, v okviru Atlantske zveze, Francozi so se pobotali z Nemci, sklenili so finansirati industrijsko proizvodnjo nerazvitih dežel.

Njihova formula za Jugovzhodno Azijo je nevtralnost. Z vojno ni mogoče doseči nič. Francoski premier Georges Pompidou je ondan v Tokiu izjavil, da bi tudi zmaga v Južnem Vietnamu ne pomenila rešitve!

Očitno je, da danes v bližini kitajskega kolosa ni možna druga politika kot tista, ki vsaj na tihem priznava, da živi znotraj velikega zidu 700-milijonska nacija. Tega se zavedajo praktično že vse države Jugovzhodne Azije: Kambođa, Indonezija, Burma. Zato skušajo krmariti izven nevarnih tokov hladne vojne.

Dve konferenci

mlin staremu družbenemu redu. Ta konferenca zato ni potrebna. Le Bandung je pravi glas narodov, ki stopajo v zgodovino. Bandung je proti ameriškem imperializmu, je za boj do kraja, pišejo za kitajskimi listi zdaj še indonezijski.

To je ena plat te žalostne medalje, druga pa je, da so začeli nekateri indonezijski listi odkrito in brez vsake rezerve napadati in ironizirati naša prizadevanja za ohranitev mira. Pri tem citirajo nekateri celo albanske vire, drugi pa ponatiskujejo kitajske članke. Ta akcija dobiva vse bolj značaj politične kampanje. Vse kaže, da uživa tudi uradni blagoslov. To pa je le en dokaz več, kako močen je že kitajski vpliv v tej deželi.

Konferenca v Manili predstavlja drugo pol. V glavnem mestu Filipinov so govorili predvsem o vojaških vpraša-

NAŠ AKTUALNI KOMENTAR

sti kot njihov neločljivi del — kot člani samoupravnih organov in kolektivov vsak dan javno in demokratično razgovarjajo in sklepajo.

Zvezi komunistov torej ne gre za to, da bi vodila množice »za roko«, torej da bi vladala namesto njih, pa čeprav v njihovem imenu in za njihovo dobro. Ves dosedanj družbeni razvoj pri nas dokazuje prav nasprotno: stalno težnjo ZK, da na podlagi spoznanj objektivnih zakonitosti odpira pri ljudeh zavest o tem, da je usoda v njihovih rokah in da se morajo usposabljanje za to, da bodo znali sami vladati. Kako vladati? Seveda čedalje manj drug nad drugim in zmeraj bolj tako, da bodo, svobodno združeni, upravljali stvari — ne ljudi. Ob vseh prelomnih dogodkih, ko je pretila nevarnost silne birokratizacije, je bila prav Zveza komunistov tista, ki je prva odkrila to nevarnost in se ji uspešno izognila, zvesta Leninovemu načelu, da mora

polno zaživelo v vseh svojih pojavnih oblikah, to je stvar vsakodnevnega boja mnenj in premagovanja protislovij. Se so sile, ki pritiskajo na družbene odnose zavrle, prizadevajo si, da bi jih usmerile v smislu kapitalistične restavracije ali krepitve birokratskih teženj. Zveza komunistov z globoko analizo družbene stvarnosti odkriva te sile in mobilizira množico za boj proti njim. Tega pa ne počenja tako, da bi komandirala in predpisovala, kaj je socialistično in kaj ni. Ali tako, kot je rečeno v smernicah:

»Komunisti v teh organih ne morejo in ne smejo delovati kot činitelj, ki od zunaj vsiljuje vnaprej pripravljene sklepe, marveč kot ena-

kopravni član in kot notranja idejna in politična sila, ki v samoupravnih organih in družbenih organizacijah deluje za najnaprednejše rešitve z razvijanjem socialistične zavesti in z demokratičnim bojem mnenj.

Zveza komunistov se v demokratičnem boju mnenj ne spopada samo z volutariisti in utopisti, ki, kot je dejal Boris Zihel v svoji razpravi na posvetovanju v Beogradu, subjektivno večji del želijo dobro in novo, medtem ko grede objektivno čestokrat na roko raznim konservativnim silam, od buržoaznih ostankov pa do birokracije. Ona se spoprijema s politično napačnimi in škodljivimi pojmovanji vloge Zveze komunistov tudi v svojih lastnih vr-

stah, kaj je tudi eden izmed zgovornih dokazov iskrenosti njenega boja za nadaljnjo demokratizacijo političnega življenja družbe. Tako je rečeno v smernicah, da je škodljivo birokratsko pojmovanje, ki v Zvezi komunistov vidi samo zunanji činitelj, ki deluje od zgoraj, v čiasu Zveze komunistov pa človeka, ki je poklican, da predpisuje, kaj je socialistično in kaj ni. Škodljivo pa je tudi lažno liberalistično podcenjevanje in zanikanje vodilne vloge Zveze komunistov kar privede do toleriranja raznih deformacij, konec koncev pa k prepustitvi vodilne vloge nesocialističnim ali birokratsko konservativnim družbenim silam in težnjam.

J. B.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

■ Hruščov sedemdesetletnik. V petek bo slavil premier Sovjetske zveze Nikita Hruščov svoj sedemdesetletni dan. V Moskvo je že prišlo večje število visokih partijskih funkcionarjev, med njimi so Ulbricht, Novotni, Cedenbal, prišel pa bo tudi predsednik Finske Kekkonen. V Moskvi se že nekaj dni mudijo poljska partijska delegacija na čelu z Gomulko.

■ Razcep v KP Indije? Med izrednim sestankom narodnega sveta KP Indije je zapustilo sedenja 32 članov. Povod za to so bila pisma, ki naj bi jih pred štiridesetimi leti napisal predsednik partije Dange britanskemu vicerokralju. Za te trdi Dange, da so podtaknjena, kitajska frakeja pa, da so resnična. V teh nudi Dange »vso pomoč britanskim oblastem«. Kaže, da je prišlo v vrstah KP Indije že do prvega nevarnega razcepa in da se uturega partija razbija na dve krili: prosovjetsko in prokitajsko.

■ Velesejem v Milanu. V nedeljo so v prisotnosti predsednika italijanske republike Segnija odprli 42. mednarodni sejem v Milanu. Naša podjetja nastopajo kolektivno v devetih paviljoni, v Palači narodov pa je tudi naš turistični informacijski urad. Na sejmu nastopa uradno 51 držav.

■ Ameriške okrepitve že doma. Ameriško obrambno ministrstvo je odpoklicalo tiste čete, ki so jih med berlinsko krizo 1961. leta poslali v Vezno republiko Nemčijo, da bi okrepili tamkajšnje enote.

■ Julija konferenca Commonwealtha. Predsednik britanske vlade Home je izjavil, da bi bila konferenca držav Britanske skupnosti zaželeno. Kot najbolj verjeten datum navaja 1. julij. Predvidevajo, da se bo julij udeležila tudi Zanzibar, pa Južna Rodezija. Na konferenci bodo namreč razpravljali tudi o položaju v tej državi. Bela manjšina želi uveljaviti svojo oblast na račun črncev. Prvih je 250.000, drugih tri milijone.

Izredno živahen promet

Kupcev za prašiče je vedno več. Tudi na zadnjem novomeškem ponedeljkovem sejmu se je to močno poznalo. Naprodaj je bilo 955 pujskov, prodali pa so jih 811. Cene so se gibale med 9500 in 14.500 din, in jih zaradi velikega povpraševanja vse dopolne niso znižali.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● Prejšnji teden je bil v Ljubljani občni zbor republiškega sindikalnega sveta, ki se je odločno zavzel za krepitev standarda delovnih ljudi. O tem je govoril v svojem referatu tudi predsednik Franc Popit, ki je med drugim dejal, da je dosledno uveljavljanje delitve po delu eden ključnih problemov sedanjega časa. Idejni pogledi — je poudaril referent — kako rešiti ključne ekonomsko-družbene, pa tudi idejne probleme, s katerimi se spoprijemajo subjektivne sile, posebno še sindikati, vsebujejo mnogokrat nianse dveh različnih koncepcij: birokratsko-administrativne in demokratično-tržne. Sindikati v Sloveniji so odločno za to, da nadaljujemo prizadevanja po poti intenziviranja gospodarjenja na osnovi materialne spodbude proizvajalcev in njihove družbene afirmacije. To je tudi stališče centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije. To je stališče vseh naprednih sil, ki edino vodi do zadovoljujočih gospodarskih rezultatov in ki mobilizira za reševanje omenjenih problemov ustvarjalnost delovnega človeka.

Na občnem zboru sta mimo drugih razpravljavcev govorila tudi sekretar CK ZKS Miha Marinko in predsednik CS ZSJ Svetozar Vukmanović. Prvi je med drugim dejal, da se v notranjih stroških podjetij skriva marsikateri neracionalni izdatek. Odpraviti take nepotrebne izdatke pomeni, da s tem ustvarjamo večje možnosti za povečevanje osebnih dohodkov delavcev. Tovariš Marinko se je zavzel tudi za čimprejšnjo korekcijo instrumentov, tako da bi še bolj okrepili materialno osnovo samoupravljanja.

Tovariš Vukmanović je odgovoril na vprašanje, ali res grozi nevarnost, da bodo spremembe v odnosih med osebo potrošnjo in akumulacijo zavrele razvoj gospodarstva. Med drugim je dejal, da se tisti, ki tako mislijo, ne bi smeli sklicevati na nekatera obdobja v preteklosti, kakaj takrat je nastal zastoj, ker so nosilci gospodarjenja v bazi ostali brez sredstev, medtem ko se investicijski skladi na vrhu niso zmanjšali. Danes pa gre za to, da bi ostalo več sred-

stev delovnim organizacijam. Zaradi tega spremembe odnosov med osebo potrošnjo in akumulacijo — seveda v korist standarda — ne bi zavrele razvoja gospodarstva. Narobe: to bi omogočilo, da bi vsestransko razvili proizvodilne sile, odprli proces delovnega vključevanja v

OBEROČ SPREJEMAMO USMERJENOST NA STANDARD

mednarodno delitev dela, hitro povečevali proizvodnjo, produktivnost in življenjski standard.

● Seizmografi astronomskega geofizikalnega observatorija ljubljanske univerze so ponedeljek ob 9.30 dopoldne zabeležili potres 310 km jugovzhodno od Ljubljane. Kmalu zatem so prišla tudi v Novo mesto prva poročila o potresu osme stopnje v Slavovskem Brodu in okolici, ki je terjal dva mrtva in nekaj deset poškodovanih. Sprva je kazalo, da tudi materialna škoda ni obetna, ker rušilna moč potresa ni bila tako velika. Vendar so kaj kmalu ugotovili, da je v okolici mesta prizadetih več vasi: okrog 500 hiš je neuporabnih. Večjo škodo so utrpela tudi nekatera podjetja. Izvršni svet Hrvatske je prispeval kot prvo pomoč za ublažitev posledic potresa 500 milijonov dinarjev. V potresno področje so takoj prispele tudi zdravniške ekipe. Vojska je prispevala 1000 šotorov za ljudi brez strehe nad glavo.

Močnejši potresni sunek so čutili tudi prebivalci Beograda. Zaradi tega je nastal preplah; ljudje so pohiteli na ulice in v parke. Tam so se zadrževali, boječ se, da bi se potres ponovil. Potres so čutili tudi v Sarajevu in še v nekaterih drugih krajih. Čeprav znanost še ni v

stanju vnaprej predvidevati nevarnost potresa, vseeno menijo priznani strokovnjaki, da je strah pred ponovitvijo potresa odveč.

● Na seji sekretariata izvršnega odbora zveznega odbora SZDL Jugoslavije so te dni razpravljali o razvoju gospodarskega sistema, o čemer prav v tem času tečejo razprave širom po Jugoslaviji. Sekretariat je menil, da bi morale organizacije SZDL spodbujati demokratični postopek in čim širšo svobodo razpravljanja, kar naj bi prispevalo k vsestranskemu spoznavanju vseh vidikov nadaljnega razvoja gospodarskega sistema. Na seji sekretariata so obširno govorili o predloženih spremembah v gospodarskem sistemu.

● Na dvodnevem obisku v Jugoslaviji je bil ugledni gost, predsednik Trinidada in Tobaga, dveh otokov v Karibskem morju, dr. Eric Williams. V času kratkotrajnega prijateljskega obiska je obiskal tudi Brionce, kjer se je srečal s predsednikom Titom. Državnika sta govorila o medsebojnih odnosih dveh držav in o možnostih nadaljnega sodelovanja.

● Glavna zveza kmetijskih združenj je pozvala kmetijske zadruge, naj se začno čimprej pripravljati na volitve članov združenjskih svetov in upravnih odborov. Časa ni veliko, ker je predvideno, da bi končali z volitvami do sredine junija. Zadrugam priporočajo, naj bi omogočile čimvečjemu številu zasebnih kmetov sodelovanje z njihovo gospodarsko dejavnostjo, ker je le tako mogoče ustvariti pogoje za večje sodelovanje koperantov v organih upravljanja združenjskih delovnih organizacij.

● Včeraj so v Kolašinu svečano proslavili začetek zvezne mladinske delovne akcije za izgradnjo odseka jadranske magistrale od Kolašina do Bilega polja. V šest mladinskih naselij vzdolž ceste je en dan prej prišlo 12 mladinskih delovnih brigad s 1400 fanti in deklet. Danes so zapisali v dobro brigadirjem že prve delovne rezultate — prve kubike.

Tudi majhne pripombe občanov so dragocene

Na seji izvršnega odbora okrajnega odbora SZDL v Celju so prejšnji petek razpravljali o nedavnih zborih volivcev, na katerih so občani in proizvajalci obravnavali letošnje družbene načrte občin. Analiza o teh zborih je na osnovi podatkov občinskih odborov SZDL pripravila ideološka komisija pri okrajnem odboru SZDL. To je prvi poskus sistematičnega obravnavanja odnosov do zborov volivcev in problemov na tem področju.

Analiza sicer ni popolna, vendar opozarja na mnoga vprašanja, nekatera že kar kroničnega značaja, čeprav so nedavni zbori volivcev bili vsebinsko mnogo bolj pripravljeni kot v prejšnjem obdobju. Tokrat so se za temeljitše vsebinske priprave zavzele zlasti krajevne organizacije SZDL. Tako je razpravljalo o predlogih občinskih družbenih načrtov in o pripravah na zbere občanov kar 70 odst. vseh krajevnih organizacij SZDL na območju celjskega okraja. V brežiški občini na primer so o predlogu občinskega družbenega načrta in pripravah na zbere razpravljale vse krajevne organizacije SZDL, v severniški občini pa 16 krajevnih organizacij SZDL. V Brežicah je bila tudi razširjena seja s predstavniki krajevnih organizacij SZDL, posveti občinski politični aktivnosti v brežiški občini itd. Na podoben način so se pripravljali tudi

v drugih občinah tega okraja, vendar so za posamezne občine še vedno značilne nekatere stare slabosti. Med te sodi nenehno pomanjkanje časa za priprave na zbere volivcev, pomanjkljiva priprava in posredovanje ustreznega gradiva za razprave o družbenem načrtu, premalo prilagojeno razpravljanje o družbenem načrtu glede na pogoje v posameznih krajih in v delovnih organizacijah, premajhne priprave nekaterih odbornikov in pomanjkljiva skrb za zapisnikarje na zborih volivcev, pomanjkljivo obveščanje in ponekod še neprimerni prostori.

Vseh 375 zborov volivcev na terenu in zborov delovnih skupnosti se je udeležilo čez 32.000 volivcev in proizvajalcev, sodelovala pa je polovica vseh odbornikov občinskih skupščin, približno 200 članov političnih aktivov in blizu 40 republiških poslancev.

Analiza opozarja, da v celjski, moziški, žalski in severniški občini niso izvedli zborov delovnih skupnosti.

TEMELJITO PROUČIMO VSE PREDLOGE OBČANOV!

Na zborih je bilo mnogo najrazličnejših pripomb, mnenj in predlogov, zanimivo pa je, da jih v posameznih občinah različno ocenjujejo. Medtem ko v enih govorijo o bistvenih pripombah občanov in proizvajalcev, govore

v drugih o manjših nepomembnejših pripombah. Na seji izvršnega odbora so upravičeno poudarili, da so tudi majhne pripombe občanov bistvene in da jih je tako treba tudi obravnavati. Malo verjetno je namreč, da bi občani v kratkem času, kolikor traja zbor, lahko izoblikovali takšne predloge, s katerimi bi spremenili družbeni načrt, ki so ga pripravljali strokovnjaki.

Na seji so med drugim poudarili, da je že pri sestavljanju družbenih načrtov ali programov treba omogočiti občanom, da bodo lahko dali pobude in vplivali na sestavljanje teh.

Ob zaključku so predlagali, naj bi v občinah še temeljito in v celoti preučili probleme glede zborov volivcev in s

pomanjkljivostmi seznanili tudi uslužbence občinskih uprav. Praksa namreč opozarja, da v občinskih upravah prepočasno spreminjajo svoj način dela in da se novi sistem v delu občinskih skupščin prepočasno uveljavlja, čeprav je pričakovati, da se bo po srečanju občinskih statuten hitreje uveljavljal.

Izvršni odbor Okrajnega odbora SZDL je razpravljalo o krajevnih skupnostih, Ugotovil je, da ustanavljanje krajevnih skupnosti in sestavljanje njihovih statuten zaostaja in da so glede teh v občinah še nekateri nerazčiščeni pojmi in problemi. Zaradi tega je predlagal, naj bi okrajni odbor SZDL sklical posvetovanje o vprašanjih krajevnih skupnosti.

SREČKO PRATNEMER

Zaloške opeke so razprodane

Sredi preteklega tedna so v zaloški opekarni prvič v tem letu stekli stroji. Surovih opek bodo letos izdelali 7.700.000, žgali pa jih bodo samo 7.100.000. To količino so tudi že razprodali odjemalcem. Več kot 3,5 milijona opečnih enot bo po pogodbi dobil »Pionir« Novo mesto, manjše količine pa še gradbena podjetja »Grosuplje«, »Begrada« (Črnomelj) in »Sava« (Videm-Krško). Med naročniki je tudi 100 zasebnikov. 600.000 nežganih opek bodo pustili za rezervo ob začetku sezone v prihodnjem letu.

Ce bo vreme ugodno, letos v opekarski industriji ne bo težav. V Zalogu bodo uvedli verjetno že ta mesec drugo izmeno. Tu so izboljšali transport gline iz glinokopa,

tako da so namestili žičnico, ki povleče polne vagončke vse do opekarnice. Razen proizvodnih pogojev so se letos občutno izboljšali domala vsi delovni pogoji. Delavcem so na primer nabavili nove obleke in škornje, obrabna menza podjetja pa je začela dvakrat na dan pripravljati topli obrok hrane.

Priprave na letošnjo turistično sezono

V Novem mestu je bilo 26. februarja posvetovanje za pripravo na letošnjo turistično sezono v občinah Novo mesto, Črnomelj, Metlika in Trebnje. Navzoči so bili predstavniki skupščin navedenih občin, okraja Ljubljana, republiški tržni inšpektor ter sanitarni in tržni inšpektorji medobčinske inšpekcijske službe v Novem mestu.

Na posvetovanju so razpravljali predvsem o ukrepih, ki jih morajo storiti inšpekcijski organi, da bi se turist v teh občinah kar najbolje počutil. Domenili so se, da

Voda razdrla cesto

Prejšnji teden je bil v Loki velik naliv. Voda je pridrla z Dobrave in začela razdirati cestno prebivalci so se trudili, da so vodo speljali drugam. Pot, ki jo je voda resno načela, je sicer že dolgo slaba. Potrebno jo je popraviti. Morada bi bilo prav, če bi organizirale množične organizacije delovno akcijo. Dela bi moral voditi strokovnjak.

Rekonstrukcija v kooperaciji

Novomeška Industrija obutve počasi navezuje svojo proizvodnjo na ono v tovarni Peko. V zvezi s tem bodo še letos začeli z manjšo rekonstrukcijo strojne opreme. Tovarna Peko bo nudila Industriji obutve stroje, ki bodo proizvodni trak izpopolnili tako da bo precej ročnega dela odpadlo. Elaborat z vsemi tehničnimi in ekonomskimi računi je že pripravljen. Stroji so še v tovarni Peko, odkoder jih bodo prepeljali v Novo mesto takoj, ko bo

opravljena priprava dela. Upajo, da bodo v maju že stekli v Novem mestu. Tovarna Peko bo nudila tudi strokovno pomoč, da bi se delavci Industrije obutve priučili delu z novimi stroji. V tej, koristni kooperaciji se Industriji obutve, ki bi sicer zelo težko zbrala sredstva za nakup nove strojne opreme, obeta rešitev toliko bolj tudi zato, ker bi novo strojno opremo le težko gospodarsko uporabljali.

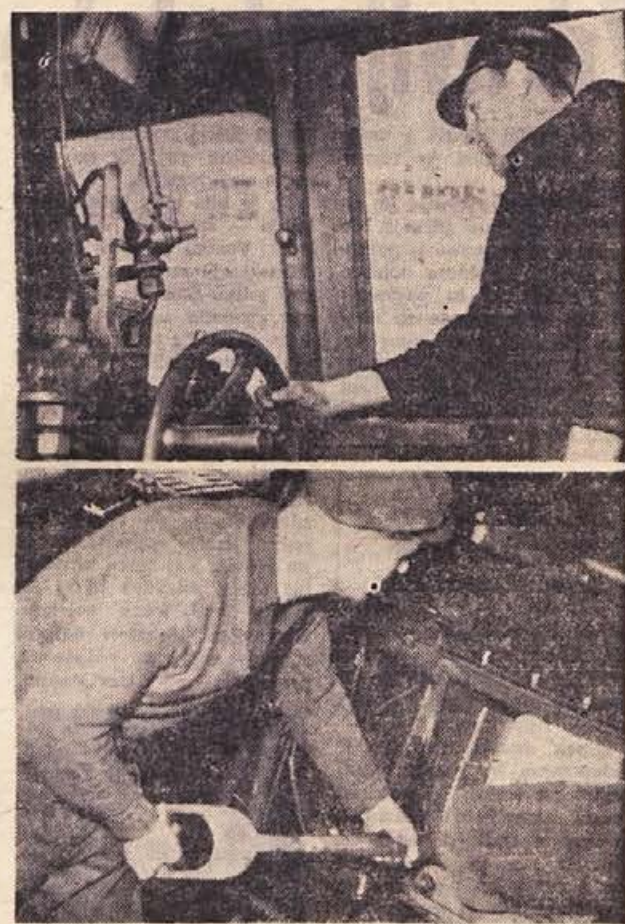
Kljub znatnemu izpadu zaradi gripe so plan dosegli

Industrija obutve v Novem mestu je v prvem četrtletju izpolnila proizvodni plan s 104,88 odst., realizacijo po so uresničili s 100 odst. V primerjavi z lanskim letom se je letos proizvodnja povečala za 32 odst., realizacija pa za 47 odst. Uspeh je precejšen, zlasti, če upoštevamo, da se je proizvodnja povečala, kljub temu, da je bilo število delavcev enako kot lani,

razen tega pa so v marcu izgubili 3640 delovnih ur zaradi gripe.

Pravkar teko pogajanja za izvoz ženskih škorenjčkov na zahod. V kooperaciji s tovarno obutve Peko pa že delajo 20.000 parov vrhnjih delov za škorenjčke, namenjene izvozu. Celotno proizvodnjo imajo že prodano, s tržišča pa še vedno čutijo pritisk za nova naročila.

Ob dnevu železničarjev

naše čestitke

Z A B E L E Ž E N O

»Župan bi lahko uredil«

Ko obiskujem podjetja, v razgovorih z različnimi predstavniki neredko slišim opazke: »Samo občina bi nas lahko rešila!«, »Občina nima razumevanja za nas!« pa tudi: »Skoda, da nismo iste branže kot sosedno podjetje, že zdavnaj bi dobili kredit!«. Malo tukaj in malo tam, pa se kaj hitro nabere poln koš bodic, izrečenih na račun občine in na račun župana. Domala povsod »modrujejo« o gospodarstvu in razvoju na tak način in prijo krivdo za vse, kar se je zataknilo, bodisi občini bodisi osebno županu...

Naši župani imajo čez glavo skrbi. Na razvoj v občini gledajo precej drugače kot »vodilne« v podjetjih, ki delajo prej našteje opazke. Takšno modrovanje mnogih občanov županom prav gotovo ne olajšuje dela. Celo grozila pisma z vsakovrstnimi zahtevami po razširitvi zmogljivosti v podjetjih, po povečanju plač prosvetarjem in pisma z zahtevami, naj rešijo težave v kmetijstvu, v telesni kulturi itd., prejemajo. Velika sreča je, da imajo župani tajnice. Te v njihovi odsotnosti vladno rešujejo osebne intervencije (teh ni malo!) in sprejemajo telefonične grožnje...

Županov delovni dan je poln nalog, občani, ki prihajajo k njemu osebno, zaradi »sila važnih zadev«, ki so največkrat vse prej kot to, pa mu včasih le preveč kradejo čas. Nič čudnega torej, če župan v želji rešiti se nadležne stranke, včasih reče: »Bomo že uredili!«, »Bo že nekako šlo!« Vaše predloge bomo proučili! Nema lokrat mu le takšna, bodrilna, na pol obljuba pomaga, da odpravi direktorja ali znanca, s katerim sta bila pred leti skupaj v službi.

Nič boljše ni, če župan obišče zbor volivcev. Tam ga do kraja izmučijo s problemi cest in potov, otroških igrišč in javne razsvetljave. Pri tem vsi pozabljamo, da o politiki s sredstvi odloča občinska skupščina, da imamo prioriteten red investiranja, s katerim smo sporazumno določili, v kaj bomo investirali več in v kaj manj, v kaj prej in v kaj pozneje; in da imamo pri vsaki občinski skupščini kopico družbenih organov (svetov in komisij), ki kot kolektivni, predstavljalni organi o marsičem odločajo.

Veliko preprosteje je lotiti se župana... In če ne bo obljubil, da bo zadevo rešil (tega ne more in tudi ne smel!), se bo po občini širila ocena, da je župan enostranski, da dela proti gospodarskemu razvoju občine, da je nasprotnik turizma, kmetijstva ali šolstva... Marsikomu se bo zamerilo, ne sicer osebno, pa vendar, kot župan.

Vsega, kar želimo, ne moremo zgraditi takoj. Vsem, ki se na prej opisani način lotevajo županov, naj v premislek povemo: pri uveljavljanju svojih pravic in zahtev se poslužujejo zvez največkrat tisti ljudje, ki niso prepričani v to, da so njihove pravice in zahteve dovolj utemeljene. In še nekaj: na tak način rušimo tisti samoupravni red, ki ga gradimo že več kot desetletje, pa z njim še nismo zadovoljni. Namesto da bi ga gradili, ga rušimo!

Jt.

Z ZASEDANJA OKRAJNE SKUPŠČINE

SPREJELI SO STATUT CELJSKEGA OKRAJA

Odborniki okrajne skupščine so se pretekli četrtek zbrali na svoji 9. seji in posvetili največ časa razpravi in sprejemu okrajnega statuta. Čeprav so o osnutku že razpravljali na eni izmed prejšnjih sej, tudi tokrat ni manjkalo živga zanimanja za dokument, ki bo v prihodnje urejeval odnose med okrajem in občinami, razvijal medobčinsko sodelovanje ter vlogo in naloge okraja.

Okrajna komisija za statut je odbornike seznanila z mnogimi pripombami in predlogi s sej političnih organizacij in občinskih skupščin, na katerih so razpravljali o osnutku okrajnega statuta. Komisija za statut je večino pripomb upoštevala, hkrati pa je izpopolnila in izboljšala nekatera doletila.

Na zasedanju okrajne skupščine so odborniki obravnavali predvsem osnovna vprašanja za celoten družbeni razvoj. Zaradi tega so se ustavljali ob vprašanju, kako s statutom zajeti nadaljnje uveljavljanje samoupravljanja, delitve dohodka dela in delitve nasploh. Enako skrb so posvetili kadrovskemu vprašanju. Mimo teh osnovnih vprašanj so se odborniki iz gospodarskega manj razviti občin zavzemali, naj bi v statutu vnesli še skrb okraja za nerazvita območja. Po raznih pomislekih so sprejeli ustrezno besedilo, da bo okraj skrbel za razvoj nerazviti območij skupaj z republiškimi organi.

Iz sprejetega statuta je razvidno, da bo okraj kot družbeno-politična skupnost komun vse manj deloval kot oblastni organ in da se bo njegova dejavnost razvijala na osnovi dogovarjanj z občinami in njihovih stališč. Statut, kakršnega so sprejeli, je prilagojen posebnostim okraja in je uskladen z ustavnimi načeli, sama praksa v prihodnje pa bo pokazala, kaj bo treba še dopolniti ali spremeniti.

Jože Skof

Zdravljenje tuberkuloze

Najvažnejši ukrep v boju proti tuberkulozi je zdravljenje. Prvi cilj zdravljenja je, da bolniku vrnemo zdravje, če pa tega ne moremo popolnoma doseči, skušamo bolezen vsaj zaustaviti in napraviti bolnika nenevarnega za okolico. Pri tem nam danes pomagajo uspešna zdravila: Streptomycin, Pas in Eutizon in še vrsta novih bolj ali manj učinkovitih, kot so Tre-

jih na nekaj zaporednih bakterioloških gojiščih ne moremo več vzgojiti. To je bila prva faza zdravljenja — zaustavili smo obolenje. Vendar to še ni dovolj. Zdravljenje moramo nadaljevati toliko časa, da se na mestu razpada napravi čvrsta brazgotina. Za to sta po mnenju strokovnjakov potrebni 2 leti.

Koliko potrpljenja, volje in vztrajnosti je potrebno tuberkuloznemu bolniku, da vzdrži, da se dve leti dosledno ravna po navodilih zdravnika in da ves ta čas redno jemlje zdravila, ki se jih človek kaj hitro naveliča (36 tablet dnevno) in ki jih včasih tudi težko prenaša, zlasti Pas. Nekateri bolniki izgubijo voljo in enostavno prenehajo z zdravljenjem.

vale obolenje: tu mislim predvsem na čezmerno uživanje alkoholnih pijač, na to največjo slabost dolenskega človeka. Ima pa hospitalno zdravljenje še en namen — z njim preprečujemo okuževanje v bolnikovi družini oz. njegovi okolici. V bolnici ima bolnik ustrezno hrano, zadosten počitek, duševni in telesni mir in le tako si bo moglo telo nabrati toliko obrambnih snovi, da bo lahko dokončno obračunalo s tuberkulozo.

Ko smo zaustavili proces, to se pravi, da se je zasenčenje ali kaverna zmanjšala oziroma izginila in da v bolnikovem izmečku v najmanj treh zaporednih gojiščih nismo več našli bacilov, bolnika lahko odpustimo domov. Doma bo jemal zdravila dalje in se bo kontroliral v področnem dispanzerju. Da se bo bolnik lahko zdravil doma, pa mora imeti ugodne pogoje. Zato moramo vsakemu bolniku pomagati v socialno ekonomskem pogledu, kolikor je potrebno. Dispanzerska služba sama ne zmore tega. Zato je nujno potrebna pomoč socialne službe, Rdečega križa, sindikata in organov samoupravljanja. Le z enakim konceptom in pravočasno moralno in materialno podporo bomo lahko dosegli čim boljše in hitrejše zdravljenje.

Kdaj bolnik lahko preneha z zdravljenjem in se spet vrsti med pridobitne člane skupnosti, odloči dispanzerski zdravnik po predhodnem skrbnem pretehtanju vseh kliničnih izvidov, radiografskih kontrol in pregledov izmečka. Če delo, katerega je bolnik opravljal prej, ni pretežko, se bo zdravnik odločil za zaposlitev že med stabilizacijsko kuro, pri težkih fizičnih delavcih in delavcih v škodljivem okolju pa bo zdravljenje doma daljše, oziroma bo takemu bolniku treba najti drugo, lažje delovno mesto — ali pa ga bo treba prekalificirati.

»Najvažnejši ukrep v boju proti tuberkulozi je zdravljenje...« trdi tudi dr. Velea Zakrajšek-Sever, zdravnik-piljučnega oddelka novomeške bolnišnice.

češ saj tako ne bo nič koristilo. Koliko prepričevanja je večih potrebno, da bolniku dopovemo, kako nujno je zdravljenje, in ga zopet pripravimo do tega, da redno jemlje zdravila.

Najprej je potrebno zdravljenje v bolnišnici

Danes velja načelo, da vsako novo odkrito tuberkulozo zdravimo v bolnici, to pa zaradi tega, ker moramo ugotoviti, kako bolnik prenaša zdravila in kakšna je rezistentnost (odpornost), pa tudi zato, da bolnika prevzgojimo. Tak bolnik se mora namreč odpovedati vsem svojim slabim navadam, ki so pospeševale obolenje.

S tuberkulozo ni premirja

ciirati. Prekalifikacija se lahko začne že v bolnici, če se predvideva, da bolnik ne bo mogel delati na svojem prejšnjem delovnem mestu. Kadar se bolnik ponovno privaja na delo, je nujno, da redno jemlje zdravila in da redno daje izmečke v bakteriološko kontrolo.

Ogromna škoda za posameznika in družbo

To bi bil idealen način zdravljenja pri urejenem sodelujočem bolniku. Žal pa v praksi ni vselej tako. Bolniki včasih ni v bolnici nočejo jemati zdravil redno, nekateri pa jih dejansko slabo prenašajo. Zato moramo uvesti druge kombinacije, ki pa so manj učinkovite in včasih že težje prenosljive. V takih primerih se prej odločimo za operativno zdravljenje, seveda če so za to pogoji. Z operacijo skušamo odstraniti tiste dele pljuč, iz katerih se razširjajo bacili po telesu. Idealno bi seveda bilo, če bi z operacijo mogli odstraniti prav vsa tuberkulozna žarišča. Za kirurški poseg se odločimo tudi takrat, kadar predvidevamo, da s samimi zdravili ne bomo mogli doseči dokončnega ozdravljenja, ali kadar vidimo, da bolnik ne bo s našim navodilom, da je samostoj — nekooperativen.

Pri takih bolnikih je možnost nastanka rezistence mnogo večja. Kaj pa pomeni postati rezistenten, se marsikdo niti ne zaveda. To se pravi, da je možnost zdravljenja in ozdravljenja vsaj za 50 odstotkov manj. Zdravljenje rezistentne ga bolnika je dolgotrajnejše in težje. Zdravila druge vrste kot Treator, Cycloserin je še težje prenašati. Najbolj žalno pa je, da tak bolnik tudi svojo okolico okužuje z rezistentnimi bacili. Njegove žrtve se že od vsega početka morajo zdraviti z manj uspešnimi kombinacijami in imajo manj upanja na dokončno ozdravljenje. Konec koncev pa je tako

Miro Kugler: Hram v Volčjem (1963)

zdravljenje nujno vezano samo na bolnišnico in je zato neprimerno dražje. Znano je, da je po poročilih zavodov za socialno zavarovanje zdravljenje tuberkuloznih bolnikov najvišja postavka v njihovem proračunu. Če pa prištevamo še izgubo delovnih dni, je ta vsota ogromna škoda za naše gospodarstvo.

Zaradi jetike umre največ ljudi s kmetov

Mnogi bolniki nam tudi predčasno uhajajo iz bolnice. Pri tem navajajo vse mogoče vzroke, včasih tudi prave smislene. Nekateri sploh nočejo razumeti, kako potrebno je koordinirano zdravljenje, in se jim njihove hipne osebne koristi zde važnejše od zdravljenja. Nenehno jih moramo prepričevati in jim dokazovati zmotnost njihovih stališč. Delavce še nekako obdržimo v bolnišnici, če ne drugače, s sankcijami, ki jih izvajajo zavodi za socialno zavarovanje, ali pa uporabimo odredbo o prisilnem zdravljenju, vendar je to le izhod v najhujši sili, to je takrat, ko bolnik striktno odklanja zdravljenje, vemo pa, da bo škoda za okuževanjem njegove okolice velika. Danes je dokazano, da se najde največ

novih tuberkuloz ravno v najožjem bolnikovem krogu, v družini in bližnji okolici — v tako imenovanem kontaktu. Dosti težje pa je s kmečkimi prebivalstvom. Kmečki ljudje se namreč zaradi pomanjkanja delovne sile zdravijo mnogo manj časa. Kmet je pravzaprav sploh nimajo časa biti bolni. V bolnico prihajajo pretežno, iz bolnice odhajajo prezgodaj, doma pa z zdravljenjem tudi ne nadaljujejo. Tako se bolezen kaj hitro zopet poslabša. Ni čudno torej, da je največ poslabšanj ravno med kmečkim prebivalstvom in da je ravno tu največ kroničnih bolnikov, ki so zamudili čas, ko bi se mogli zdraviti operativno, in so postali rezistentni, in tudi umrljivost je danes največja med kmečkim prebivalstvom.

Alkoholizem moramo zatirati

Rada bi se dotaknila še alkoholizma, ki je žal zelo razširjen med našim ljudstvom, vih okužen z jetiko.

Po deželi, zlasti na Dolenjskem, je vse preveč zakoreninjeno zmotno mišljenje, da vino daje moč. Jasno pa je seveda, da manjkajočih kalorij v prehrani ni mogoče nadomestiti z alkoholom. Zato moramo alkoholizem zatirati in zavarovati pred njim zlasti mladino. To bo pomagalo tudi pri zdravstvenem prosvetljevanju ljudstva. Zdrav način življenja, zdrava in zadostna prehrana, skrb za telesno duševno zdravje ter končno dosledno zdravljenje prav vsakega tuberkuloznega bolnika nas bodo privedli do cilja, katerega smo si zastavili: izkoreninjenje danes še zelo težke in množične bolezni — tuberkuloze.

S tuberkulostatiki imamo v svojih rokah izredno učinkovito orožje proti tuberkulozi. Čim dosledneje ga bomo uporabljali, tem manj bo med zdravimi prebivalci bolnikov z bacili tuberkuloze v izmečku in tem manj bo noširjen med našim ljudstvom, vih okužen z jetiko.

20 odst. zaposlenih naj bi letos oddalo kri

Občinski odbor RK Novo mesto je že začel s pripravljanjem krvodajalske akcije po podjetjih, ki bo trajala od 5. maja do 3. novembra. Da bi zadostili potrebam novo-meške krvodajalske postaje, bi se moralo vključiti v vrste krvodajalcev 20 odstotkov vseh zaposlenih v Novem mestu. V novembru bodo spet prišli na vrsto krvodajalci s terena, ki jih bodo zbirali krajevni odbori RK. Krvodajalska akcija po krajevnih odborih je potekala

letos v prvem četrtletju veliko lažje kot lani. Krajevni odbori, ki so prej delo na področju krvodajalstva prepuščali bolj občinskemu odboru RK, so se letos v večini primerov sami lotili akcije in jim je uspelo pridobiti dovolj krvodajalcev. Na terenu je največ težav z mladimi zaposlenimi ljudmi, ki delajo izven stalnega bivališča, ker se izgovarjajo, da so vključeni v krvodajalstvo v tovarni, tam spet pa trdijo nasprotno.

»Pokaži, kaj znaš!« na Bizeljskem

Prosvetno društvo na Bizeljskem je v nedeljo, 12. aprila, organiziralo v tamkajšnjem sadravnem domu kulturno zabavno prireditev pod naslovom »Pokaži, kaj znaš!«. Nastopili so pevci, recitatorji in glasbeniki. Vseh skupaj je bilo okrog 14. Prišli so iz Brezic, Cerklje, Dobrave, Bizeljske ob Sotli in iz drugih krajev. Pevce in recitatorje je spremljal orkester Celuloze iz Vidma-Krškega.

Najboljši so prejeli nagrade. Prvo nagrado je osvojila 11-letna deklica s področja Cerklje za dobro zapete pesmi. Prireditev je po mnenju domačinov izredno uspela. V dvorani se je zbralo okrog 250 ljudi, ki so jo napolnili do zadnjega kotička. Vstopnina bo Prosvetno društvo uporabilo za ureditev dvorane, za nabavo knjig za knjižnico in podobno.

Predsezonski pregledi gostišč

Organi tržne in sanitarne inšpekcije so na področju novomeške občine doslej pregledali 49 od skupno 64 gostišč. S pregledi skušajo zagotoviti, da bi bila gostišča do turistične sezone pripravljena za dostojen sprejem gostov. V precejšnjem delu gostišč, zlasti pa v onih ob avtomobilski cesti in v podgorjanskem sektorju, je razen redkih izjem, opaziti letos razveseljiv napredek. Največ pomanjkljivosti odkrivata oba inšpekcijska organa v ureditvi okolja gostišča, pa tudi oprema je marsikje že

močno izrabljena. Okolje nekaterih gostišč je takšno, da dela lastnikom pravicato sramoto. Pomanjkljivosti, ki jih inšpekcijski organi ugotavljajo, so toliko manj razumljive, ker so krediti za manjšo adaptacijo na razpolago in dosegljive vsem gostincem. Inšpekcijski organi bodo vsem gostiščem, ki so jih obiskali, izdali odločbe, v katerih bodo navedene pomanjkljivosti in rok, do katerega jih morajo odpraviti. Po poteku roka bodo gostišča, ki pogojev ne bodo izpolnila, predlagana v kaznovanje.

OBRTNI SERVIS SEMIČ

takoj zaposli

- 1 kvalificiranega strugarja
- 2 kvalificirana kleparja
- 1 kvalificiranega varilca

Julija 1964 sprejme v uk VAJENCE za sledeče poklice:

- 2 ZA PLESKARSKO STROKO
- 2 KLEPARJA
- ORODNEGA KOVAČA
- PODKOVSKEGA KOVAČA
- 2 STROJNA KLJUCAVNICARJA
- STRUGARJA
- VARILCA

Ponudbe pošljite na Obrtni servis Semič — komisija za sprejem in odpust delavcev.

Svojim strankam in vsem Semičanom pri srčne čestitke za praznik dela!

Pred kulturno revijo v Črnomlju

Da bi se amaterska kulturno-prosvetna dejavnost tudi nadalje ohranjala, pridobivala na množičnosti in kvaliteti, že vrsto let prirejamo v večjih sredstvih Dolenjske, Spod. Posavja in Bele krajine medobčinske kulturno-prosvetne revije. Ob vsem tem ne moremo mimo pohvale za vso pomoč in podporo, ki jo vsako leto nudijo prirediteljem okrajna vodstva družbeno političnih organizacij ter s tem omogočajo, da medobčinske kulturno-prosvetne revije postajajo že tradicionalne.

Letos bo kulturna revija v Črnomlju pod vodstvom Zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine Črnomelj, v organizacijsko pomoč pa ji bodo tudi ostale organizacije. Ne nameravamo podrobneje opisovati zahtevnosti in odgovornosti izvajanja tovrstnih množičnih kulturnih manifestacij, omeniti pa moramo, da v marsičem presegajo zmogljivosti naših kulturnikov amaterjev, prav zato je tako dobrodošla vsestranska pomoč, ki jo nudi organizatorjem občinska skupščina Črnomelj.

Tudi na letošnji reviji bodo v glavnem nastopale skupine, ki jih bo za nastop določila posebna žirija. Da bi bil program še pestrejši, so povab-

ljene tudi nekatere skupine in posamezniki, ki bodo sodelovali kot gostje. Med temi naj omenimo Invalidski pevski zbor, priznani pionirski harmonikarski zbor iz Karlovca, pevko Ivanko Kraševac, belokranjski študentski oktet iz Ljubljane, pripadnike JLA in delavski pevski zbor tovarne STOL iz Duplice. Trenutno je znan le okvirni program revije, ki je predviden nekako takole:

V soboto, 25. aprila, bo ob 20. uri slovesna otvoritev revije z nastopom pevskih zborov z okoli 400 pevci, orkestri in recitatorji. Istega dne bo že pred revijo vrsta uvodnih prireditev: tako bo popoldne otvoritev razstave »Pohod XIV. divizije« v izvedbi Muzeja NOB iz Ljubljane; okoli 16. ure pričakujejo vse nastopajoče pevske skupine, nakar bo na rokometnem igrišču jurjevanje v prireditvi osnovne šole Črnomelj, zatem pa slovesen sprevid po mestu. Uro pred otvoritvijo revije bo pred prosvetnim domom promenadni koncert godbe na pihala.

V nedeljo, 26. aprila, bo veliko pionirsko kulturno slavlje. Ob 9. uri bo v prosvetnem domu slovesna ustanovitev pionirske kulturno-prosvetne organizacije osnovne šole Črnomelj, razvitje društvenega prapora naših najmlajših ter

sprejem 300 pionirjev v novoustanovljeno prosvetno društvo. Po navedenih slovesnostih bodo mladinsko igrano »Kekeca« izvedli šolarji domače osemletke, nato pa je predviden sprevid po mestu. Popoldne ob 14. uri se bo slovesnost nadaljevala na rokometnem igrišču, kjer bodo na prejšnjem nastopu mladi harmonikarji, sledilo pa bo veselo pionirsko rajanje.

Dramske uprizoritve so na sporedu v nedeljo, ponedeljek in torek, vselej z začetkom ob 8. uri zvečer.

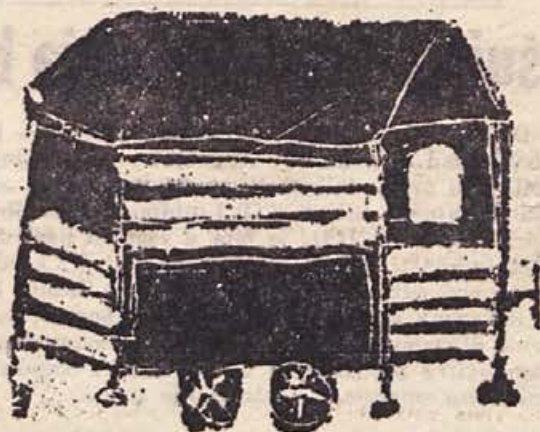
Svojevrsna prireditev se obeta v sredo, 29. aprila, ko bo »Belokranjski večer«, na katerem bodo mladi Belokranjci nastopili v glasbi, skupinskem in solo petju ter v šegavi besedi. Zaključni del prireditve bo 30. aprila. Takrat se bodo zvrstili najboljše zabavni ansambli iz prej omenjenih področij, sodelovali pa bodo še pripadniki vojaškega garnizona iz Črnomlja ter Invalidski pevski zbor iz Ljubljane.

Toliko o okvirnem programu prireditev, podrobnejši spored pa bomo objavili kasneje. Kot je razvidno, bo letošnja kulturna revija zajela širši krog nastopajočih. Zlasti pa je razveseljivo, da bodo v okviru prireditvenih dni imeli tudi naši najmlajši svoj

dan. Prav tako je razveseljivo sodelovanje pripadnikov JLA ter tovarišev iz Karlovca. Skratka, kulturna revija bo pomenila poleg kulturne manifestacije še povezavo med delovnimi ljudmi, saj bodo nastopili pionirji, mladinci, starejši delavci, intelektualci in pripadniki JLA.

Poleg kulturnega bo imela revija vsekakor tudi turistični pomen, saj bo v prireditvenih dneh obiskalo Črnomelj nad 700 nastopajočih, razen njih pa tudi ostali izletniki in turisti. Da bo bivanje gostov v Črnomlju čim prijetnejše, bodo poskrbele domače turistično-gostinske organizacije. Prireditelji že zdaj vabijo vse prijatelje Bele krajine, naj v dneh revije obiščejo Črnomelj in tako pripomorejo, da bo revija čim svečaneje potekla.

SLAVKO GRAHEK

Tretje največje priznanje za medaljo srebrne zvezdice je dobil za tale KOZOLEC učenec Slavko Cerovšek z Velikega Trna pri Krškem; risba je vzbudila na razstavi »OTROCI GRAFIKI - OTROCI KIPARJI« v Ljubljani vidno pozornost. Mlademu risarju smo tudi mi poslali lepo knjižno darilo, da bi še naprej risal in se v šoli dobro učil!

Nagrade na brežiški razstavi

Nagrade za izdelke, razstavljene na razstavi ljudskih ročnih izdelkov v Brežicah:

NAGRADA ZA KERAMIKO: 20.000 din.

NAGRADA ZA LONČARSTVO: 1. 10.000 din in odkup najlepših del, 2. 5000 din in odkup najlepših del, 3. pohvala in odkup najlepših del.

NAGRADA ZA UMETELNO UPORABE SLAME: 10.000 dinarjev.

NAGRADE ZA PLETENINE IZ SLAME: 1. 10.000 din in odkup najlepših del, 2. 5000 din in odkup najlepših del, 3. pohvala in odkup najlepših del.

NAGRADA ZA PLETENINE IZ ŠIBJA: 1. 10.000 din in odkup najlepših del, 2. 5000 din in odkup najlepših del, 3. pohvala in odkup najlepših del.

NAGRADA ZA PLETENINE IZ VITRIC: 1. 10.000 din in odkup najlepših del, 2. 5000 din in odkup najlepših del, 3. pohvala in odkup najlepših del.

NAGRADA ZA PLETENINE IZ LIČJA: 1. nagrada 10.000 din in odkup najlepših del, 2. nagrada 5000 din in odkup najlepših del, 3. pohvala in odkup najlepših del.

NAGRADA ZA VEZENINE: 1. nagrada 20.000 din in odkup najlepših del, 2. nagrada 10.000 din in odkup najlepših del, 3. pohvala in odkup najlepših del.

NAGRADA ZA PISANICE: 1. nagrada 5000 din, 2. nagrada 4.000 din, 3. nagrada 3000 din, 4. nagrada 2000 din, 5. nagrada 1000 din.

NAGRADI DOLENJSKEGA LISTA:

Dolenjski list bo nagradil najlepši belokranjski izdelek z 10.000 din in še posebej

Uspeli veseli večer v Mokronogu

Preteklo nedeljo je KUD Mokronog priredil Veseli večer, na katerem so nastopili domači humoristi, recitatorji, godba in moški pevski zbor. Razen teh so nastopili Ivo Pavšič, ki je poslušalce s svojimi točkami popeljal v svet čarovnij, in pevki Majda Franjga in Rezi Peček.

Spored je zelo ugajal mladim in starejšim poslušalcem, katerim je pomenil ta večer posebno doživetje, ki ga ne bodo tako kmalu pozabili. Takih prireditev si v Mokronogu in Rezi Peček.

M.

Kako bodo ocenjevali v Brežicah

Zdaj je končno znan tudi sestav ocenjevalnih žirij na razstavi ljudskih ročnih izdelkov v Brežicah. Poslana dela bodo ocenile naslednje komisije:

I. ŽIRIJA LIKOVNIKOV: akademski slikar prof. Zoran Didek, akademski kipar Janez Lenassi, akademski slikar prof. Bogdan

Boršič in akademski slikar prof. Miro Kugler.

II. ŽIRIJA IZDELOVALCEV: keramik in lončar mojster Anton Lesjak, gospodinja Angela Slav in knez Miha Pšenčnik.

III. ŽIRIJA STROKOVNJAKOV ZA ŽENSKA ROČNA DELA: strokovna učiteljica Jelena Vimpol-

šek, gospodinja s končano strokovno šolo za ženska ročna dela Mira Kugler in učiteljica Ivanka Ostrelč.

IV. ŽIRIJA ZGODOVINARJEV IN ETNOLOGOV: ravnatelj Posavskega muzeja prof. Stane Škaler, arheolog prof. Marjana Uršič in etnolog Božo Račič-Kume.

V. ŽIRIJA GOSPODARSTVENIKOV IN PREDSTAVNIKOV TURISTIČNIH ORGANIZACIJ: predsednik KZ in predsednik turističnega društva v Krškem Stane Nunčič, direktor hotela Sremič v Krškem Maks Pogačar, ekonomist Erih Slatnar, predsednik sveta za turizem OS Brežice Ludvik Hren, direktor Koprarnice v Sevnici Maks Bilc in absolventka visoke gostinske šole Majda Dobovšek.

VI. ŽIRIJA VASKIH DEKLET: Antonija Levak iz Artič, Pavla Smit iz Zabukovja pod Lisco in Tilka Kuhar iz Dob pri Kostanjevici.

Žirije bodo delale po naslednjem redu:

1. Žirija zgodovinarjev in etnologov 20. aprila ob 9. uri dalje. Istega dne bo delala tudi žirija strokovnjakov za ženska ročna dela (od 14. ure naprej).

2. Žirija likovnikov bo delala 22. aprila ob 9. uri dalje.

3. Žirija izdelovalcev in žirija deklet bo zasedala 26. aprila ob 9. uri dalje.

4. Žirija gospodarstvenikov in predstavnikov turističnih organizacij bo ocenjevala predmete in se posvetovala 30. aprila ob 9. uri naprej.

Posamezni člani žirij bodo dobili še posebno obvestilo oziroma vabilo.

Po razstavi in pregledu poročil posameznih žirij bo v začetku maja organiziran posvet najboljših ljudskih izdelovalcev in strokovnjakov domače obrti s predstavniki društvenih organizacij ter občinskih skupščin, na katerem bo sestavljen načrt za organizirano domačo obrt in za izdelovanje izvirnih spominov za gostinstvo in turizem v Spodnjem Posavju. V letošnji jeseni bi torej začela načrtno delovati organizirana domača obrt. Na ta način bo Spodnje Posavje imelo v letu 1965 vsestransko pripravljeno kvalitetno turistično aktivnost.

Za prireditveni odbor pri svetu za turizem OS Brežice: prof. Miro Kugler

Nič več »Pro et contra«

Na zadnjem sestanku so se sodelavci kulturne skupine »Pro et contra« v Novem mestu odločili, da spremenijo ime svoje skupine. Odslej se bo imenovala kulturna skupina »Janez Trdin«. Hkrati so razpravljali o razširitvi članstva in o novih oblikah kulturne dejavnosti.

»V meni ni prostora za bolezen...«

Bil sem iznenaden, ko so mi povedali, da ga bom našel v bolnici na oddelku za rehabilitacijo. Res je bil tam. Sedel je za vrati na stolčku in čakal na »gavge«, kot je rekel v šali. Pravi VINKO VITKOVIC, veder in nasmejan, kakršnega pozna vse Novo mesto, »puška ga ubila bukovar«.

— Vinko, govori se, da si jih dočkal 50. Teško verjamem, povej, kako je s tem?

obdelala; povej kaj o tem, kako si parizani!

— Delati sem začel 1941., povezal pa me je brat Janez. 1942. sem bil z 72 let staro materjo skozi novomeške in ljubljanske zapore odveden v internacijo v Italijo, odkoder sem se vrnil po kapitulaciji. Bil sem sprejet v KP, postal sem načelnik Narodne zaščite za rajon Vinica in Stari trg, sodeloval sem pri prvih volitvah v NOO in bil izvoljen v rajonski in okrajni odbor OF, pa tudi član rajonskega in okrajnega komiteja KP sem bil takrat. Nato sem stopil v XV. belokranjsko brigado, kjer sem opravljal razne dolžnosti, od politdelegata in čelnega komisarja do komisarja bataljona.

— Kako si zašel v Novo mesto?

— V vojski sem ostal do leta 1956, bil v Novem mestu nazadnje v službi in tu demobiliziran. V Novem mestu sem se želel ostati, ker me je z Novomeščani vezalo še prijateljstvo iz internacije.

— Bolezen te, kot je videti, ni ne vem kako potrla, kdaj kaniš ozdraveti?

— Išias me daje. Jaz menim, da bi bilo za vse moje grehe dovolj, ko bi me dali dvakrat na »gavge«, zdravniki pa pravijo, da bo treba ostati tu 10 do 15 dni. Išias bo moral iz mene, »puška ga bukovar«, ker v meni ni prostora za bolezen. Tudi moj »abrahamski poklic ni nobena prelopnica pri delu, zato mi stlim, da bom še marsikaj naredili za našo socialistično stvar!

Veder in nasmejan je bil Vinko tudi ob slovesu. Zeti mu skorajšnjega okrevanja in mu iz srca čestitamo za 50-letnico, ki je, kot vse kaže, resnična!

— Res je, Abraham je tudi mene našel, kaj češ! Tudi tam težko verjamem, zato o tem ne razmišljam veliko. Tako ne pričakujemo, da se zlasti zato, ker mi življenje ni bilo nikoli z rožicami poslano. Rodil sem se 16. marca 1914 v Podklancu pri Vinici. 10 otrok nas je bilo v družini. Ko je bilo treba delati na posestvu, sem ostal pri hiši sam z materjo. Ostali so se razbežali za kruhom po svetu. Najteže je bilo v maju 1935, ko sem volil za opozicijo, grunl pa je bil zadržan pri »farški kasti, kot smo rekli. Zahtevali so vračilo posojila, pri hiši pa ni bilo denarja. Pa kaj bi pravil, saj je že minilo!

— Abrahama sva, Vinko,

Ponosne pesmi o boju in svobodi

S koncertom, ki ga je pripravil ob svoji 20-letnici, se je Partizanski invalidski pevski zbor iz Ljubljane v ponedeljek zvečer predstavil tudi v Novem mestu in bil pri občinstvu deležen prisrčnega sprejema. Prireditev pod pokroviteljstvom predsedstva Zveze združenj borcev NOB pomeni kvalitetno popestritev kulturnega sporeda, ki je letos v dolenjski metropoli bogat in obetajoč.

Obiskovalci so imeli priložnost videti in slišati zbor, kot se je okrog Radovana Gobca zbral že na osvobodnem belokranjskem ozemlju leta 1944 in plival s pesmijo poguma borcev v boju za svobodo, ki se je tedaj bližala z naglimi koraki. Pod Gobčevo taktirko je zbor, ki ga odlikuje izredna glasovna ubranost, zapel dvajset najlepših pesmi iz dni bojev za osvoboditev. V tem sklopu so po ena srbska, hrvaška, črnogorska, makedonska in bosenska partizanska pesem. Petje je bilo lepo združeno z recitalom odlomkov iz lirike partizanskih pesnikov. Solisti so bili: mezzosopranistka Vanda Zihel, basist Miro Cernigoj, baritonist Polde Cernigoj, tenorist Jože Gašperšič, baritonist Jože Udovc, tenorist Lofje Culkar, baritonist Gabrijel Grmek in recitator Stane Cesnik. Partizansko liriko sta interpretirala Vida Levstik in Jože Lončina. Posamezne pesmi je s harmoniko spremljal Janez Kuhar.

Goste je v imenu občinstva pozdravil predsednik občinskega odbora Zveze združenj borcev NOB Miloš Jancič, v imenu najmlajših pa so se jim zahvalili pionirji ter jim predali šopke rož.

Med poslušalci je bilo malo mladine. Zakaj?

Rešujemo vsa vprašanja borcev s pravim poslušom!

Občinska konferenca ZZB Kočevje, ki se je je udeležilo nad 60 delegatov in gostov — med njimi so bili tudi predsednik ObS, predsednik ObSS, sekretar okrajnega odbora ZZB Ljubljana in številni nosilci Spomenice 1941, je bila v vsakem pogledu plodna in konstruktivna. V uvodnem referatu predsednika obč. odbora ZZB Kočevje Toneta Štimca je bila nakazana vrsta problemov bivših borcev, rezervnih oficirjev in vojni invalidov, v razpravi pa so ugotovitve predsednika še razširili in nakazali marsikatero smernico za izboljšanje stanja.

Po ugotovitvah občinskega sindikalnega sveta je večina gospodarstvenih organizacij v svojih statutih ugodno rešila vprašanje bivših borcev, ponekod pa so se temu enostavno izognili. Predvsem bi morali v statutih zajeti vprašanja borcev, ki so za delo manj sposobni.

Teze novega pokojninskega zakona so predvsem med člani ZZB zbudile veliko zanimanje in so jih kolikor mogoče dobro preštudirali. Ko so na konferenci govorili o tem, so poudarili, da bi moral novi pokojninski zakon urediti predvsem vprašanja tistih borcev, ki se po vojni iz objektivnih vzrokov niso mogli ločiti ali si pridobiti strokovno znanje. V občini je bilo konec leta še 60 zaposlenih borcev, ki so imeli pravico do posebnega dodatka. Če se upokojijo po sedanjih merilih, lahko dosežejo le minimalno pokojnino 6. pokojninskega razreda!

Potrebno je urediti tudi vprašanje borcev-kmetovalcev. V pastirskih krajih občine jih živi še veliko, medtem ko mladina, če je le mogoče, odhaja v večje kraje. Stari ljudje, ki ostajajo na kmetijah, sami ne morejo več obdelovati zemlje in se primerno preživljati.

Občni zbori krajevnih organizacij Zveze borcev (v 21 or-

ganizacijah je 2269 članov, vendar ta številka ni popolnoma točna) so potekali v redu, razen ponekod, kjer so se lovili ob nepomembnih drobnarijah. To predvsem tam, kjer niso med letom ugotovili sproti reševati problemov posameznih članov. Pohvaliti pa velja organizacije v Kočevju in okolici, ki so veliko pomagale pri organizaciji območjske proslave, člani ZB v Dolgi vasi so sodelovali z vaščani pri urejanju kulturnega doma, v Banja Loki pa so postavili lep spomenik padlim borcem.

Od vseh komisij pri obč. odboru je imela največ dela komisija za pomoč borcem in priznanje posebne delovne dobe, ki je obravnavala 341 prošelj za priznanje posebne delovne dobe. 243 prošelj so rešili pozitivno. Pri reševanju prošelj za dvojno dobo morajo dati svoje mnenje tudi komisije krajevnih organizacij, katerih mnenje pa je bilo, žal, redkokdaj popolnoma odkritosrečno. Mnogokrat se za dvojno delovno dobo potegujejo tudi taki, ki tega ne zaslužijo ali pa so bili celo nasprotniki naše borbe, vendar si mislijo, da se je v teh letih že vse pozabilo. Zanimivo pri tem je, da nihče ne išče priznanje od leta 1943 ali 1944, ampak le od 1942 ali celo 1941, v čemer je že pravo izkoriščanje pravic nekdanjih borcev. Samo tiho simpatiziranje

z NOB namreč še ni dovolj za priznanje delovne dobe!

Razen tega je komisija reševala prošnje tudi za izredno upokojitve po 80. členu (33 prošelj). Od teh jih je bilo doslej ugodno rešenih 13, ostale pa so zavrnjene. Po izrednem postopku prejema pokojnino 35 članov organizacije, vendar vsi primeri še niso rešeni. Komisija je rešila tudi 45 vlog za občinsko priznavalnino, ki jo prejema tisti borci in aktivisti, ki živijo v slabih socialnih razmerah. Mišljenje ljudi pa je drugačno: priznavalnino po njihovem prejema vsi, ki imajo dvojno šteto delovno dobo.

Občina je lani dodelila za priznavalnino 4,5 milijona, letos pa pet milijonov din, s katerimi razpola upravni odbor sklada. Konec lanskega leta je dobivalo priznavalnino 62 ljudi, priznavalnino pa so od 3000 do 10.000 din (skupno izplačanih 3.217.500 din); vsota za enkratne pomoči je znašala 747.500 din, za zdravstveno zavarovanje 333.400 din in za štipendije 208.000 din.

Preteklo leto je dobilo stanovanja 38 borcev, kar je precej, je pa še vedno neresenih 32 prošelj za stanovanja. Stanovanjski problem bo torej še naprej velika skrb organizacije. Slabo je tudi zdravstveno stanje bivših borcev. Letos bodo z zdravstvenimi pregledi članov še nadaljevali (okrog 200), vendar pa ni dovolj le pregled, potrebno je tudi zdravljenje. Tako bo odšlo na zdravljenje letos 40 članov organizacije; to so le delavci ali upokojevalci, medtem ko kmetički zavarovalci ne pridejo v poštev, čeprav so tu potrebe prav tako velike.

Za spomenik v Banja Loka je krajevna organizacija zbrala milijon 200.000 din, za spomenik v Osilnici (v planu so še v Livoldu in Mozlju) pa so

že zbrali 1,4 milijona din. Za 20-letnico osvoboditve bo treba tudi urediti vsa grobišča, spomenike in spominske plošče (napise). Ker bodo za to potrebna večja sredstva, pričakuje organizacija pomoč širše družbene skupnosti.

Problemov bivših borcev je še veliko, tudi majhni niso. Uspešno jih bomo rešili le v zavesti, da je to naša dolžnost za njihove zasluge v vojni. Po drugi strani pa je treba prenašati tradicije NOB na mlajše, da bodo spoznavali našo preteklost, našo borbo in čas, v katerem se je porodila nova družba. Dolžnost vseh bivših borcev je, da ohranijo dragoceno gradivo iz vojne poznejšim rodovom, čeprav je to sicer malo težko, v obliki spominov in razgovorov z mladino. Vsak drobček iz naše bližnje preteklosti je še sedaj pomemben kamenček v mozaiku zgodovine, še pomembnejši, še bolj nenadomestljiv pa bo čez leta. Skoda, da bi se izgubil!

Fr. Grivec

PO SPREJEMU »OBČINSKE USTAVE« V KOČEVSKI OBČINI

Statut ni edini akt, ki obravnava občana

Zadnja seja občinske skupščine Kočevje ni bila navadna seja, kakršnih je bilo doslej že toliko; bila je nekaj čisto drugega, dejal bi enkratnega. Ze pred dobrim letom je prejšnji ljudski odbor obravnaval prvi osnutek statuta, kasneje so govorili o njem še večkrat, posebno zadnje mesece, ko so že obravnavali drugi osnutek, tokrat, 9. aprila, pa so dokončno sprejeli svojo občinsko ustavo.

Pot do statuta je bila dolga, od prvih ustavnih razprav pred poldrugim letom do prvega in drugega osnutka. V razgovorih o obeh je sodelovalo na stotine in tisoče občanov, ki so predlagali veliko sprememb in dopolnitev, ker so dobro vedeli, da je od dobrega, človeku resnično približanega statuta marsikaj odvisno. Občinska statutarna komisija je iz obilice gradiva zborov volivcev izluščila 56 primerov, ki jih je bilo vredno upoštevati v dokončni redakciji, člani skupščine pa so v četrti v živahni razpravi pridelali še marsikatero upoštevano vredno misel.

Predsednik občinske skupščine DRAGO BENCINA je

v uvodnih besedah opisal prizadevanje za pripravo čim boljše statuta, ki pa, kakor je dejal, še vedno ni do podrobnosti popoln. Volivci so na zborih volivcev imeli predvsem veliko pripomb k poglavjem o gospodarstvu, o odnosih med gospodarskimi organizacijami in občino, k poglavju o obveznostih občine pri zadovoljevanju skupnih potreb občanov, o kmetijstvu, ustanavljanju krajevnih skupnosti itd.

Ceprav naš statut ni idealen družbeno-politični akt, je dejal tov. predsednik, pa ni edini akt v občini, ki obravnava človeka v ožjem in širšem smislu. Tu so še statuti gospodarskih organizacij in zavodov, društev in končno krajevnih skupnosti. Se pravi, da s sprejemom občinskega statuta še ni končano neko obdobje, da morda celo nakazuje njegov začetek, ki se bo stopnjeval tja do sprejema (in praktične uveljavitve) slehernega statuta, pa najsi bo to statut največje gospodarske organizacije ali pa zadnje krajevne skupnosti. S tem da je statut občine dokončno potrjen in sprejet, pa bo treba poskrbeti,

da ne bo obležal v kakem zaprašenem predalu, ampak da nam bo vsem koristen vodnik in usmerjevalec pri našem delu, v naših prizadevanjih in načrtovanju nadaljnjega razvoja.

V razpravi je sodeloval tudi poslanec kočevske občine v republiškem kulturno-prosvetnem zboru BORIS MIKOS, ki je govoril v glavnem o problemih šolstva in kulture v luči občinskega statuta.

BANJA LOKA: krajevní urad naj uraduje tudi pri nas

Statut kočevske občine določa izven Kočevja le štiri krajevne urade: Draga, Predgrad, Osilnica in Fara, ki pa lahko uradujejo tudi izven svojega sedeža na svojem območju. Občani v Banja Loka so na zboru volivcev predlagali, naj bi krajevni urad Fara enkrat tedensko uradoval pri njih, kar bi bilo vsakakor vredno upoštevati, saj bi na ta način številnim občanom s tega območja olajšali delo, ker so od Fara precej oddaljeni.

KOČEVSKA OBČINSKA SKUPŠČINA JE OBRAVNAVALA

izvršitev lanskega proračuna

Na zadnji seji je skupščina občine Kočevje obravnavala tudi zaključni račun za preteklo leto z zaključnimi računi proračunskih skladov, 6

KOČEVSKÉ NOVICE

odstotkov obvezne rezerve in 10. odst. posebne proračunske rezerve. Odborniki so soglasno potrdili zaključni račun. Po tem so znašali dohodki proračuna lani nekaj nad 455 milijonov; upoštevati pa je treba izdatke za financiranje medobčinskega sklada za šolstvo (31 milijonov), finan. medobč. sklada gospodarskih investicij (31 milij.), sredstev za financiranje upravnih organov (84.810 milij.) in 10 odst. posebne proračunske rezerve (27.330 milij.), skupaj torej dohodki proračuna 280.532.339 din. Za prosveto in kulturo pa je

bilo izdanih 20,5 milijona, za socialno varstvo 24,754 milijona, zdravstveno zaščito skoraj 20 milijonov, državno upravo 22,5 milijona, komunalno dejavnost 13,5 milijona, dotacije 115,5 milijona, obveznosti in garancije 47 in proračunsko rezervo 7,850 milijona din, skupaj nekaj nad 272 milijonov.

Po planu naj bi prišlo v sklad za financiranje šolstva skoraj 179 milijonov, realiziranih je bilo 181.698 milijona, porabljenih pa 179 milijonov. V gozdni sklad naj bi prišlo 32, realiziranih je bilo 34 milijonov, izdatkov pa je imel

milijonov, dohodki stanovanjskega sklada pa so bili planirani v višini 373 milijonov, doseženih skoraj 287, izdanih pa 268.441.732 dinarjev.

Razen tega so na seji občinske skupščine sprejeli še odlok o višini pristojbin za cestna motorna vozila komunalnih gospodarskih organizacij in odlok o razveljavitvi odloka o priznavalninah.

Miro Kugler: REZIKA

30.886 milj., v sklad za pospeševanje kmetijstva se je steklo skoraj 7,5 milijona (namesto 8.324), izdatkov pa je imel 5.796 milijonov. Razpoložljiva sredstva cestnega sklada so znašala lani dobrih 12 milijonov (milijon manj od plana), izdatkov pa je bilo nekaj manj kot 12 milijonov. Sklad za komunalne potrebe družbenega standarda je planiral 36.971 milijona dohodkov (realizacija 30.724 milijona), porabljenih pa je bilo 25

OBISK V GARNIZIJI NARODNEGA HEROJA MIRKA BRAČICA

»Dobro nam došli, dragi drugovi!«

»Prifarec« na kapli — Pestro kulturno in športno življenje — Vojak in umetnik hkrati — Tesno sodelovanje med garnizijo JLA in občinskimi družbeno-političnimi činitelji — Obisk deklet iz »TORBICE« v garniziji in vojakov v »TORBICI« — Sodelovanje mladine z armado v Ribnici na Dolenjskem

Ze na »kapljo« me je pozdravil stari znanec »Prifarec« Zidar, trgovski pomočnik iz Vasi — Fare ob Kolpi, in mi napisal prepustnico. Mimogrede sva še malo poklepetala o njegovem življenju v vojski in če kaj misli na dom. »Kar dobro se počutim tu,« je dejal in se nasmehnil. »Veš, kar lepo je, če služiš takole »doma«. Gledaš domače obraze, domače gozdove... Na dom tudi mislim, na našo Fara, znanec, prijatelj in domače. Lahko jih pozdraviš po časopisu, ki ga tudi prebirajo.«

Z majorjem Petrom Navarinom sva govorila predvsem o sodelovanju vojske z družbeno-političnimi organizacijami v občini, o vlogi garnizona v življenju kraja ipd. Na prvem mestu celoletnega plana sodelovanja, ki ga vsako leto napravijo, je sodelovanje na kulturno-prosvetnem in športnem področju. Ob večjih zgodovinskih dneh so akcije garnizona in prebivalcev Ribnice skupne ali pa vsaj uskladene (22. julij, dan mladosti, 1. maj, občinski praz-

nik, 29. november itd.). Za letošnji občinski praznik bodo na športnem področju sodelovali le tam, kjer je zaradi neugodnih vremenskih razmer mogoče. V nedeljo so skupaj z mladino organizirali akcijo Ilegalce, ki ponazarja delo ilegalcev med okupacijo.

Vse lansko leto so imeli prisrčne odnose s kulturno-prosvetnimi ustanovami na terenu. Za kulturno življenje v garnizonu skrbi poseben kulturno-prosvetni odbor. Prav tako je razgibano športno življenje (med najmarljivejšimi športniki je nogometaš Ivan Malnar, ročni stavec iz Kočevja). Dom JLA v Ribnici pa daje prireditve tudi za civilno prebivalstvo.

Prosti čas vojski izkoriščajo na najrazličnejše načine, vsak za tisto, kar ga najbolj veseli. Pred leti je služil v Ribnici vojsko slikar Aleksandar Djonović, ki je v treh ali štirih mesecih poslikal 23 velikih platen in jih potem pustil v garnizonu. V svojih slikah je na živ in dostopen način prikazal

zgodovino naših narodov od prvega srbskega upora dalje (Osvoboditev, Prvi strel v Srbiji, Streljanje dijakov v Kragujevcu, v Jeli, Turjak 1943, Prehod čez Albanijo itd.). Slike, katerih vrednost je ocenjena na nekaj milijonov in so dokaz izredno pestrega kulturnega dela v armiji, sedaj uporabljajo pri predavanjih iz naše zgodovine. Major Navarin mi jih je z zadovoljstvom pokazal med enim prejšnjih obiskov, ko sva opazovala pinkponkarje v veliki dvorani.

Vojski sodelujejo v najrazličnejših krožkih: glasbenih, recitatorskih, dramskih. Najpomembnejša oblika izobraževanja pa je vojaška univerza, prek katere spoznavajo najrazličnejša področja (zgodovina, umetnost, književnost itd.). Predavajo vojski in starešine.

Ko so mladinke iz sodraške Torbice pripravile za 8. februar akademijo v počastitev Prešernovega dne, so gostovale tudi v garnizonu. Vojaki, ki so goste iz Sodražice nadvse toplo pozdravili, so tako spoznali delček iz bogate slovenske književnosti, našega največjega poeta. Kolektiv Torbice so najprej vrtni obisk prihodnji mesec, sklenili vrtni obisk prihodnji mesec, za 1. maj pa bodo obiskali še osmerletki v Ribnici in Sodražici. Tedaj bodo v šolah prikazali tudi razstavo fotografij o delu in življenju v JLA ter o vlogi naše armade v socialistični izgradnji domovine. Pred kratkim so obiskali garnizon tudi štirje glasbeniki iz Sovinje. Peti član njihovega kvinteta Marjan

Končano je pomembno obdobje

Med 15. in 25. marcem je bilo v 26. volilnih enotah v ribniški občini 30 zborov volilcev, na katerih so občani razpravljali o osnutku občinskega statuta, udeležilo pa se jih je 8 odst. volilcev. O problematiki, ki je tesno povezana z občinskim statutom, so razpravljali tudi delovni kolektivi; na 19 takih sestankih je sodelovalo okrog 450 občanov, za javno razpravo pa je bilo v tem letu organiziranih 49 pogovorov, na katerih je sodelovalo 14 odst. volilcev. K osnutku statuta so dali občani neposredno 17 dopolnitev; 8 dopolnitev so dale delovne organizacije, osem pa jih je pisмено predložilo združenje vojaških vojnih invalidov. Občani so med statutarno razpravo precej podrobno spoznali osnutek svojih lokalnih ustave in se dotaknili vseh pomembnih problemov, s katerimi se ukvarjajo

in ki bi jih lahko s statutom lažje uredili.

Predvsem živo so volilci razpravljali o ustanavljanju krajevnih skupnosti, zavedajoč se, da pomenijo nadaljnjo demokratizacijo in poglobitev neposrednega samoupravljanja, odločanja o stvareh, ki zadevajo širšo družbo in slehernega posameznika. Prve krajevne skupnosti bodo začele že do konca maja, ostale pa do začetka novembra.

Statutarna komisija je ob sodelovanju strokovnjakov, članov IO SZDL in po priporočilih volilcev dopolnila ali spremenila 74 od 175 členov statuta.

Kljub nekoliko slabši udeležbi volilcev na zboru lahko ocenjujemo statutarne razprave ugodno, ker so občani mnogo predlagali in opozorili na pomanjkljivosti v delu organov občinske skupščine

in nekaterih organov družbenega samoupravljanja. Te ugotovitve naj bodo posledje vodilo pri resnem, sistematičnem in vsestranskem poglobljenem delu na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja.

Od vseh pripomb k statutu naj navedemo le nekatere: ZVVI je npr. predlagala ustanovitev posebne delovne organizacije za zaposlitev žena in mladine na lažjih delovnih mestih, k poglavju o socialnem varstvu pa je (ZVVI) dala pripombo, da je občina dolžna preskrbeti stanovanje socialno šibkim vojnim in vojaškim invalidom, vdovam

REŠETO

ter borcev NOB po možnosti pod ugodnejšimi pogoji ali preskrbeti za to kreditne ZVVI je predlagala davčne olajšave dela nezmožnim, v prvi vrsti vojaškim in vojnim invalidom, vdovam in borcev, štipendije pa je treba (po istem predlogu) dajati v prvi vrsti otrokom umrlih in socialno šibkih ter otrokom vojaških in vojnih invalidov itd. Vseh teh stvari ni bilo mogoče vnesti v statut, opozorile pa so na določene pomanjkljivosti, čemur bo treba v prihodnosti posvetiti malo več pozornosti.

Opozoriti velja tudi na nekatere probleme v kmečkem zavarovanju. Premije, ki jih vplačujejo kmečki zavarovanci, ne pokrivajo izdatkov sklada kmečkega zavarovanja. Stroški nenehno rastejo in upravni odbor sklada pripravlja predlog za povišanje premij. To plačevanje že sedaj močno bremeni nekatere zasebne kmetijske proizvajalce. Statut občine pravi, da »občina skrbi za to, da so občanom zagotovljene zlasti... te in te oblike zdravstvenega varstva. Kako v sodelovanju z upravnimi od borom sklada to vprašanje čim bolj zadovoljivo rešiti, je veliko vprašanje, toda tudi občina nima materialnih možnosti, da bi mu pomagala.

Na tej seji skupščine so med drugim obravnavali še poročilo sveta za kmetijstvo in gozdarstvo, imenovanje ulic in trgov v Ribnici, predlog odloka o odločitvi področij dela in ustanov svetov ObS in nekaterih drugih stvari, o čemer bomo poročali prihodnjič.

Čigava je javna tehnična?

Tako se sprašujejo vsi, ki bi radi stehali tvor na ribniški javni tehnici, saj pri tehtanju vedno zgubijo veliko časa. Tehnica posluje v sklopu Komunale, posluje pa samo dve uri na dan: po eno uro dopoldan in popoldan. Izven tega časa (vsi uporabniki ne morejo planirati uporabe točno za določen čas!) morajo človeka, ki jo upravlja, iskati na drugem koncu Ribnice; pri tem gre v nič veliko časa, da ne govorimo o morebitni nesreči, če pušči človek konja samega pri tehni in v neposredni bližini nezavarovanega železniškega prelaza! In potem, recimo, odpelje človek voz sena na Ugar, ko pa se vrne, da bi stehal prazen voz, mora spet iskati človeka, da bi mu to napravil. Bi se morda ne dalo napraviti kako drugače (kdor upravlja s tehniko, naj stanuje bliže ali kako drugače), vsekakor tako, da se ljudje ne bi spraševali: KAJ SMO MI TU ZARADI TEHTNICE ALI JE TEHTNICA ZARADI NAS? VERJETNO BO DRŽALO ZADNJE!

300 milijonov iz »SUKNA« v Jurjevici

Iz leta v leto povečuje obrat tekstilne tovarne Sukna iz Zupč v Jurjevici pri Ribnici svojo proizvodnjo, iz leta v leto se obseg proizvodnje obrata, v katerem je dobilo zaposlitev že 85 ljudi iz okoliških vasi, predvsem žensk, veča in zavzema vedno vidnejše mesto v gospodarstvu občine. Po letošnjem planu naj bi znašala proizvodnja že okrog 300 milijonov din. Proizvajajo predvsem mikane tkanine, polproizvode pa do konca matično podjetje na Gorenjskem.

Kakor so nam povedali, doslej plan v redu in ni bojazni, da bi ne izpolnili sprejetih obveznosti. V bližnji prihodnosti bodo zgradili verjetno še kotlarno in barvarno (apreturo), tako da bodo tudi sami izdelovali končne izdelke, predvidena pa je še gradnja ene hale za predilnico ali tkalnico.

Povprečni mesečni dohodki so se v zadnjih mesecih že precej dvignili; tako je bil povprečni mesečni OD februarja 25.000 din, mesec kasneje pa že 23 tisoč. Zanimivo je to, da je osebnih dohodkov odvisen od proizvodnje (60 odst.) in kvalitete in odpadkov (zniževanje proizvodnih stroškov) — 40 odst.

Skrajšanje delovnega časa bo uvedeno v okviru celega podjetja, vendar so o tem tudi sami že razmišljali. Verjetno bodo uredili tako, da bodo tri sobote v mesecu proste.

Še več takih večerov v Ortnoku!

19. marca so nas obiskali beneški fantje in nam nudili prav prijeten večer. Petričeva gostilna je bila ob tej priložnosti zasedena do zadnjega kotička. Bratje Knapci so nudili marsikaj in nedvomno zadovoljili ljubitelje domače glasbe in pesmi. Le prostor ne ustreza tolikšni udeležbi. Krajevne zastopnike ob tej priložnosti pozivamo, da na merodajnih mestih posredujejo, ker bi radi čim prej prišli do boljšega prostora.

»Koroški tihotapci« v Slemenih

Kulturno-prosvetno društvo Slemen je zelo delavno. Vsako leto nastopijo z enim ali dvema deloma. Tako so pred kratkim spravili na oder igro »Koroški tihotapci«, ki je kljub slabemu vremenu privabila številne gledalce celo od Karlovice in Tunjaka.

Iz Grčaric in okolice

Grčarske Ravne so majhen zaselek 6 hiš, oddaljen od Grčaric slabih pet minut hoje po razdrapani poti, ki je bila zgrajena kdove kdaj, popravišena pa nikoli. Posebno je težko v zimskem času s pluzenjem, ker ovirajo traktor s plugom velike skale po poti in okoli nje. Vaški odbor Grčarice je skupno z gozdnim obratom Grčarice sklenil, da se pot popravi. Z deli bodo pričeli že prihodnji teden.

Kljub mehanizaciji, ki se pozna tudi pri gozdnih delih (podiranju in spraviljanju lesa), je dober konč do sedaj še najbolj zanesljiv »stroj«. Posebno pri vlačanju lesa iz

gozda do kamionske ceste je skoraj nenadomestljiv.

Mladinska organizacija je zadnje čase v Grčaricah spet zaživela. Po daljšem mrtvilu, ki je nastalo predvsem zaradi slabih organizatorjev, se je končno le našel nekdo, ki je spravil organizacijo v red. Vendar težave še niso premagane, saj se še vedno dobijo ljudje, ki popolnoma neupravičeno kritizirajo.

Kot prvo nalogo so mladinci sprejeli, da bodo našli igrali Linhartovo komedijo — Veseli dan ali Matiček se ženi in jo uprizorili na domačem odru v maju.

Norbert Černe

Preimenovane ribniške ulice

Ribnica raste podolž in po čes. Letos bo gradnja stanovanjskih hiš še posebno razgibana — precej graditeljev bo zasebnikov. Ribnica se širi, ljudi je vedno več, vse to pa narekuje potrebo, da Ribnica dobi ulice in trge.

O poimenovanju ulic so prebivalci precej razpravljali, seveda, pa vseh predlogov ni bilo mogoče sprejeti, sicer bi imele ene ulice po dve ali tri imena. Da se izločijo najboljše predlogi, je stanovanjska skupnost sklicala posvet,

na katerega so bili vabljeni odborniki občinske skupščine iz območja Ribnice in člani komisije, ki je pripravila osnutek za poimenovanje ulic. Na posvetu so dokončno izoblikovali predlog in ga dali v potrditev občinski skupščini. Tako bo Ribnica dobila imena ulic in trgov in bo s tem vsekakor pridobila na ugledu.

Podobno kot v Ribnici bo treba čimprej poimenovati ceste v Sodražici, ki postaja iz leta v leto večja.

čakal kamion in odpeljal njihove sive lesene kovčke v vojašnico in potem, ko so prestopili z zelenjem okrašen vhod v garnizon, na katerem je bilo z modrimi črkami napisano: »Dobro nam došli, dragi drugovile, so postali pravi

Poročnik Henrik Dovžan iz Tržiča je eden izmed aktivnih sodelavcev iz vrst JLA v ribniškem javnem življenju

vojački. Prišli so preprosti kmečki fantje, delavci, študentje, inženirji, profesorji. Vsak bo s seboj prinesel nekaj svojega, kar se bo potem zlilo v pristno tovarštvo.

Majord Navarin je dejal, da mora rekrut že od prvega dne spoznati, da je vojak, spoznati mora skrb starešin

zanj. Nekaj časa je odmerjenega za prilagajanje novim razmeram; spoznati se morajo z delom in načinom življenja velikega kolektiva, da se bodo lahko čim prej vključili v že formirane kolektive starejših vojakov. Spoznati morajo tudi Ribnico in njeno bližnjo okolico ter splošen gospodarski in kulturni razvoj kraja. Šele potem, ko bodo zaprisegli, bodo postali pravi vojaki.

Naj kot primer lepega sodelovanja med garnizonom in družbeno-političnimi organizacijami občine navedemo 24-letnega podporočnika Henrika Dovžana, dopna iz Tržica. Takoj po prihodu v garnizon se je vključil v delo kot član Socialistične zveze, na zadnji konferenci ribniške mladine decembra lani pa je bil izvoljen tudi v občinski komite ZMS. Je tudi član upravnega odbora delavske univerze v Ribnici. »Ko sem prišel v Ribnico, je dejal, »me je major Navarin vpeljal v delo. Vesel sem bil, ko sem spoznal, da bom lahko delal z dobrimi tovariši v Ribnici. Škoda, da mladinska organizacija nima za svoje delo več sredstev, ima pa precej možnosti, da z raznimi prireditvami pridobi več sredstev. Sodelovanje vojske si zamišljam aktivno predvsem na športnem in kulturnem področju. Kulturne prireditve, ki jih organiziramo mi, naj bi bile tudi za ostale prebivalce. Prav tako bi lahko ribniška mladina in vojaški sodelovali pri urejanju športnih objektov ipd. Možnosti za uspešno delo je res veliko...«

F. Grivec

Ribnica dobi obrat družbene prehrane

Na nedavni seji sveta stanovanjske skupnosti v Ribnici so razpravljali največ o družbeni prehrani v kraju, ki postaja problematična. Sedanja prostori, v katerih posluje menza, ne ustrezajo, številni abonenti pa je vedno večje. Svet »stanovanjske skupnosti je sprejel sklep, da bodo še letos pričeli graditi sodoben obrat družbene prehrane. Stavba bo predvidoma dvonadstropna in bo v priložnosti imela lokal, kjer bodo lahko 500 gostom pripravljali hrano, prvo nadstropje

je določeno za potrebe servisov, drugo nadstropje pa za družinska stanovanja. Lokacija je predvidena v Kolo-dvorski ulici v bližini obratov Inlesa.

O tem sklepu so razpravljali tudi na zboru volilcev, kjer so bili mnenja, da je tak obrat Ribnici res potreben. Del sredstev za gradnjo bo prispeval stanovanjski sklad pri občini, občani in svet stanovanjske skupnosti pa računajo tudi na finančno sklad pri občini, občani in zvezi.

Leta 1970 že blizu pol milijarde, če...

Kolektiv Pletalnice žičnih mrež v Sodražici se trudi, da bi čim bolj povečal proizvodnjo, čeprav sedaj še delajo v zastarelih, neprimernih prostorih. Letošnji plan znaša že 154 milijonov in je za 28 odst. večji od lanskega, v prvih dveh mesecih pa so dosegli 19 odstotkov letne proizvodnje. Proizvodnja in januarju in februarju letos se je v primerjavi s istim obdobjem lanskega leta povečala za 98 odst. S razmerne s tem se je dvignil tudi fizični obseg proizvodnje.

Povpreševanje po njihovih proizvodnih jim onemogoča, da bi vsaj za zdaj mislili na prehod na skrajšani delovni čas; nasprotno, navadno delajo celo po deset in več ur, pa še ne morejo zadovoljiti številnih kupcev. Vso dosedanja proizvodnjo so sproti prodali, prav tako pa imajo škle njene pogodbe že za vse leto. Proizvodnja in produktivnost se bosta močno povečali po končani rekonstrukciji. V novih, večjih prostorih bodo lahko stroje kar najbolj izkoristili. V novo halo, v katero

se bodo preselili verjetno do junija, bodo preselili vse stare stroje in nakupili nekaj novih. Rekonstrukcija jih bo veljala blizu 40 milijonov, od tega bodo vložili skoraj 70 odst. lastnih sredstev, kasneje pa nameravajo nakupiti še za okrog 30 milijonov strojev. Šele tedaj bodo proizvodne kapacitete lahko do kraja izkoristili, uvedli tri delovna tizemena, proizvodnost pa se bo povečala najmanj za 40 odst. Kljub temu se število zaposlenih ne bo bistveno povečalo; predvsem bodo morali poskrbeti za dobre strokovne delavce. Čemur daje tudi osnutek njihovega statuta posebno pozornost.

Če bi imeli zagotovljena devizna sredstva — pravijo — za uvoz strojev in če ne bodo imeli s tistimi s surovina-mi (teh jim včasih primanjkuje), bi proizvodnja ob koncu sedemletnega plana znašala že blizu pol milijarde... (g)

Berite in razširjajte Dolenjski list!

Robert Merle SMRT JE MOJ POKLIC

18

Ko je prišel do svojega avtomobila, se je celotna obrnil proti meni, oči so se mu uprle v neko nevidno točko nad mojo glavo in rekel je s počasnim in mehaničnim glasom:

»Težka naloga, vendar jo moramo opraviti do konca.«

Vzravnal sem se in rekel:

»Jawohl, Herr Reichsführer.«

Pozdravil sem, vrnil mi je pozdrav in stopil je v avto.

Dvanajst dni po tem obisku, natanko 30. julija, sem prejel iz Berlina naslednje pismo:

Višji čin — nagrada za ubijalca

»V zvezi s poročilom šefa administrativne skupine D. Reichsführerja SS, o obisku dne 18. julija 1942 v KL Auschwitz sporočamo, da je Lagerkommandant SS — Sturmbannführerju Rudolfu Langu podeljen čin SS — Obersturmbannführerja, in to z dne 18. julija 1942.«

Takoj sem pričel graditi še ostala dva krematorija. Ker sem si z dosedanjim graditvijo pridobil že veliko izkušenj, sem bil prepričan, da bodo dela končana pred določenim rokom. Potreba po povečanju obrata pa je postajala tudi čedalje bolj občutna, kajti takoj po Himmlerjevem obisku je RSHA pričel pošiljati transporte v tako pospešenem ritmu, da je dvojni krematorij I. komaj zmagoval svojo nalogo. Ker smo na specialni postopek pošiljali samo za delo nesposobne, je ostali priliv še povečal že tako veliko število prebivalcev taborišča. Jelniki so se gnetli v pretesnih barakah, higijenski in prehrabeni ukrepi so vsak dan bolj šepali in nenehoma so se širile epidemije — predvsem epidemije škrlatinke, difterije in tifusa. Položaj je bil brezupen, kajti tovarne, ki so na tem področju rasle kakor gobe po dežju — zaradi številne in cenene delovne sile — so v tem času zaposlovala še malo ljudi, število jelnikov, ki so delali v tovarnah, je bilo v primeri s prenaseljenostjo taborišča zares neznatno.

Ze večkrat sem RSHA prosil, naj mi ne pošilja toliko transportov, a vse moje prošnje so bile zaman. Po ovinkih sem od nekega dokaj neprevidehne urada zvedel, da bo po posebnem navodilu reichsführerja vsak šef SS, ki bi hotel ali nehotel še tako neznatno zavri program iztrebljanja, kaznovan s smrtjo. Da, židovski transporti so povsod imeli prednost, celo pred transporti orožja in vojske, namenjene na rusko fronto.

Ni kazalo drugega, ko da se uklonim. A kljub temu sem se dan na dan bolj in bolj zgrajal: v taborišču, ki je bilo sploščeta organizirano tako zgledno, je vladala vedno hušja, nepopisna zmesnjava. Jelniki so umirali kakor muhe, epidemije so pokosile skoraj toliko enot kot plinske celice in trupla so se pred barakami kopičila tako hitro, da so ekipe komand, ki so jih živile v krematorij, omagovale.

Dne 16. avgusta sem dobil iz Berlina telefonsko sporočilo, da bo standardenführer prišel na informativni obisk v KL Birkenau. In res je Kellner prišel že naslednji dan navezdogadi. Izkazal sem mu vso potrebno čast in mu odprl vsa vrata. Posebno se je zanimal za specialni postopek in za organizacijo krematorijev, opoldan pa sem ga povabil k sebi na kosilo.

Sedla sva v salon in čakala, da bo v jedilnici vse pripravljeno. Čez nekaj časa se je prikazala Elsie. Kellner je skočil pokonci, udaril s petami, nadvse spretno ujel monokel, se prelomil v dvoje in Elsie poljubil konce prstov. Nato je spet prav tako naglo sedel, kakor je bil vstal, obrnil glavo proti oknu, da je pokazal njegov popolni profil, in rekel:

»Kako se počutite v Auschwitzu, gnädige Frau?«

»Odpri je usta, a že jo je prehitel:

»Ja, ja, seveda, ta neprijetni vonj...«

»Odkesano je zamahnil z roko.

»... In vse to. A verjemite mi, da imamo pri nas v Kulmhofo prav takšne nečestitosti...«

Nataknil si je monokel ter živahno in s prijaznim obrazom pogledal okrog sebe.

»Ampak lepo ste si uredili... čudovito lepo ste si uredili stanovanje, gnädige Frau...«

Skozi steklena vrata je pogledal v jedilnico.

»... In vidim, da imate čudovito lepo izrezljano kredenco...«

»Zelite pogledati, Standartenführer?« je rekla Elsie.

Stopil sem v jedilnico. Kellner se je ustopil pred kredenco in si dolgo ogledoval reliefne podobe.

»Religiozni motiv...« je rekel in zavil oči. »Veliko groze... judovsko-krščanska koncepcija smrti...«

Odkesano je zamahnil z roko.

»... In sploh vsa ta žara... Seveda, samo če verujes v oностранstvo kakor oni, ima smrt svoj pomen... Ampak kako odlična izdelava, mein Lieber!«

In rekel sem:

»To je izrezljali neki poljski Žid, Herr Standartenführer.«

»Ja, ja,« je rekel Kellner, »je že moral imeti v žilah kakšno kapljico nordijske krvi. Drugače ne bi bil sposoben ustvariti take umetnine. Židje so stoprocentno neustvarjalni ljudje, o, to že dolgo vem.«

Nalhalno in ljubeč je šel s svojimi negovanimi rokami po reliefu.

»Oh, je nadaljeval, »čisto karakteristično delo za jelnike... Ne vedo, če bodo za en sam dan preživeli svoje delo... Seveda, smrt jim je pomemben dogodek... Vse življenje nosijo s seboj tisto neumno upanje...«

Našobil se je in v zadregi sem vprašal:

Studena in turizem

Eno najlepših podzemnih jam na Dolenjskem, Studeno pri Kostonjci, je pred leti zalila voda. Kot vedo povedati starejši Kostonjčani, se je to zgodilo, ko se je utrgal oblak. Voda, ki je naglo zalila potoke in kotanje, tudi jami ni prizanesla. Vdrila je v Studeno in jo zasula z zemljo, gruščem in večjimi skalami. Od tistikrat pa do lani, ko so jama začeli raziskovati novomeški jamarji, je veljala Studena za težko pristopno.

Lepote te jame, ki je bogata kapnikov in podzemnih jezero, spominjajo na najlepše uređitvena dela potekajo že dve zapovrstni nedelji. Do zdaj so naredili vrata, ker bo

Mogočni stebri v Studeni pri Kostonjci je eden izmed najlepših doslej odkritih kapnikov v dolenjskem podzemlju

kraške tvorbe na Slovenskem. To so v prvi spoznal mariljvi jamarji iz Novega mesta in začeli jamo pogostje obiskovati. Nekajkrat so se spustili do njenega dna, vsak obisk v jami pa je pomenil nov korak v še neraziskane dvorane podzemlja. V dobrem letu so raziskali vse tiste dele jame, ki so bili pristopni brez uporabe večji raziskovalnih sredstev.

Vest o novu raziskani jami se je naglo širila. Zanj so se začeli zanimati strokovnjaki in ljubitelji podzemlja in njegovih naravnih lepot širom po Sloveniji. Da bi lahko služila turizmu, so jo novomeški jamarji začeli tudi urejati. Sprejeli so nalogo, da jo do prihodnjega leta, ko bo v Kostonjci začel jugoslovanskih jamarjev, uredijo toliko, da bo dostopna za turiste in ljubitelje podzemnih lepot.

Predsednik novomeškega Jamarskega kluba Vinka Paderska in eden njegovih ustanoviteljev ter najbolj navdušenih jamarjev sploh Lojze Medle je povedal, da

do jama zaprla. Do prihodnjega leta pa bodo ob pomoči domačinov in jamarjev iz drugih slovenskih krajev odstavili naplavine v okoli 150 metrov dolgem vhodnem rovu in uredili 15 metrov stopnišča do vstopne dvorane. Stopnišče se bo podaljševalo v 5 metrov dolg konzolni most na levi strani prvega jezera. Ob drugem jezercu, ki leži pravokotno na smer prvega, pa bo treba v steno zavrtati rov, po katerem se bo prišlo v kapniško dvorano. Okoli 450 metrov jame bo tudi razsvetljene in se bodo v ta namen poslužili lokalnega električnega omrežja. Sama razsvetljava bo veljala okoli 600.000 dinarjev. Največji problem je, odkod dobiti sredstva za vse to, ker nimajo sami denarja niti za prevoz iz Novega mesta v Kostonjce. Vendar bi se dalo vprašanje rešiti, če bi pokazali dovolj zanimanja za novo dejavnost okrajn, občinska in predvsem krajevni činitelji ter bi prizadevanja jamarjev temu primerno podprli. Slej ko prej bo Studena

postala vabljiva tudi za turiste. Največ koristi od tega bodo seveda imeli Kostonjčani. Ker je Kostonjevica s Studeno del turistično zanimivega dolenjskega območja, jamarji želijo, da bi jim pomagali tudi vsi ostali. Pobuda in zavzetost, kakršno so s svojim dosedanjim delom pokazali novomeški jamarji, je pri nas sila redek pojav, zato njihove želje ne bi smele naleleti na gluha ušesa pristojnih družbenih činiteljev, saj gre za razvoj dolenjskega turizma!

Ivan Zoran

Umor zaradi pričeske

Pred dnevi je policija iz Philadelphije aretirala 35-letnega Josepha Margela, ker je z nožem zaklal brivca 52-letnega Emilia Fantanazzija. »Zelo slabo mi je postrigel lase,« je izjavil Margel policajem, ko so ga aretirali.

Umesten ukaz

Gasilci mesta Hobrook v vzhodni Angliji so sprejeli od svojih predstavnikov zelo strog ukaz: ne smejo več loputati z vrati svojega gasilskega doma niti glasno kričati v notranjosti poslopja. Vzrok: stara zgradba se lahko ob najmanjšem pišu vetra zrúši.

Slonica je divjala po Celovcu

Majhni vzroki imajo pogosto velike posledice. Tako bi lahko komentirali nenavadni dogodki, ki se je pripetil pred dnevi v Celovcu. Na cesti je slonico Jenny splašala drobena miška. Slonica je podrla vrata neke hiše in hotela vdreti v stanovanje. Prihiti so krotitci in jo pravokotno pomirili. Prinesli so ji dve vedri vode, in ko si je dodobra pogasila žejo, je pokropila vse navzoče. Nazadnje je enemu izmed krotilcev

Tudi tegale trebaniskega psa je zvabilo prvo pomladansko sonce na travnik, kjer si je lahko pretegnil ude. Med »telovadbo« ga ni zmotila niti kamera, ki se mu je približala na poldrugi meter.

Tone Ožbolt:

NOČI MED MEDVEDI

Ob zverinskem tuljenju je pasji lajz v vasi pojenjal. Nedaleč stran je na travniku pod drevjem zaselesto listje. Začuli so se počasni koraki. Prihajali so bliže.

»Pazi, za hrbitom je medved!« sem polglasno dejal obvažju in ga prijel za suknjico.

In res, 10 do 12 korakov pod nami je nekakrnat prihlil in puhnil medved, nato po 20 korakih odskočil in postal v grmovju. Med silovitim medvedjim koncertom pri krmišču pa se je najin sosed začel bližati. Odločila sva se za strel. Ko je odjeknil, se je medvedja bitka ob krmišču v hipu poglobila. Slisati ni bilo ničesar, je najin podplatar se je kljub temu bližal. Zopet je počil strel. Šele takrat je kosmatinec s počasnim korakom odrnil.

Čuvaj Toni je zopet začel priganjati, naj greva proti domu. Mene je vlekel na prednjo. Dva dni prej sva pripeljala velikega konja, ki si je bil v bližnjem gozdu zlomil nogo. Zavaljo tiste krave, ki so jo medvedji v eni noči razvlekli in pojedli, sem se odločil, da napravim drugače. Presekala sva konja na polovico in ga s pomočjo vprege potegnila na drevo, tako da je bil splošč en meter nad zemljo. Polovico konja sva navezala na močno verigo in drugo polovico na debelo žico. Oba konja sva pričvrstila z jekleno žico k debeli, momeč, da bo za nekaj časa zaleglo.

Pomaknili sva se in previdno stopala proti krmišču, uporabljala sva električno uporabljalja. Nekajkrat zavpila in med hojo glasno govorila. Do

DEČEK DUB V VESOLJU

43. Na višini 7777 km je kapetan »Vega« vnovič vključil motorje. Moral je to storiti, da je lahko obrnil raketo in jo tako uravnal, da kroži okrog Zemlje. »Vega« leti s takšno hitrostjo, da obkroži Zemljo v dveh in pol urah. — Za »Vego« je poletel tudi »Sirius«, katerim potuje Dub. Kapetan »Sirius« je Egipčan Kemal Tni. Glavno je, da je poletel ob točno izračunanem trenutku, pa se bo približal »Vegi« na razdaljo kakšnih 10 km. Bliže ne sme.

POLITIČNI PREGLED

Mlad španski kralj Alfons XIII. ni bil skoro ob kroni in življenju. Anarhisti so vrtili Barceloni bombo prav blizu kralja, a ranjena sta druga dva človeka, kralju pa se ni nič zaleglo. To je se je prejšnje, da je bilo kraljevo življenje v nevarnosti v tem kratkem času njegovega vladanja. Tudi sicer je na španskem prav slabo. Dokaz temu, sledeči dogodek. V Seotio pri Bilbao se je vršila procesija vel. petka krstni s pogrebom nekega breznega. Pogrebniki, ki niso imeli duhovnika, so šli za pogrebom pokriti in so kadili smokce, dočim so bili udeleženci procesije odkriti in so molili. Poslednica se pravi, ker so se povrhu še vedli nedostojno, hoteli zbiti kolobrat z glav, zaradi česar so jih pogrebniki napadli z blatom in kamenjem.

DOMAČE VESTI

(Novi semnji). V Skočanu pri Dobravi sta do jutra dva nova semnja, 15. aprila in 15. junija.

(Pozar). Utičili je 12. tega meseca populudne vas Prištavo v županiji Podgrad. Kakor zvezo je zgorelo 11 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji in tudi 2 vola. Revščina

njih krajev, ker je tu nepoznan. Našli so nekaj denarja pri njem in rožni venec. Najbolj gotovo je, da je po nesreči padel v vodo.

(Mestna hranilnica v Novem mestu). V mesecu marcu 1904 je 193 strank vložilo 94.830 K 66 h,

44. Tudi v tej raketi so sami strokovnjaki. Izjema je Anglež Cooper, dopisnik največjega svetovnega časnika »Kosmos«. Tudi novinarja so prej izurili za polet v vesolje. Odpotoval je z raketo, da bi poročal, kako napreduje gradnja vesoljske postaje. — Dub je dobil nalogo, naj opazuje nebo in takoj opozori kapetana, ko bo zagledal »Vego«. Dubu dela družbo novinar. To je mlad, zdrav in izurjen človek, ki dobro prenaša polet v vesolje.

strank K 15.869,32. Posojil je bilo danih 44. strankam K 18.209,—, a vrnilo je 20 strank K 8.030,—.

(V bolnišnico u-smiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu) se je sprejelo meseca marca 146 bolnikov, konec februarja 1904 jih je ostalo 91, skupaj 237. Od teh se jih je odpustilo: 97 ozdravljenih, 46 zboljanih in 3 neizvršeni. Umrlo jih je 7. Oskrbovalnih dni se je nabralo tekcom preteklega meseca 2949. V oskrbovanju jih je ostalo 84.

(Vozne cene v Ameriki) znatno znižane: Kakor iz današnje anone omenjenega zastopnika »Hamburg Amerika Linie« razvidno, je imenovana družba cene tako znižala, da se danes v daljno Ameriko pelje za polovico stroškov, kakor je svoj čas taka vožnja stala.

(Stavba nove šole v Crmošnjicah). Dne 7. maja t. l. ob 9. uri dopoldne vršila se bo v občinskem uradu v Crmošnjicah minucendo-licitacija zaradi oddaje nove stavbe trirazredne ljudske šole v Crmošnjicah. Do tega dneva sprejle se bodejo tudi pisnene poudbe pri županstvu v Crmošnjicah, katerim je dodatki kolek jedne krone in kavelja 10 odst. tistih del, za katere se ponudba stavi. Celi staveben operat bo do dneva licitacije na vpogled razgrnjen pri c. kr. okrajnem šolskem svetu in Rudolfovem in pri županstvu v Crmošnjicah. Stavba z notranjo upravo vred je preračunjena na 26.500 K.

45. Novinar govori v mikrofoni, ki oddaja poročilo naravnost na Zemljo: »Sonce sije, povsod naokrog pa je trda tema, okrašena z nštešnimi zvezdami. Videti so kot okrasni na novo letni jelki. Tukaj nebo ni modro, kot če ga gledamo z Zemlje. Ni zraka, skozi katerega bi prodirali sončni žarki in ga osvetljevali.« — »Tam je!« je takrat nepričakovano zaklical Dub in pokazal s prstom majhno srebrnkasto točko. »Raketa 'Vega'. Od daleč je videti kot zvezda.«

Cvetke iz tujih logov

Abernethy je bil zelo nejevoljen, če ga je kdo ponoči budil. Neko noč je moral nujno k težkemu bolniku. Utrujen se je vrnil domov in legel, ko se ponovno oglasi zvonec. »Kdo je?« zakriči razburjen. »Gospod doktor, najbrj, moj sin je požrl miš.« »Če je tako,« reče doktor mrimo, »naj požre še mačko! Mene pa pustite spati.«

Napoleonov zmagovalce Wellington je bil zelo strog in ga vojaki zato niso marali. Ko je bil še polkovnik, je padel v kanal in bi utonil, da ga ni rešil mrimo idodi vojak. Wellington se mu je ves ginjen zahvaljeval in ga spraševal, kako naj se mu oddolži. »Največjo uslugo mi storite, če nikomur nič ne poveš,« je dejal vojak. »Zakaj?« se je začudil polkovnik. »Če moji tovariši zvedo, da sem vam rešil življenje, me prav gotovo vržejo v kanal.«

Pri Waterlooju je bila leta 1815 odločilna bitka, ki je zapečatila Napoleonovo usodo. Pred bojem je imel angleški vojskovodja Wellington običajni nagovor na vojake, zgodovinarji pa so mu navadno prisojali več, kakor je govoril.

Vodil vojni družbo po bojišču in ji razkazuje posamezne točke. Tam, kjer je pred bitko stal Wellington, se družba ustavi in vodil reče:

»To je tista točka, kjer je govoril Wellington svoje slavne besede. A teh besed ni govoril.«

Znani pravnik Eldon je na vprašanje, kakšna je razlika med zdravnikom in odvjetnikom, odgovoril takole: »Pri prvem se ti oči navadno zapro, pri drugem pa odpro...«

Pesnik in romanopisec Walter Scott je srečal berača in ga hotel odarovati. Ker pa slučajno ni imel pri sebi drobiža, mu dal srebrnik in rekel: »Nate, vzemite; ostanete mi pa dolžni šest pennyjev.« »Bog vam povrni,« se je zahvaljeval berač, »želim vam samo, da bi živeli tako dolgo, dokler vam ne poplačam tega dolga.«

Angleški pesnik Byron je bil rahlo šepav in ga je zaradi tega že vsako namigavanje razžalostilo. Vsakomur pa je skušal vrniti milo za drago.

»Kako kaj gre?« ga je z zlobnim poudarkom vprašala, nekoliko škljajava dama.

»Kakor pač vidite!« je zasikal občutljivi pesnik.

— Vse kaže, da sva prišla na obisk prepozno, kaj?

Preživnine v brežiški občini začasno urejene

O preživninskem varstvu kmetov razpravljajo zadnje čase v vseh kmetijskih občinah. V Brežicah so bile preživnine na dnevnem redu na seji občinske skupščine 7. t. m. Oba zbor sta izglasovala odlok o preživninskem varstvu, odlok o ustanovitvi sklada za preživninsko varstvo in sprejela tudi pravila tega sklada.

Pravico do preživninskega varstva imajo kmetje, ki oddajo svoje posestvo v družbeno last in uporabo, če so se do sedaj pretežno preživljali z obdelovanjem zemlje. Izpolniti mora o tudi starostne pogoje. Moški lahko dobi preživnino s 65. letom, a ženska s 60. letom starosti. V primeru nesposobnosti za delo je to možno že prej. Do preživnine so razen lastnika posestva upravičeni tudi tisti, ki jih je le-ta preživljal. To velja prav tako za preužitkarje.

Višina preživnine je odvisna od vrednosti zemljišča, ki je prešlo v družbeno last. Do polne preživnine imajo pravico tiste osebe, ki so zadržale v svoji lasti le stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje ter toliko zemljišča, kolikor je potrebno za reje ene krave in enega ali dveh prašičev. Ohišnica ne sme biti večja od polovice hektarja niti v prvem bonitetnem razredu oz. od temu ustrežajoče površine v ostalih okoliših. Površino ohišnice določita sporazumno kmetijska organizacija, ki je posestvo prevzela, in upravičenec do preživnine.

Kmetu, ki odstopi svoja zemljišča v družbeno last, je zajamčena mesečna preživnina 11.000 dinarjev. Vsi nadzajamčena mesečna preživnina prejema le 40 odstotkov od tega zneska, to je 4.400 dinarjev. Če je upravičenec

do preživnine bolan in mu je potrebna tuja nega in oskrba, poskrbi zanj občinski skrbstveni organ v sporazumu z zdravstvenim domom in krajno skupnostjo. Višina preživnine se menja s spremembo življenjskih stroškov in sorazmerju z višino pokojnin.

Uživalci preživnine imajo po odloku, ki ga je sprejela občinska skupščina Brežice, pravico do zdravstvenega varstva v breme občinskega

BREŽIŠKE VESTI

proračuna v primeru, če bi izgubili pravico do kmetijskega zavarovanja. Preživnine se bodo izplačevale iz sredstev občinskega sklada za preživninsko varstvo kmetov. V ta sklad se bodo stekale tudi rente, ki pripadajo nekdanjim lastnikom za oddane gozdove. Te rente bodo morale izplačevati gozdnogospodarske organizacije, ki so gozdove prevzele. V sklad za preživninsko varstvo bo morala občinska skupščina nameniti tudi del sredstev za socialno varstvo, del občinskih doklad in taks od proizvajalnih priprav in predmetov v državljudski lastni ter druga sredstva.

Odlok, ki ga je skupščina sprejela o preživninah, je le začasen. O ekonomskih pre-

živninah v občini Brežice skoraj ne moremo govoriti. To dokazuje tudi tale izračun na enem izmed nadpovprečnih posestev v občini. Zakonca sta stara 65 in 74 let. Posedujeta 4,5 ha obdelovalnih površin. Oddala bi vso zemljo razen ohišnice, torej bi bila upravičena do polne preživnine 15.400 dinarjev mesečno. Ekonomsko preživnina iz kupnine za zemljišča bi bila v tem primeru 3.500 dinarjev mesečno, če upoštevamo, da so skupna leta doživetja izračunana na 13 let. Razlika 11.900 dinarjev mesečno bi bil moral kriti preživninski sklad. Ta razlika pa je precejšnja.

V občini Brežice je okoli 300 kmetov brez potomcev. Problem ostarelih kmetovalcev se torej pojavlja neodvisno od podružbljanja. Vsi ti ljudje bodo nekoč onemogli in treba bo nekaj ukreniti. Preživnine v večini primerov nimajo gospodarske osnove in v mnogih primerih bo v ospredju reševanje socialnih problemov, za kar bo tudi treba najti sredstva. Za ilustracijo samo tole: polna preživnina znaša 15.400 dinarjev za dva zakonca, in če to pomnožimo s 300, je mesečni znesek 4.620.000, na leto pa bi bilo to 55 milijonov dinarjev. Kupnine za zemljišča bi lahko krile le tretjino tega zneska, torej bi 37 milijonov še vedno morala kriti občinska skupščina. Za toliko bi se pravzaprav povečali izdatki za socialno dejavnost, kajti

o preživninah na gospodarski osnovi največkrat ne more biti govora. Vsekakor pa bo tudi ta problem terjal ustrezno rešitev, o kateri bo treba razmišljati.

Vse te zadeve bodo dokončno rešene šele z zakonitim predpisom o pokojninskem zavarovanju kmetov, ki se v naši državi že pripravljajo. Odloki o preživninskem varstvu so le začasni ukrepi in zagotovili naj bi normalen potek podružbljanja kmetijskih površin po predvidenih planih.

V šoli ni prostora za idejna razpotja

Aktiv Zveze komunistov prosvetnih delavcev občine Brežice je te dni razpravljala o idejnih problemih učno-vzgojnega dela na šolah. Pobudo za sestanek je dal občinski odbor SZDL na razširjeni seji, na kateri so obravnavali predvsem materialne probleme šolstva.

Tov. Haler je v uvodnih mislih poudaril, da smo bili v minulem obdobju priča izredno široke razprave o problemih šolstva v naši javnosti in da je ob materialnih problemih in reorganizacijah nujno treba spregovoriti tudi o idejnosti pouka. Šolstvo je kot del družbene nadgradnje tudi del političnega sistema, zato je idejna vsebina učno-vzgojnega procesa izredno važna.

Sola vzgaja mladega človeka za delovno mesto, daje mu strokovnost, vendar to še ni vse. Vzgojiti mora široko razgledanega upravljalca in zavestnega člana naše družbene skupnosti. Uresničevanje takih ciljev je odvisno od celotnega šolanja, od vsebine učnih predmetov, od vloge družbenih organizacij, od vpliva domačega okolja, predvsem pa od vpliva učitelja. Reforma je prinesla v šolstvo korenite spremembe, vendar smo bo številnih organizacijskih problemih marsikje zanemarili vsebino učno-vzgojnega procesa. Noben mlad občan naj ne bi ob vstopu iz šole zavil na stranpot; postati mora napreden človek in to bo tudi postal, če bo idejnost pouka dovolj poudarjena. Precej teh možnosti daje prosvetnim delavcem učna snov sama. Pri oblikovanju predstave o svetu odigravajo nedvomno največjo vlogo naravoslovne vede — fizika, kemija, biologija, zemljepis, zlasti pomembno mesto pa pripada zgodovini in

V Cerkljah so začeli urejati zdravstveni dom

V Cerkljah so prebivalci izkoristili toplo in sončno vreme in se lotili popravila zdravstvenega doma. Pripravili so vse za napeljavo vodovoda, tako da zdaj pričakujejo samo še strokovnjaka, ki bo opravil to delo. Vaščani delajo prostovoljno vsa dela, za katera ni potrebna kvalificirana delovna sila. Do jeseni bi radi imeli sodobno urejen zdravstveni dom in upajo, da se jim bo letos dolgoletna želja vendarle izpolnila.

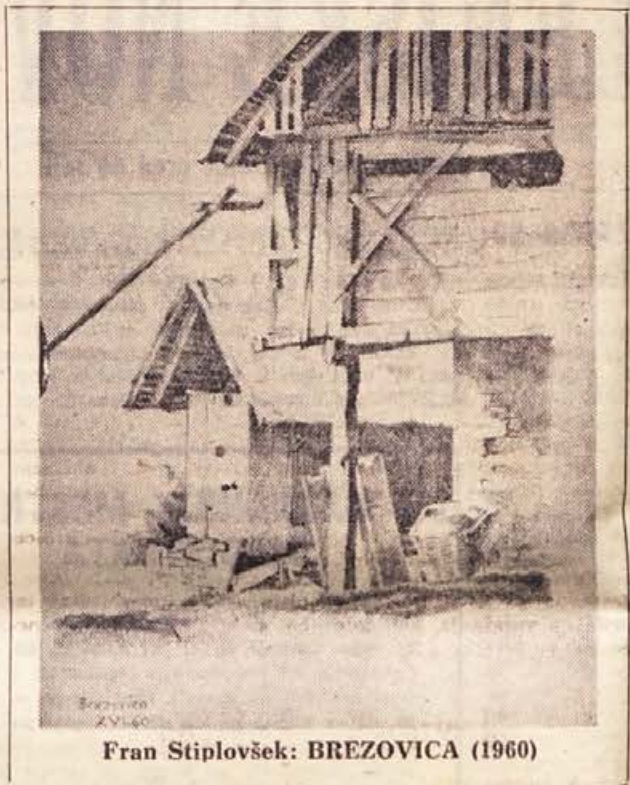
V Hrastju in Račji vasi so na ceste navozili gramoz. Pri navažanju gramozu so najeli traktorje kmetijske zadruge, ceste pa so z njim nasuli vaščani na prostovoljni delovni akciji. Delo je za nekaj časa spet opravljeno, računski so poravnani, in kadar bo ponovna potreba za ureditev cest, bodo vaščani spet radi prišli za lopato.

razlaganju zgodovinskih pojavov v družbi. Zgodovina je predmet, ki lahko veliko pripomore k vzgoji čuta za znanstveno resnico, če jo podaja idejno izoblikovan človek.

V razpravi, ki se je razpletla ob nizu teh misli, so se vsi prisotni zavzeli za večjo idejno zavzetost pri poučevanju učne snovi in pre-

druženih dogajanj. Potrebni so tudi tesni stiki z neposrednimi proizvajalci, aktivno sodelovanje učiteljev v organih družbenega upravljanja in v družbeno-političnih organizacijah, kar je najboljšje jamstvo za razumevanje družbenih ciljev in potreb.

Diskutanti so v razpravi poudarili pomembno vlogo kolektiva pri usmerjanju ti-

Fran Stiplovšek: BREŽOVICA (1960)

vladalo je mnenje, da bi morali učiteljski kolektivi na vseh šolah razpravljati tudi o idejnih problemih. Ponekod že imajo takšne sestanke. V Globokem npr. se sestaja kolektiv enkrat mesečno in tedaj obravnava samo idejna vprašanja. Če se bodo prosvetni delavci bolj usmerili k idejni vsebini svojega dela, se najbrž ne bo več dogajalo, da bi morala mladina prva načenjati vprašanje, zakaj so nekateri njeni učitelji tako odmaknjeni od

stih prosvetnih delavcev, ki govorijo v jeziku, ki ni v skladu z marksističnimi pogledi na svet. Razprava je bila pogumna in živahna ter je pokazala veliko aktualnost načetih problemov. Na sestanku so prosvetni delavci razpravljali tudi o pomenu družbenega samoupravljanja pri nas in še posebej o vlogi samoupravnih organov v šolstvu ter o uresničevanju sklepov, ki jih je sprejel občinski odbor SZDL Brežice na zadnji razširjeni seji.

Lovci v Pišecah so imeli občni zbor

Minulo soboto je bil v Pišecah redni letni občni zbor domače lovske družine. Člani so se zbrali polnoštevilno in pretresli poročilo o delu družine v preteklem letu, o delovnih uspehih in napakah, ki so to delo spremljale, hkrati z obračunom za lansko obdobje pa so že obravnavali tudi načrte za tekoče leto. S

posebno pozornostjo so razpravljali o obnovi lovskega doma, s katero so že začeli. Pišecarji bodo z lepimi urejenimi domom precej pridobili in marsikateri lovec in turist se bo rade volje ustavil tam, če bodo domačini poskrbeli, da se bo v njihovem okolju kar najbolje počutil.

Delovni kolektiv PPV v Dobovi povečuje produktivnost

V podjetju za popravilo voz v Dobovi se v zadnjem obdobju storilnost dela hitro večja. Za delovni kolektiv je to lepo priznanje. Podjetje popravila železniške tovarne vozove za Skupnost železniških transportnih podjetij Ljubljana, pa tudi za ostala železniška transportna podjetja, če v Ljubljani ne dobi dovolj naročil. Lani so opravili za Ljubljano 522 in-

vesticijskih popravil. Ker za ta dela niso izkoristili vseh proizvodnih zmogljivosti, si je podjetje poiskalo delo v drugih republikah in opravilo zanje več investicijskih popravil tovornih vozov. To osnovno dejavnost je podjetje lani dopolnjevalo z delom na železniških konstrukcijah, pri čemer je zaposlilo šestino delavcev za 4 mesece. Letos so to opustili. Uspelo jim je skleniti dovolj pogodb za popravila voz s Skupnostjo železniških podjetij Ljubljana in Zagreb.

Naročite DOLENJSKI LIST sorodnikom v tujini — hvaležni vam bodo za pozornost!

ZAPISKI Z ZADNJE SEJE BREŽIŠKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Upoštevali so 76 dopolnitev in sprememb

O seji občinske skupščine Brežice, ki je bila 7. aprila, smo na kratko že poročali in obvestili bralce, da je bil na njej sprejet občinski statut. O statutu sta razpravljala oba zbora skupščine hkrati z občinskim odborom SZDL. Predsednik občinskega odbora SZDL Vlado Deržič je v nekaj uvodnih mislih ocenil zbor volivcev in sodelovanje občanov pri dopolnjevanju statuta, nakar se je razvila razprava.

Vsi prisotni so bili seznanjeni s predlogi in spremembami, ki jih je občinska statutarna komisija upoštevala in vnesla v statut, prejeli so pa tudi tiste predloge, ki jih komisija iz teh ali onih razlogov ni upoštevala. Razprava k temu predlogu komisije ni prinesla bistvenih dopolnitev in se je celo oddaljila od statuta h konkretnim zadevam, ki ne sodijo vanj. Komisija je upošte-

vala 76 dopolnilnih in spreminjavalnih predlogov, 57 pa jih je zavrnila z obrazložitvijo, ki jo bodo predlagatelji prejeli v pisni obliki. Odborniki so potrili predlog komisije in dodali še sami nekaj mnenj. Razprava ni prinesla skoraj nič novega, in kdor je pričakoval, da bo pretres občinske ustave pred sprejetjem bolj buren, je bil razočaran. Morda je bilo tako zaradi tega, ker je o statutu vsakdo že prej povedal svoje in je zadnje sejo skupščine razumel samo še kot dokončno potrditev.

Na dnevnem redu skupne seje je bila tudi obravnava statuta delovnih organizacij, o katerih je predložila poročilo komisija za pomoč pri sestavljanju njihovih statutarov. Komisija je omenila pomanjkljivosti posameznih statutarov in odborniki so menili, naj bi vsaka delovna organizacija posebej obravnavala te pripombe v sodelovanju s komisijo.

V nadaljevanju seje je skupščina sprejela odlok o spremembi odloka o stopnjah občinske doklade na dohodke od kmetijstva. Prva sprememba je v

tem, da so Spodnje in Gornje Skopce izločene iz katastrske občine Krška vas in uvrščene iz prvega v drugi davčni okoliš. Na tem območju so v glavnem prodnata zemljišča, domačini jih imenujejo Suho polje od 5. 7. bonitetnega razreda in videmsko-krška občina je sosednje vasi Vihre, Mrtvice in druge uvrstila celo v tretji okoliš. Lastniki prodnatih parcel bodo spremembo gornjega odloka sprejeli z velikim zadovoljstvom.

Za 1964. leto je uvedena tudi ugodnejša lestvica občinske doklade na gozdove. Za gozdne parcele do 30.000 dinarjev katastrskega dohodka bo znašala občinska doklada 6 odstotkov, če je katastrski dohodek višji, pa 9 odstotkov. Stopnja doklade je zmanjšana zato, ker je zasebno izkoriščanje gozdov zaradi podružbljanja gozdne proizvodnje omejeno.

Kolikšni bodo prispevki za šolo in prosvetni dom na Veliki Dolini

Na predlog volivcev krajevnega območja Velika Dolina je skupščina sprejela odlok o uvedbi krajevnega prispevka za gradnjo prosvetnega doma in osnovne šole na Veliki dolini. Na zboru volivcev so izglasovali, naj bi

SPODNJE

Statut v korist neposrednega odločanja občanov

Ficko Vendel: »Občinska skupščina sprejema statut z zavestjo, da pride čim bolj do izraza samoupravljanje in neposredno odločanje občanov.«

Pod predstvom predsednika Jožeta Kneza sta oba zbora občinske skupščine na seji 7. aprila sprejela statut sevniške občine. V obravnavi so bili razen tega tudi osnutki statutarov nekaterih delovnih organizacij ter nekaj odlokov.

Član občinske komisije za statute in podpredsednik skupščine Ficko Vendel je v obrazložitvi pomena statuta naglasil, da je za nami dolgotrajna in težka naloga, ob kateri je nastajal statutarni osnutek. Prvi osnutek je bil izdelan in pripravljen za razpravo že v prvih mesecih preteklega leta, ko pa je bila sprejeta ustava, je bilo treba v novem osnutku upoštevati vsa pozitivna ustavna določila. Ta na prvem mestu omenja človeka kot nosilca vse družbene tvorbnosti. V občinskem statutu so ustrezna določila konkretnije obdelana. Do popolnega izraza pride zlasti občanova samoupravna pobuda. Statut, ki pravico do teh pobud zakonjita, našteva, kakšne so lahko oblike za samoupravo. Občan uveljavlja svojo samoupravo med drugim na zboru volivcev. Podpredsednik Vendel je omenil, da

SEVNIŠKI VESTNIK

dobiva ob vsem tem nove naloge tudi občinski odbornik, ki je odgovoren za delo zborov volivcev in občinske skupščine. V ustreznem statutarjem namreč je rečeno, da je odbornik družbeni delavec.

Pripombe k osnutku statuta, preden so ga obravnavali na seji občinske skupščine, so bile največkrat uporabne, čisto pa so se nanašale na podobna vprašanja, kot: kdo bo urejeval vaše poti, mo-

tove in podobno. Tudi k poglavju, ki govori o krajevni skupnosti, so bile tehtne pripombe. Občani so predvsem razpravljali o financiranju teh skupnosti. Take predloge, dopolnila in pripombe so odborniki dobili na zadnji reji v dodatku za osnutek statuta. Nedvomno je res, da kaj bistvenega niso imeli pripomniti, vendar pa je bila slaba tudi njihova prejšnja udeležba v razpravah. Predsednik občinskega odbora Socijalistične zveze Dušan Brelih je, govorec o aktivnosti SZDL v razpravah o statutu, dejal, da manj kot polovica odbornikov v razpravah ni sodelovala, čeprav je bila to ena njihovih dolžnosti. Nekateri odborniki so potem izrazili zaskrbljenost zaradi tega, ker skrb za pokopališča in vzdrževanje kulturnih spomenikov ni obdelana tako, kot bi bilo zaželeno. Mimo tega so odborniki menili, da je statut kljub temu zrel, in so ga na predlog predsednika Kneza soglasno sprejeli.

KAJ PA STATUTI DELOVNIH ORGANIZACIJ?

Razprava o statutih delovnih organizacij je bila bolj živahna. Uvodno poročilo k tej točki dnevnega reda je odborniki seznanili s tem, kakšno so statutarni osnutki delovnih organizacij, predloženi podkomisiji občinske statutarne komisije. Osnutek statuta »Kopitarne« je premo obdelal vprašanje obveščnosti v kolektivu. Novatorstvo in iznajdljivost v njem nista našla odmeva. Prav tako statut ne zagotavlja posebnih pravic za borbe in in-

valide NOB. Statut kmetijske zadruge Tržišče-Sentjanž ne razčljuje pojma proizvodnega okolisa, o obveščanju pa govori le površno. K statutu trgovskega podjetja v Sevnici ni bistvenih pripomb, medtem ko so v kovinskem podjetju prešibko obdelali vprašanje komisij in pravilnikov v kolektivu. »Jugotanine« bo moral dopolniti poglavja o pravicah delavcev do izobrazbe. Kmetijska zadruga v Sevnici, gostinsko podjetje, komunalno obrtno podjetje, »Jutranjka«, bife Svobode v Krmelju pa bodo morali svoje statute delati znova, ker sedanji ne obdelujejo pravilno vprašanj, ki jih mora vsebovati vsak statut delovne organizacije.

Nekateri odborniki gospodarske skupine, zlasti odborniki iz organizacij, katerih statutarni osnutki so bili odklonjeni, so menili, da je podkomisija zato tako ocenjevala, ker ne pozna dejanskega stanja. Večina odbornikov pa je ugotavljala, da so podjetja na splošno zamudila roke, do katerih bi morala izdelati in predložiti svoje statutarne osnutke. Rezultat teh zamud, so poudarili nekateri, je nedvomno sedanja naglica izdelave in nesoglasij v statutih.

Po oceni odbornikov je v do zdaj predloženih statutih prešibko obdelano informiranje članov delovnih kolektivov, pravice in dolžnosti pa so čisto ločeno obravnavane. Vrsta osnutkov boleha na slabši obdelavi vprašanja neposrednega odločanja v kolektivu, drugi pa nakazujejo skozi dobočila slabo perspektivo izobraževanja in kadrovanja. Odbornik iz »Kopitarne« se je strinjal z ugotovitvami, izrečenimi o slabši

strani statuta podjetja, pri katerem je zaposlen.

Odborniki so se strinjali s težavami, ki so jih imele delovne organizacije pri izdelavi statutarov. Menili so tudi, da ne bi kazalo odlašati z dajanjem soglasij za sprejem tistih statutarov, ki so samo delno pomanjkljivi, ker je rok, do katerega morajo delovne organizacije sprejeti svoje statute, zelo kratek. Predsednik Jože Knez je v imenu skupščine naglasil, da morajo delovne organizacije pri izdelavi svojih statutarov upoštevati priporočila občinske komisije.

■ V Sibeniku se je letoviška sezona začela že ob koncu marca. Pogodbe za letovanje prvih gostov iz Avstrije na otoku Zlarinu so že sklenjene. Do glavne turistične sezone bo urejeno tudi novo turistično naselje v Vodich (150 ležalnic) ter avtokamp na Martinskem.

■ Štiri največje avtoservisne centre na jadranskem območju bodo skupaj pospeševale servisno službo ob jadranski magistrali. Izboljšali bodo predvsem preskrbo z rezervnimi deli in organizirali nujno pomoč, za kar bodo nabavili ustrezna vozila.

■ V Skopju je začela pred kratkim delati nova avtomatska telefonska centrala s 120 priključki.

Kdo najbolj varčuje?

V sevniški občini so delavci na prvem mestu - največ kreditov za pohištvo, največje vsote pa za avtomobile - 800 vlagateljev hrani v KB 63 milijonov

Pred tremi leti so imeli vlagatelji hranilnih vlog v sevniški komunalni banki naloženih 16 milijonov dinarjev. Danes je ta vsota večkrat presežena in tudi število lastnikov hranilnih knjižic se je precej pomnožilo.

Med vlagatelji so na prvem mestu delavci. Lani je 850 vlagateljev naložilo na hranilno knjižico 61 milijonov dinarjev, letos pa je imelo do konca meseca marca 800 vlagateljev v banki 63 milijonov dinarjev. K temu moramo prišteti vsoto 6.500.000, ki so jo vlagatelji vložili v banki za obdobje dveh let. Ta denar se uporablja za investicije v osnovna sredstva za potrebe gospodarstva.

Vzporedno z večanjem kreditne sposobnosti se več tudi število posojiljemalcev. Največ potrošniških kreditov najemajo občani za opremo stanovanj. Med njimi so predvsem mladi ljudje, ki si na novo urejajo domove. Precej interesentov je tudi za avtomobilske kredite. Lani jih je bilo v Sevnici 80, ki so se zadolžili za 35.207.000 dinarjev. Ostalih potrošniških kreditov je bilo skupno 129.983.000, posojiljemalcev pa 1.207. Do konca minulega meseca je letos 1.282 interesentov najelo za 138.942.000 dinarjev potrošniških kreditov.

Zasebniki najemajo tudi turistične kredite. Njihovo število je majhno. Lani je vzel kredit samo en zasebnik, letos pa že trije, in sicer skupno 1.500.000 dinarjev. Posojila najemajo predvsem zaradi tega, da bi izboljšali pogoje za nastanitev in prehrano tujih turistov.

V banki takole gospodarijo s hranilnimi vlogami: 20 odstotkov takoj izločijo kot obvezno rezervno, 20 odstotkov od celotne vsote uporabijo za investicije, največ za gradnjo stanovanj, ostalo pa za kratkoročne kredite za obratna sredstva.

Sprehod skozi sevniški sejemski vrvež

Ob semanjih dneh, ki so v Sevnici vsako drugo soboto v mesecu, dobi kraj sila živahnost. Tako je bilo tudi minulo soboto. Mestece je v toplem pomladnem dnevu očivilo kakor mravljišče. Pločnike so zasedli prodajalci vseh vrst in razstavili na njih najrazličnejšo robo. Namesto stojnic so nekateri uporabili kartonske škatle od televizorjev in radijskih aparatov, lesene gajbe in zabojčke vseh velikosti. Manj izbirčni so

razložili svoje stvari kar po tleh.

Največ je bilo prodajalk semen, ki so se prav posebej radodarno ponujale mimoidočim čebulček, čeravno ne čisto poceni. Levo in desno po mostu so bili med drugim razstavljeni leseni izdelki, ki jih je prinesel možakar iz Sodražice, pletenine v konkurenci domačina in gosta iz Zagreba, čevlji, copate, grablje, motike, lopate, lončena posoda in pa seveda galerija raznih spominkov, glavničk, zaponk, obeskov, ogle dal in drugega kiča, ki se je bahavo košatil na stojnicah svojih lastnikov iz sosednje Hrvaške.

Kupcev in radovednežev se je tisto dopoldne veliko nabralo. Avtomobili so se le počasi in ob stalnem hupanju prebijali skozi množico ljudi sredi mesta, še prav posebej pa je bilo tesno na delu ceste ob sejmišču za živino. Zjutraj je cvetela zlasti kupčija s prašički. Na sejmu so jih pripeljali 650 do treh mesecev starosti in 85 starejših od treh mesecev. Za prašičke, stare 6 do 7 tednov, so zahtevali prodajalci 6.000 do 14.000 dinarjev. Število prašičkov je bilo za ta čas zelo veliko, kar dokazuje, da so se kmetovalci zadnje čase močno oprijeli prašičereje. Malo ne vsak kupec je vprašal za pasasto sorto, ker vzreja teh prašičkov ni težavna. Največ prašičkov pasaste sorte pripeljejo ljudje iz Rake, Bučke in iz Studenca.

Na sejme v Sevnici je že od nekdaj močno navezan rudarski revir (Zagorje, Trbovlje in Hrastnik), ki zelo cenijo pasasto pasmo zaradi pre-

proste reje. Tudi na Gorenjskem jo poznajo in v soboto so bili med kupci Jeseničani, Blejčani, Tržičani in Kranjčani. Ljudje iz teh krajev radi obiskujejo sevniške prašičje sejme, kajti vsakokrat odhajajo z njih zadovoljni.

Proti enajsti uri, ko se je kupčija okoli prašičkov pogleda, so pričeli kmetje voditi na sejmišče govejo živino. Takšen je sejmiščni red in plemenski sejem za govedo je prav tako vsako drugo soboto. Tokrat so pripeljali na prodaj 85 goved. Prevladuje sivo rjava pasma. Sevnica že od nekdaj slovi po tem, da ima na sejmihi vedno dobro plemensko živino. Ves ta predel je za živinorejzo zelo ugoden. Na sejmišču so povedali, da so tudi primeri spekulantske prodaje, vendar bolj redki. Kupec mešetarjem včasih nasede in težko je tedaj, če je lastnik edine kravice, ki kljub mešetarjevim prepričevalnim obljubam nima potomstva.

Ob sprehodu skozi sejemske vrvež se mi je kot slučajnemu obiskovalcu nehote utrla misel, da je treba v Sevnici še marsikaj urediti. Tako n. pr. provizorična lesena uta na sejmišču za živino kliče po trdnjejih temeljih in organizator sejmov bo moral postaviti novo. V mestu pa je še vse preveliko nasprotij med moderno samopostrežno trgovino in prodajo fajčk, čebule in podobnega na pločnici pred njenimi izločbami. Prej ali slej bo treba poskrbeti za tržnico in tako izravnati nasprotja med prodajo v trgovinah in na zasilno skrajnih stojnicah vzdolž pločnikov ob glavni cesti. J. T.

Novice iz Tržišča

● V počastitev dneva železničarjev je priredil sindikat v Tržišču žalno kome-moracijo pred spominsko ploščo padlih. Z recitacijami iz NOB in pesmijo so našli ob tej priložnosti stopili ob tej priložnosti otroci, železničarji pa so očistili in uredili železniško postajo ter okrasili spominsko ploščo padlih tovarišev. Ob koncu proslave so bili nagrajeni otroci, ki so se najbolj izkazali s sodelovanjem na kulturno-prosvetnem področju.

● Društvo prijateljev mladine v Tržišču je na zadnji več izvodov Pravil zveze njem sestanku sklenilo naba-

pionirjev in jih podariti pionirskim starejšinskim svetom na šolah na Telčah, v Tržišču, Krmelju in Sentjanžu. Ti naj bi pionirje seznanjali s pravili njihove organizacije, da jih bodo dodobra spoznali.

● Pred kratkim je krajevni odbor RK v Tržišču razpravljal o krvodajalski akciji. Sklenili so takoj začeti z zbiranjem krvodajalcev, in to ne le po podjetjih, temveč tudi po okoliških vaseh. Vsi, ki so bili na območju te organizacije najbolj potrebni pomoči družbe, so prejeli v pomoč nekaj obleke.

Vlado Lamut: Iz pariške skicirke

kmetje prispevali 2 odst. od letnega katastrskega dohodka, obrtniki in ostali samostojni poklici 2 odst. od osnove za dohodnino in delavci 2 odst. od neto dohodkov za leta 1964, 1965 in 1966. Skupščina je bila nekoliko drugačnega menja in je predlog spremenila. Glede na to, da zaposleni še tako plačujejo dopolnilni proračunski prispevek in 1 odst. prispevek za gradnjo bolnišnice, sta se oba zbora odločila, naj bi zaposleni plačevali po 1 odstotek, kmetje in obrtniki pa 2 odstotka. Tistih delavcev, ki imajo manjše dohodke kot 20.000 dinarjev, po sklepu skupščine ne bi smeli obremenjevati. Zaposlenih na območju Velike doline sicer ni veliko, vendar bodo njihovi prispevki za šolo in dom v treh letih znašali okrog 7 milijonov, prispevki kmetov in obrtnikov okrog 600.000 dinarjev. Odbornik iz Velike Doline je po sprejetju tega odloka omenil, da bi bila čimprej tudi dolžnost občanov z Jesenic in Obrežja, da se prav tako odločijo za prispevek novi šoli, katero bodo obiskovali tamkajšnji otroci.

Svet za družbeni plan in finance je predložil občinski skupščini, naj bi ustanovila enoten sklad za financiranje vseh komunalnih dejavnosti razen tistih, ki se pokrivajo iz namenskih vi-

rov. Do konca leta 1963 so bili skladi za komunalne potrebe pri krajevnih uradih. Ti so bili ukinjeni in vse financiranje bo prevzel enotni komunalni sklad pri občinski skupščini. V sklad se bodo stekali prispevki investitorjev, posebni prispevki za kanalizacijo, sredstva iz občinskega proračuna, dohodki od dejavnosti krajevnih odborov, dotacije in razni drugi prispevki.

Nove ceste IV. reda

Skupščina je na zadnji seji razpravljala tudi o spremembi in dopolnitvi odloka o kategorizaciji cest. Nekateri dosedanje ceste IV. reda se po tem odloku podaljšajo z novimi cestnimi odsepi, nekateri manj pomembne ceste pa so sedaj izločene med krajevnimi potmi. Podaljšana je cesta Dol. Pirošica-Gor. Pirošica do Brvi in Izvira, dosedanja obvozna pot Cirsiki-Sentienart-Zorko je naknadno določena za cesto IV. reda kot razbremenilna cesta za vprežna vozila od Brežice do žel. postaje, med ceste IV. reda pa se prištevajo še poti: Rakovec - Most na Sotli, Bizeljsko - Vinarska zadruga - Janeževa gorca, odcep ceste Golobč do šole Bušča vas in cesta Sela-Merslavič-Pintarič. Med krajevnimi potmi se odslej prištevajo za gospodarstvo manj važne ce-

ste Mostec-Sela, Bizeljsko-Bračna vas in cesta iz Bušče vasi do šole.

Na predlog sveta za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve je občinska skupščina sprejela odlok o spremembi odloka o določitvi dela najemnine za poslovne prostore, ki se odvaja v stanovanjski sklad. Po tem odloku se 5 odstotkov najemnin za poslovne prostore odvode krajevnim skupnostim kot njihov dohodek. To velja samo za tiste poslovne prostore, ki so na območjih krajevnih skupnosti.

Skupščina je prevzela poročstvo pri najetju posojil petim delovnim organizacijam: Kovini (Bizeljsko) za investicijsko posojilo 2.800.000 dinarjev za poravnavo obveznosti za kupljeno osnovna sredstva; Obrtnemu kovinarskemu podjetju Dobova za 20 milijonov dinarjev kot začasen namenski kredit za nabavo surovin; trgovskemu podjetju »KRKA« (Brežice) za posojilo 5 milijonov dinarjev za preureditev lokala; trgovskemu podjetju Brežice - vino za 3 milijone za ureditev prodajnih prostorov v Celju in Zagrebu. Skupščina je nadalje sprejela poročstvo izjavo za Kmetijsko zadrugo Brežice za dvoje investicijskih posojil za nabavo kmetijske mehanizacije in opreme v znesku 35 milijonov dinarjev.

Celjski književniki v Loki

5. aprila so Loko obiskali celjski književniki iz Celja Fran Roš, Stane Terčak in Dane Debič. Obiskovalcem jih je v Prosvetnem domu, kjer so gostje brali svoja dela, predstavil tajnik Prosvetnega društva »Primož Trubar«, v imenu mladine pa jih je pozdravila učenka Silva. Književniki so prejeli šopke rdečih nageljnovečrnic.

Poslušalcem se je prvi predstavil Dane Debič, ki je prebral odlomek iz romana »Brez milosti« s tematiko

NOB. Stane Terčak je prebral odlomek iz »Glažute«, ki opisuje dogodek na Pohorju. Fran Roš je naprejal prebrati pretresljivo pesem »Ob letnici Kajuhove smrti«, potem pa mladinsko pesem »Vnučica«.

Literarni popoldne je vse-kakor uspel. Zadovoljni poslušalci bi še prišli na tako prireditve. To jim bo bržčas tudi ustreženo, ker jih bodo književniki najbrž znova obiskali v juniju.

POSAVJE

DOBILI SMO SVOJO „OBČINSKO USTAVO“

8. aprila so odborniki obeh zborov črnomaljske skupščine sprejeli občinski statut, statute osnovnih šol Črnomelj, Semič, Vinica, Adlešiči, Stari trg in Dragatuš, statut Delavske univerze in gimnazije Črnomelj, razpravljali o izvršenem družbenem planu v prvem tromesečju 1964 in ostalih točkah dnevnega reda.

Osnutek statuta je pripravila občinska statutarna komisija s pomočjo petih podkomisij, imenovana že konec leta 1961. Osnutek so večkrat spreminjali in dopolnjevali, vnašali pripombe in predloge občanov, priporočila organov in organizacij, določila zvezne in republiške ustave, vse to pa je bilo treba uskladiti z materialnimi možnostmi občine. Že lani novembra so odborniki o osnutku precej razpravljali, dali več pripomb in dodatnih predlogov, ki jih je komisija upoštevala in izdala nov osnutek letos 15. januarja. Od takrat do zadnje seje se je že spet pokazala potreba po nekaterih dopolnitvah. Tako je bil pred sprejetjem na 12. seji osnutek dan v razpravo s 25 novimi problemi. Razprava o statutu pa je bila menda zaradi tega, ker so ga že večkrat premlevali, na zadnji seji precej borna.

Edini pripombi: brezplačno šolanje in višje socialne podpore

Odbornica Zuničeva je zahtevala pojasnilo, zakaj v občinskem statutu ni zagotovljeno brezplačno šolanje. Odgovor predsednika skupščine je to vprašanje lepo osvetlil. Povedal je, da pomeni v statutu zagotovljeno brezplačno šolanje tudi oskrbo učil, kar predstavlja spričo številnih učencev v vsej občini toliko in toliko milijonov, in da tega določila za zdaj niso mogli vnesti v statut niti najbogatejše slovenske občine. Naglasil pa je, da bi lahko šolo same organizirale neke vrste podpornice, v katere bi šolarji prispevali rabljene knjige ki se največkrat valjajo po koteh stanovanj, ali pa organizirale vsaj šolske sejne pred začetkom šolskega leta. Tudi tu bi lahko učenci dosti ceneje prišli do knjig kot v trgovinah.

Tovariš Skrinjar pa je pred skupščino načel vprašanje višjih socialnih podpor za onemogle in ostarele kmeto-

valce. Povedal je za primer starčka, ki se je vse življenje udingal pri gospodarjih za hlapca ali poljskega delavca, zdaj, ko je v visoki starosti, pa prejema le 3.000 din mesečne občinske podpore. Je brez strehe in večkrat lačen kot sit. Ob tem so se k besedi oglašali številni odborniki in se strinjali, da je sicer najvišja socialna podpora 3.000 din vseeno prenizka za dostojno preživljanje, po drugi strani pa prišli do zaključka, da občina nima kje vzeti dodatnih potrebnih milijonov, če bi hotela vsem 56 socialnim podpirancem mesečno podporo podvojiti ali potrojiti. Sklenili so, da bodo take izjemne primere, kot je povedal odbornik Skrinjar, priporočili občinski socialni službi v posebno reševanje.

Na ločenem glasovanju obeh občinskih zborov so za tem vsi odborniki glasovali za statut in ga sprejeli. Tako je tudi črnomaljska občina dobila svojo prvo ustavo.

V prvem tromesečju 20,9 odst. družbenega plana

Tovariš Čimerman, načelnik oddelka za gospodarstvo, je poročal o izpolnitvi plana v letošnjem prvem tromesečju. Iz njegovih besed je bilo razvidno, da je bil družbeni plan od predvidenih 25 odst. v posameznih panogah dosežen takole: industrija 23,4 odst., kmetijstvo-socialistični sektor 16 odst., gradbeništvo 3 odst., promet 24,9 odst., trgovina 22,1 odst., gostinstvo in turizem 20,4 odst., obrt 20,3 odst. in v ostalih dejavnostih 20,7 odst. Skupno je bil občinski družbeni plan dosežen z 20,9 odst., kar je za 4 odst. manj kot je bilo tem času predvideno, hkrati pa za 34 odst. več kot

v istem razdobju lanskega leta.

Iz razprave, v katero so po poročilu posegli nekateri odborniki in sekretar občinskega komiteja ZKS, povzema mo, da je letošnji izpad že nekaka praksa iz prejšnjih let. Ob koncu leta, ko je bitka za dosego plana največja, so tudi rezultati najboljši, v začetku leta pa se nikomur ne mudi in je že v navadi, da nekoliko počivamo. Res pa je, da so za izpad plana v nekaterih panogah tudi objektivni razlogi, zlasti pri gradbeništvu in kmetijstvu (dolga zima in mrtva delovna sezona).

Skupščina je sklenila na prihodnji seji obširneje in podrobneje razpravljati o tem vprašanju, ko bo izdelana analiza za posamezne panoge in gospodarske organizacije, tokrat pa so bili odborniki seznanjeni le s precej skopimi bančnimi podatki in golimi dejstvi.

Drobne, a pomembne odločitve

Na seji je skupščina potrdila pravilnik o poslovanju, sistemizaciji delovnih mest in delitvi sredstev občinskega sodišča v Črnomlju, ki je prešlo na predlog republiških organov na poizkusno nagrajevanje.

Ker so nekateri člani oz. roma predsedniki vseh v prošli za rešitev, je komisija za volitve in imenovanja dala več predlogov za razrešitev in imenovanje novih članov, ki so bili v celoti izglasovani. Med temi je najvažnejša sprememba nastopila s tem, da je dosedanji predsednik zbora delovnih skupnosti Janko Butala odšel v Makedonijo, zato je zbor delovnih skupnosti izvolil za novega predsednika Rada Vrlinčiča.

Veterinarska postaja je predložila skupščini v potrditev nov cenik za veterinarske storitve, vendar so odborniki sprejem odložili do prihodnje seje s pripombo, da ga bodo najprej preštudirali. Najprej ga niso dobili na vpogled zaradi tega, ker je bil rok med preložitvijo cenika občini in seji obeh zborov prekratek.

Vsi odborniki razen enega, ki se je glasovanja vzdržal, so sprejeli predlog o redni ukinitvi Mizarke delavnice na Vinici. To podjetje je zadnje čase obstajalo le po imenu, delal pa ni v njem nihče

več. Poslovalo je v šolskih prostorih, dela je bilo malo, zaslužek nizek, zato so delavci sami prenehali z delom. Imenovana je bila posebna komisija ki bo ukinitve podjetja izpeljala. Mizarji, zaposleni v viniški mizarški delavnici, imajo vse možnosti za samostojno obrt, ki jim jo je ponudila občina. Če ne vsi, naj bi vsaj eden prošil za obrtno dovoljenje, ostale mizarje pa bi zaposlili kot mojstre in pomočnike. Ob koncu je bilo poudarjeno še to, naj obrtniki na svojem območju govorijo z zasebniki, ki brez dovoljenja opravljajo to ali ono obrt, in jih povabijo v legalno obrtno dejavnost, ker bodo po določenem roku inšpekcijski organi proti šušmarjem ostro ukrepali.

R. B.

Večji del statutow po 9. aprilu

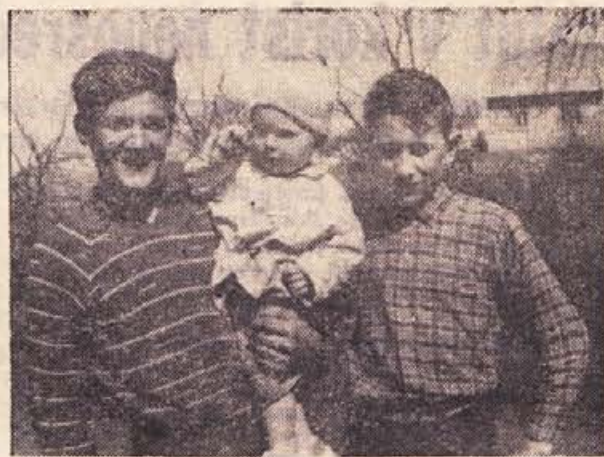
Komisija za obravnavo statutow občine Črnomelj januarja in februarja ni imela posebnega dela, saj je v tem času sprejela le 6 osnutkov, marca in aprila pa jih je obravnavala kar 19. Pri dodejanju delu je omenjena komisija ugotovila, da v nekaterih podjetjih sploh niso preštudirali nove zvezne in republiške ustave in so posnemali kar stara pravila, čeprav so v nasprotju z novo zakonodajo. Razen tega je komisija opazila, da je v statutih prešibko obdelano obveščanje delovnega človeka in tudi ni zagotovljeno polno sodelovanje delavcev pri delitvi osebnega dohodka med delovnimi enotami.

Pomanjkljivosti, ki jih je komisija odkrila, se kažejo tudi v tem, da v nekaterih predloženih osnutkih ni zagotovila o izločitvenem odločanju samoupravnih organov glede uporabe sredstev in skladov. Jasneje pa bi morali določiti tudi postopek za združevanje ali ukinitve delovnih organizacij. Ponekod so silno skromno obdelali določila, ki govorijo o sprejemu in odpustu delovnih moči, in ni razvidno, kdo pravzaprav o tem odloča. Prav tako je pomanjkljivo obdelano področje reelekcije.

ADLEŠIČI: koristno zdravstveno predavanje

V okviru programa, ki ga je v počastitev 20-letnice RK izdelal občinski odbor RK Črnomelj, je bilo 5. aprila v Adlešičih predavanje. Dr. Ivo Bohač iz Ljubljane je številnim poslušalcem govoril o higieni na vasi in pokazal tudi nekaj skioptičnih slik. Domačini so bili s predavanjem zelo zadovoljni in upajo, da bodo kmalu spet kaj podobnega slišali.

V. P.

Martin Plut z nečakom Albinčkom in prijateljem Jožetom Špišičem na toplem pomladanskem soncu v Preloki. Fanta sta šola že končala in pravita, da ju delo na kmetiji najbolj veseli. Ker je takih mladincev danes bolj malo, ju predstavljamo našim bralcem z željo, da bi jima uspešno kmetovanje prineslo kar največ zadovoljstva!

O odgovornosti na delovnem mestu se veliko govori, vendar o njej tudi črnomaljski statut ne povedo dosti. Odgovornost obravnavajo le načelno, brez predvidenih materialnih in kazenskih ukrepov pa ta določila ne morejo učinkovati. V statutih je zaslediti vse premočno zagotovilo o pravni pomoči, socialno-kadrovski službi in možnostih za izobraževanje delavcev. Naštete napake in vrzeli, ki jih je črnomaljska statutarna komisija zasledila v doslej predloženih osnutkih delovnih organizacij, pa niso edine. Razen teh imajo nekateri osnutki tako skrotovečeno slovensčino, kakršne tudi komisija pri najboljši volji ni mogla razumeti.

V splošnem je videti, da so osnutki samoupravnih aktov, ki jih je komisija sprejela v zadnjem času, vsebinsko slabši. To kaže na naglico dela v podjetjih in zavodih. Komisija je vse take osnutke zavrnila, saj ni dolžna statutu te izdelovati, temveč jih le dopoljevati z morebitnimi pripombami. Od vseh obravnavanih osnutkov je bila komisija najbolj zadovoljna z delom, ki sta ga v ta akt vložila kolektiva Lekarne in splošnega trgovskega podjetja.

Če pa upoštevamo, da je od 33 delovnih organizacij v občini še vedno 8 takih, ki osnutkov do 9. aprila niso izdelale, lahko ugotovimo pri vsem tem delu dokaj kritično bilanco. Osnutki ostalih delovnih organizacij so sicer izdelani, vendar je komisija nekatere zavrnila, tako da je bilo le malo sprejetih in bo večina delovnih organizacij črnomaljske občine sprejemala statute po določenem skrajnem roku.

V bodoče bo treba pri izdelavi statutow vsekakor pokazati več temeljitosti dela, saj gre za najvažnejšo listino, ki bo uravnavala teko življenje delavca v tovarni kot strokovnjaka v zavodu.

Skrb za strokovno izobraževanje v Semiču

Kolektiv Obrtnega servisa Semič je v dobrih dveh letih narasel od treh na 30 članov in je v investicije doslej vložil že 10 milijonov dinarjev. Kljub temu bi bilo treba izpopolniti strojni park in zamenjati nekatere že dokaj iztrošene stroje. Navzlic velikim potrebam po sredstvih pa niso pozabili na investicije v kadre.

Obrtni servis v Semiču študenta dijaka strojnega oddelka na STS v Ljubljani, 6 članov kolektiva pa obiskuje kovinarsko šolo za odrasle v Novem mestu, katerim podjetje plačuje šolnino. Na zadnjem sestanku je bil sprejet tudi sklep, da bo podjetje krilo stroške šolanja za vse

člane kolektiva, ki se vpišejo v tečaje in šole. Tako so ustvarili možnosti za strokovno izobraževanje vsakemu delavcu ali delavki, ne glede na starost ali kvalifikacijo. F.D.

NOVICE ČRNMALJSKE KOMUNE

Pred kratkim so preizkusili novi daljnovid med Kikindom in Temišvarom. Vod je dolg 63 km, njegova napetost pa je 110 kilovoltov. S tem sta povezani omrežja naše države in Romunije, kar bo omogočilo medsebojno pomoč in izmenjavo električne energije.

Šušmarjev ne bomo več trpeli!

«Jaz plačam davek na obrt, moj so sed pa prav tako dela, zasluži več kot jaz in nič ne daje družbi. Kaj na občini spite, da tega ne vidite?» — Dopisnik in pisem s tako vsebino je na občinsko skupščino Črnomelj prišlo več in še prihajajo. Na podlagi teh obvestil so šli inšpekcijski organi na teren. Kaj so ugotovili?

Pozno zvečer je v neki hiši gorela luč. Slišati je bilo rezek glas skobelnika.

— Dober večer mojster, Kako gre delo od rok?

— Oh, saj nisem mojster. Žena potrebuje nekaj oblancev, da bi podkurila...

V kotu pri vratih pa so bila visoko v skladišnice naložena vrata, okna, podboji in drugi mizarški izdelki.

— Zakaj nimate obrtnega dovoljenja?

— Ker bi mi vse pobrali davki! Kako naj pa živim?

V drugi vasi so se inšpektorji ustavili pred mlinom.

— Imate mlin ali ne?

— Da, a meljem samo zase. Nikomur še nisem mlel!

Izgovor bi bil dober, ko ne bi ravno ti isti trenutek vstopil možak z vrečo na ramni in rekel: »Tole mi boš zmlel, Janez!«

Tudi kovač, znan kot dober mojster, je zatrjeval, da dela le zase, čeprav je imel v delavnici tri okovane pluge, plužne in še kup drugih izdelkov.

Tržna inšpekcija je v črnomaljski občini odkrila nad štirideset takih primerov. Zakaj vse to? Novi republiški zakon dopušča možnost razvoja obrtne dejavnosti pod najugodnejšimi pogoji. Eno izmed določil tega zakona pravi tako: Z obrtnimi storitvami za posameznike kot s postranskim poklicem se smejo ukvarjati tudi osebe v delovnem razmerju, osebni upokojevalci, vojni in delovni invalidi, gospodinje in drugi, ki niso v delovnem razmerju, če so za to strokovno usposobljeni in če tako svoje delo priklade za obrt pristojnemu organu občine, v kateri imajo stalno bivališče.

Ker istočasno ob tako razvitem šušmarstvu ugotavljamo, da v Beli krajini obrt fedalje bolj izumira, je treba učinkovitih ukrepov. Na zadnjih dveh sejah so o tem razpravljali tudi odborniki občinske skupščine in sklenili, da je treba zoper šušmarje najostreje ukrepati. Do 15. maja imajo vsi zasebniki, ki se brez dovoljenja ukvarjajo z obrtjo čas, da si priskrbe obrtno dovoljenje, po tem datumu pa bodo vsi šušmarji predlagani sodniku za prekrške v kaznovanje.

Verjetno pa to ne bo dovolj in se bodo morale s problemom obrtništva in zaposlovanjem mladine po končani osemletki načrtno ukvarjati tudi množične in politične organizacije, kajti le s skupnimi močmi bomo lahko obrti v Beli krajini zagotovili mesto, ki ji pripada v našem gospodarstvu.

J. S.

Lepa dragatuška šola ima to pomanjkljivost, da nima stanovanj za učitelje.

OBČINSKE TAKSE

Osmi dan po objavi v uradnem glasilu bo začel v trebanjski občini veljati nov odlok o občin-
skih taksah. Navodila za izvrševanje odloka bo da-
jal svet za družbeni plan in finance, medtem ko
bodo veljale za občinske takse vse določbe zakona
o upravnih taksah in uredbi o prisilni izterjavi
davkov.

Takso za firmo bodo
plačevali zasebni obrtniki
(pavšalisti), samostojni po-
klici, potrošni mlinci, zasebni
in družbeni gostinski obrati
ter gospodarske organizacije.
Letne takse za našete znaša-
jo od 500 do 30.000 dinarjev.
Plačati jih bo treba do 31.
marca. Polovično takso bodo
plačale le gospodarske orga-
nizacije, katerih dejavnost bo
stejala po 30. juniju. Elek-
trični, neonski, fluorescenčni
in drugi svetlobni napisi
oziroma oznake za firmo so
takse oproščeni.

● V naslednji določbi
pravi odlok, v katerih prime-
rih je treba plačati takso za
uporabo prostega prostora.
Rečeno je, da bo moral vsak,
kdo bo na prostem postavil
vrtiljak, cirkus ali kaj po-
dobnega, za vsak kvadratni
meter zasedenega prostora

plačati dnevno takso 20 di-
narjev, tisti, ki bodo postavi-
li šotore, campinge in stojni-
ce, pa bodo plačali vsak dan
200 dinarjev.

● Za objave in oglaše
bodo plačevali vsi, ki to in
ki bodo zaradi svojih koristi
v zaprtim prostoru ali na
prostem izobesili reklame
(ali pa jih narisali na zid)
enkratno takso po 500 dinar-
jev, ne glede na velikost in
število reklamnih izvodov.
Takse ne bodo plačevala dru-
štva in družbene organizacije
za svoje reklame, napise in
obvestila, ter delovne orga-
nizacije, ki bodo reklame in
podobno objavljale v sklopu
rednega poslovanja. Takse
bo treba plačevati tudi od
slik in napisov, ki so po pri-
poročilu ustreznih zavodov
namenjeni za pospeševanje
turizma, pobiranje alkoholiz-

ma zatiranje bolezni ter pre-
prečevanje zasedbe ali obče
škode.

● Taksa za lovske pse
in čuvaje znaša 500, za luk-
suzne pse pa 1000 dinarjev
letno. Plačevati je treba
varnostnim organom, ker
imajo pse za službene potre-
be, slepeem pa za pse vodi-
ča. Takse bodo oproščeni last-
niki rodovniških pasov
psov Gospodinjstvo, ki ima
dva ali več psov, bo plačalo
takso za luksuzne pse. Odlok
pravi, da je treba pse prija-
viti do 31. januarja vsako le-
to. Kdor ne bo psa prijavil
v tem roku, bo plačal dvo-
kratno takso.

● Javni lokali bodo po
tem odloku plačevali takso
za glasbo. Če imajo stalno
glasbo (nastopi najmanj 4-
krat tedensko), znaša meseč-
na taksa 6.000 dinarjev. Za
občasno glasbo (tri tedne-
ski nastopi) je določena me-
sečna taksa 3.000 dinarjev.
Za priložnostno glasbo bodo
javni lokali plačali 1.000 dinar-
jev dnevne takse. Za glasbe-
ne reprodukcije z mehanični-
mi sredstvi (gramofon, radio,
juke-box in podobno) ter gla-
sbo na kulturno-umetniških
prireditvah takse ne bo treba
plačati.

STATUT SPREJET S PLOSKANJEM

Po statutu bodo naziv častnega občana podeljevali tistim držav-
ljanom izven občine, ki bodo imeli največ zaslug za napredek
v trebanjski občini

MOKRONOG, 8. aprila — Oba zbora občinske
skupščine in občinski odbor Socialistične zveze tu-
kajšnje občine sta začela ob desetih v Prosvetnem
domu skupno sejo, na kateri sta obravnavala stat-
ut občine. V imenu občinske komisije za statute
je o pomenu občinskega statuta spregovoril Janez
Gartnar. Po daljši obravnavi je napočil slavnostni
trenutek, ko so odborniki soglasno sprejeli najno-
vejši samoupravni akt občine. Temu svečanemu
renutku je prisostvoval tudi republiški poslanec
Branko Grahek.

Janez Gartnar je v obraz-
ložitvi statuta poudaril, da je
statut popolnoma uskladen z
ustavnimi določili. Tako kot
ustava, govori tudi statut o
človeku ne več kot objektu,
ampak kot subjektu, zato na-
ziv občani ni razglasenje pa-
pirnatih načel. Občan, katere-
remu je v statutu posvečena
vsa skrb, ima vse pravice,
ima pa tudi dolžnosti. Vse
to mu bo omogočalo boriti
se proti vsem deformacijam

vsakdanjega življenja. Pri
vsem tem so postavljene ta-
ke norme, da bodo človeku
omogočile svobodno počutje.

Ko je govoril o napornem
in nedvomno dolgotrajnem
delu v zvezi z izdelavo sta-
tuta, je tovariš Gartnar pove-
dal, da se je treba za statut
v obliki, kakršen je bil spre-
jet, zahvaliti ne le sodelav-
cem, pač pa predvsem obča-
nom, ki so v razpravah dajali
predloge. Letih pa ni bilo ta-
ko malo. Nekaj najvažnejših,
ki jih bo treba upoštevati

rim so tudi občani v razpra-
vah posvečali največjo pozor-
nost. Zato bi kazalo posvetiti
nekaj besed le še tistim po-
glavjem, h katerim so imeli
v razpravi na seji svoje pri-
pombe odborniki. Skupina
odbornikov se je dotaknila
ciganskega vprašanja. Menili
so, da bi moral statut pose-
bej imeti določila za občane
ciganskega porekla. Kot je
znano, tudi ustava ne govori
posebej o tem vprašanju. Vsi
občani imajo svoje pravice
in dolžnosti, zato velja to tu-
di za Cigane, ki prebivajo na
ozemlju trebanjske občine.
Ko so odborniki vztrajali, da
bi glede na to, ker Cigani ne
upoštevajo svojih dolžnosti
v zadostni meri, posebej
predpisali določila o brezpo-
gojnem podrejanju vsem, kar
velja za ostale občane, je bi-
lo dano pojasnilo, da bodo
cigansko vprašanje začeli re-
ševati z raznimi ukrepi, da
pa se to ne tiče statuta. Ko
so nato pripominjali k nebiš-

V Metliki so sprejeli občinski statut

11. aprila sta v Metliki za-
sedala oba zbora občinske
skupščine, na kateri je bil
sprejet novi občinski statut.
Sejo, ki je bila tokrat po-
sebej svečana, je vodil pred-
sednik občinske skupščine
Franc Vrvišar, ki je pouda-

ril velik pomen te nove ob-
činske ustave, s katero je
podan temelj za gospodarski,
družbeni in kulturni razvoj
občine in kjer so zagotovljene
pravice, hkrati pa tudi
dolžnosti občanov.

Osnutek statuta so minuli

mesec podrobno pretresali na
številnih zborih volivcev, v
delovnih organizacijah, sve-
tih in sindikatih. Komisija
za izdelavo statuta je prejela
vrsto pripomb, jih pregleda-
la in nato vnesla v osnutek
precej popravkov, dopolnil,
marsikaj pa tudi črtala, zla-
sti tisto, kar bo podrobneje
določeno s statuti krajevnih
skupnosti, z raznimi odloki,
pravilniki, določili itd. Po
razpravi, v kateri so navzoči
predlagali še nekaj poprav-
kov, je bil osnutek statuta
soglasno sprejet.

Predsednik Vrvišar je na-
to znova poudaril pomen te
važne zgodovinske in zakon-
ske listine, ki je povezana
z velikimi spremembami v
življenju našega delovnega
ljudstva. Novi statut preprič-
ljivo govori, da je današnji
človek skozi družbeno in
delavsko samoupravljanje do-
bil široke pravice in je tako
postal odločujoč faktor pri
gospodarskem razvoju obci-
ne. Njegovo sodelovanje v
občinski skupščini, v raznih
svetih, komisijah, krajevnih
skupnostih, zborih volivcev
in občanov je spričo decen-
tralizacije vsak dan večje in
je zato komunarna res temeljna
družbeno-politična skupnost,
ki lahko občanom zagotavlja
vse več življenjskih, kultur-

ni, socialnih, komunalnih in
drugih dobrin in uslug, hkrati
pa ureja njihove medse-
bojne odnose, varuje zakoni-
tost, opravlja družbeni nad-
zor itd. Poleg tega je pred-
sednik poudaril široke kom-
petence, ki jih imajo uprav-
ni odbori in delavski sveti,
opozoril je na nujnost uskla-
jevanja mnenj in predlogov
občanov s predlogi skupščine,
kar naj skupščini in njenim
organom zagotovi zares
uspešno izpolnjevanje njho-
vih nalog.

Iz besed predsednika pa
tudi drugih odbornikov je
zvenelo, da je poleg skup-
ščine predvsem dolžnost ob-
čanov, da statut spravijo v
življenje. Razvoj sam bo po-
kazal tudi morebitne po-
manjkljivosti in potrebe, da
se statut kasneje še izpopol-
ni in uskladi s pospešnim
ekonomskim in družbenim
razvojem v občini. Široko so-
delovanje pri sprejemanju
vsakoletnega in perspektiv-
nega družbenega plana ter
občinskega proračuna pa bo
omogočilo, da se bo še moč-
neje uveljavilo načelo javno-
sti v delu občinske uprave,
kar naj tudi prispeva k na-
črtnemu in hitrejšemu go-
spodarskemu in vsestranskemu
razvoju metliške občine.

Iz Metlike in okolice

● Minuli teden je medob-
činski inšpektor po gostin-
skih lokalih metliške občine
pobral 28 vzorcev, črnega in
belega vina, ki jih je nato
posebna komisija, sestavljena
iz petih vinarskih strokov-
njakov, ocenila. Pri tem je
komisija upoštevala barvo,
čistost, vonj, cvetico, okus,
aromo, harmonijo, nego,
ubranost in splošni vtis po-
sameznega vzorca. Ko je vse
ocenila in točkovala po gor-
njih kriterijih, je največ vzor-
cev — ti so bili označeni s
številkami in so se le po
oceni izvedeli za lastnike —
dobilo oceno prav dobro, ne-
kaj vin je bilo odličnih, ne-
kaj prav dobrih, pet vzorcev
pa je bilo izločenih, ker so
bili mešani s hibridnimi sor-
tami oziroma je bilo v njih
čutili duh po gnolobi oziroma
plesni.

Ta pokušnja vin je bila
hkrati opozorilo gostinskim
obratom, da tako v svojem
kot v interesu potrošnikov
nabavljajo in točijo res kva-
litetna vina, ki jih lahko na-
bavijo bodisi v metliški vin-
ski kleti ali pri čilih kmeti-
jske zadruge. To zahteva
sloves belokranjskih vin, zla-
sti znane metliške črnine, pa
tudi zaupanje domačega go-
sta in tujca, ki pride v Belo
krajino in hoče tu pokusiti
res pristno domače vino.

● Na Vinomeru so ta me-
sec pričeli na površini 20
hektarov zrigolane zemlje
saditi trte. Zasadili bodo
predvsem žametno črnino,

metni krožek, je tu organizi-
ralo tečaj za voznike ama-
terju, ki želijo opraviti izpit
A in B. Tečaj je namenjen
članom delovne organizacije
Novoteksa, pa tudi drugim
občanom, saj je splošna že-
lja, da se čimveč občanov
seznani s cestnoprometnimi
predpisi in usposobi za vož-
njo z motornimi vozili. Te-
čaj obiskuje 40 ljudi in bo
trajal dva meseca. Kasneje
je predviden še en tak te-
čaj.

● Okrajna zveza za teles-
no kulturo v Ljubljani je po-
slala občinski zvezi večjo po-
siljko športnih rekvizitov in
opreme (žoge, copate, majice,
trenirke itd.) Ta zares lepa
pomoč okrajne zveze veliko
pomeni za domača telesno-
vzgojna društva, ki imajo za
svojo dejavnost odmerjena
le pičla denarna sredstva.

Skrb za človeka — eno najvažnejših vprašanj ZB občine Metlika

Na področju občine Metli-
ka deluje 14 krajevnih orga-
nizacij ZB, v katerih je 1754
članov, od tega 794 žena. Od
celotnega števila je 185 nekda-
njih internincev in 20 voj-
nih ujetnikov.

V gospodarstvu je zaposle-
nih 169 članov, v državnih or-
ganizacijah in družbenih orga-
nizacijah je 36 članov. Kmetov,
ki posedujejo več kot 1 ha ze-
mlje, pa je zaposlenih 73. Ve-
čina kmetov borcev še išče
zaposlitev, ker so v zadnjem
času oddali del posestva ali
vinogradov KZ, ki je arondi-
rala vinograde in zemljišča.
V KZ je vključenih 79 čla-
nov, SZDL pa 1325 članov.
Tako je od skupnega števila
prebivalcev v občini 26 odst.
članov ZB. Velika večina čla-
nstva dela aktivno na vseh
področjih javnega in družbe-
nega življenja. Skoraj vse
krajevne organizacije ZB so
v preteklem letu posvetile več
skrbí šolanju otrok borcev.

Ravno tako je bila ena glav-
nih nalog reševanje posebne
delovne dobe za časa NOB
in skrb za borce in otroke
padlih borcev. Ta skrb je pre-
vladovala tudi na letošnjem
občinskem zboru Združenja bor-
cev občine Metlika. Kako pre-
skrbeti borec stanovanj, da
bodo bivši borci materialno
dostojno oskrbljeni, da se bo-
do njihove zahteve pravočas-
no reševale. V preteklem le-
tu je bilo ugodno rešenih nad
300 takih zadev.

Zgodovinska in spomeniška
dejavnost, ki jo je do sedaj
reševala organizacija Zdrue-
nja borcev, je vidna na pod-
ročju spomenikov, spomin-
skih plošč in obeležij dogo-
dkov in krajev iz NOB, kakor
tudi v pisanju dogodkov iz
najslavnejših dni naše zgodo-
vine. V ta namen obstaja tu-
di muzej NOB. Na področju
občine Metlika so 4 večji spo-

meniki, in to: v Metliki, Grad-
cu, Suhorju in Rosalnicah.
Poleg tega je še 19 spomin-
skih plošč in obeležij in dve
skupni grobišči. Urediti pa je
še potrebno grobišča na Su-
horju, v Bušnji vasi, Radovi-
ci in Podzemlju. Stroški bo-
do znašali skupno 3.130.000
din. Potrebno bo tudi uredi-
ti razna obeležja važnih do-
godkov na Dobravcih, Lok-
vici, Gršidih, Vinomeru in
Dragah. Nekatera obeležja so
bila zgrajena brez strokovnih
priprav. Zato bo potrebno te-
mu posvetiti v bodoče več
skrbí in delati bolj načrtno.
Tudi je potrebno bolj skrebi-
ti za že obstoječe spomenike
in obeležja, ker so izpostavl-
jeni dežju, mrazu, soncu in s
tem hitreju uničevanju. Ko-
misija za zgodovinsko in spo-
meniško dejavnost čaka po-
leg tega še veliko dela; do-
končna ureditev partizanske
kronike, zbiranje dokumen-
tov, dopolnjevanje že napisa-

ne kronike NOB. To vse mo-
ra biti končano do bodočee
skupščine v letu 1965.

Na skupščini je bilo precej
govora o težavah pri pokli-
nem usposabljanju članov
ZB, o zdravljenju v toplicah
ter uveljavljanju pokoli-
skih pravic. Med borci je iz
dneva v dan več obolenj, kot
so: revma, živčna izčrpanost,
srčna obolenja, TBC in dru-
go, kar je posledica NOB ali
internacije.

V zadnjih mesecih so bile
organizirane tri večje prosla-
ve: za 22. julij 1963 proslava
z odkritjem spomenika in
grobišča v Rosalnicah, prosla-
vo XV. SNOUB in Bel. od-
reda 29. septembra v Metliki
in proslava poboja XIV. di-
vizije na Štajersko 5. januar-
ja 1964. Priprave so terjale
ogromno dela, organizacije
ZB na terenu, ki so pri tem
sodelovale, zaslužijo vso po-
hvalo.

V tem letu se je izvršil tu-
di popis članstva ZB VVI in
ZROP in je bila urejena do-
kumentacija za izdajo novih
članskih izkaznic. Namen po-
pisa je bil, da se dobijo vsi

podatki za članstvo po enot-
nih organizacijskih načelih,
kar je nujno potrebno za pra-
vno evidenco. Konferenca
Združenja borcev občine Me-
lika je enoglasno obsodila
provokatorsko delovanje usta-
ških emigrantov v Nemčiji,
ki se upajo blatiti imena na-
ših borcev, herojev, voditeljev
revolucije, hoteč jih postaviti
na zatožni klop. To početje
svetja danes ves napredni
svet posebej pa ga obsodijo
bivši borci interniranci in
vojni ujetniki ki so na sebi
čutili vse strahote in zverstva
nacifašističnega režima. Za-
to se pridružujejo vsem, ki
zahtevajo najstrožje kaznova-
nje ustaških zločincev, prene-
hanje gonje proti našim vodi-
teljem in povračilo škode,
storjene našim narodom.

Na konferenci sta sodelo-
vala tudi sekretar okrajnega
odbora Združenja borcev Lju-
bljana Franc Vrhovšek in se-
kretar obč. odbora Združenja
borcev Črnomelj Rade Kor-
dič. Izvoljeno je bilo novo
predsedstvo obč. združenja
ZB, ki ga vodi predsednik
Frenk Molek.

Regina Fir

**METLIŠKI
TEDNIK**

modro frankinjo, portugalko
in šentlovrenko, to je črne
sorte, ki dajejo znano metli-
ško črnino. Le manjši nasad
bo zajemal zlahke namizne
sorte, kjer bo dozorelo grozd-
je namenjeno za zobanje in
prodajo.

● Avto-moto društvo Novo
mesto, ki ima v Metliki v
obratu Novoteksa svoj pro-

Oddelek NOB v Dolenjskem muzeju

Prebivalci Rumanje vasi pravijo o sebi takole: »Dobri pri delu, dobri pri jelu!« Da so dobri pri delu, so dokazali prav te dni, ko so začeli graditi vodovod: v pičlih desetih dneh so izkopali okoli 800 metrov vodovodnih jarkov, ki ponekod dosežejo globino do 2 m. Posnetek prikazuje izkopavanje jarka vzdolž asfaltirane ceste v Rumanji vasi.

(Nadaljevanje s 1. str.)

Vse to nam služi pri vzgoji mladega rodu v predanosti ljudstvu, premagovanju težav in naporov, neprestani borbi za dosego pravic, zavzetosti v delu za našo stvarnost itd. Toda vsa ta lepa reka nam ostanejo le pobožne želje, če ni prostora, kjer naj bi bilo to smotno razstavljeno in kjer naj bi bili shranjeni ti dokumenti. Sodoben prikaz

Pred občnim zborom topliškega TD

7. aprila je Turistično društvo v Dol. Toplicah imelo sejo, na kateri so ugotovili uspehe, dosežene v preteklem letu. Urejena je bila turistična pisarna, ki je zadovoljivo poslovala v minulih sezonah, vendar je bila čez zimo odprta le nekaj ur dnevno. Sklenili so razpisati mesto za novo uslužbenko, ki naj bi začela čimprej uradovati s polnim delovnim časom, da bodo lahko izletniki in turisti dobivali v letnem času vse potrebne informacije.

Ostale naloge, ki jih bo društvo moralo izpeljati v letošnjem letu, pa bodo določili na občnem zboru, ki je predviden konec meseca.

D. G.

Pričakujemo še več turistov

Da bi letošnje turistično sezono dočakali bolje pripravljeno kot v preteklih letih, je pred kratkim delavska univerza v Novem mestu organizirala po naročilu Dolenjske turistične zveze enodnevni seminar za turistične delavce.

Obiskovalci tega seminarja so poslušali 4 zanimiva predavanja. Najprej je Niko Paulič govoril o pomenu turizma za Dolenjsko in njegovem perspektivnem razvoju, predavatelj iz republiške turistične zveze tovariš Ivan Varga in Joško Dolničar pa sta posredovala predavanja o turistični informativni službi in seznanila poslušalce z načinom sprejema turistov. Novomeški arheolog Tone Knez

zgodovine v muzeju je najboljše učno sredstvo, posebno se zato, ker je nemogoče in negospodarsko, da bi imela vsaka šola svoje zgodovinske predmete. Sedanji prostori so odločno premajhni, arhivski prostori, kamor bi se moral shraniti tudi ves ostali arhiv in dokumenti, ki so še po raznih krajevnih odborih in pri posameznikih, kajti drugače jih bo uničili čas, pa že od prenatrpanosti kar pokajo.

Po že prejšnjih dobro premišljenih sklepih naj bi stal novi paviljon v podaljškem sedanjemu muzejske stavbe na vogalu Muzejske ulice in Mej vrti. Med stavbami bi nastal prostor, ki bi bil parkovno urejen. V njem bi postavili grobnico dolenjskih herojev, da bi vsaj ob 20-letnici dobili dostojno oddolžitve.

Denarna sredstva so najtrši oreh. Ker so prispevki denar-

nih sredstev najrazličnejših skladov težko dosegljivi, bi se morali nasloniti predvsem na lastna sredstva in šele na podlagi teh zaprositi za prispevke iz omenjenih skladov. Pridobitev lastnih sredstev bi bila možna na več načinov.

Ker izvaja predsedstvo ZB občine Novo mesto že precej takih akcij, kot so: ureditev grobišč padlih borcev in žrtev NOB, postavljanje obeležij zgodovinskih dogodkov iz NOB, pisanje krajevnih kronik in dokončna izdelava topografije NOB, ga močno zanima tudi graditev in dokončna ureditev muzeja NOB. Za vsa to dejavnost pa mora zbirati svoja lastna sredstva, da se bo lahko postavil osrednji, najlepši in najpomembnejši spomenik Dolenjske — oddelek NOB pri Dolenjskem muzeju.

V ta namen je sklenilo predsedstvo ZB občine Novo mesto, da osnuje sklad za spomeniško in zgodovinsko dejavnost, iz katerega bo prispeval znaten del za gradnjo.

Na seji je bil sestavljen tudi predlog za gradbeni odbor, ki naj ga skupščina občine Novo mesto potrdi in vključi kot poseben odbor v odboru za proslavo 600-letnice Novega mesta.

Predsedstvo ZB občine Novo mesto je zato prevzelo pobudo Dolenjskega muzeja, da ob dvajsetletnici osvoboditve ter šestletnici Novega mesta zgradi v sklopu Dolenjskega muzeja posebno razstavno zgradbo za oddelek osvobodilnega boja in ljudske revolucije kot osrednji spomenik NOB Dolenjske.

Ta oddelek bo v svojih zbirkah prikazoval razvoj naprednega delavskega gibanja, osvobodilnega boja in ljudske revolucije ter socialistične izgradnje Dolenjske. Obenem bo v svojem arhivu hranil dokumentarno gradivo za naša obdobja. Ob zgradbi je predvidena ureditev grobnice narodnih herojev iz Dolenj-

ske, na vidnem mestu pa bodo vklesana tudi imena padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja iz navedenega področja. Predsedstvo ZB občine Novo mesto proglasa izgraditev stavbe oddelka NOB Dolenjskega muzeja za svojo glavno delovno nalogo v letih 1964 in 1965 s tem, da za to akcijo nameni del lastnih sredstev iz vodi izvršitev naslednjih akcij:

Postavljeni so temeljni kamni, sedaj pa je odvisno le še od naše skupnosti, kakšna bo nadaljnja graditev najlepšega in najpomembnejšega spomenika v Novem mestu in na Dolenjskem.

Jože Zamljen-Drežec

Vodovodi na »tekočem traku«

Vodovod bodo v prihodnje dobili predvsem kraji, katerih prebivalstvo bo samo prispevalo znaten delež v delu ali sredstvih

Cas zahteva svoje in napredek je opazen doma v vsakem kraju. Pred leti so občani novomeške občine hoteli elektriko, zdaj, ko je elektrifikacija končana, bi radi pitno vodo, tako, ki priteče iz vodovodnih cevi. Pomanjkanje pitne vode trpijo nekateri predeli zlasti v poletnih sušnih mesecih. Užiti vodo morajo nositi in voziti od daleč. Če bi imeli vodovod, bi samo odprli pipo in voda bi tekla, kolikor bi je hoteli. Da, če bi imeli vodovod... Povsod ga še nimajo, toda novomeško komunalno podjetje »Vodovod« rešuje, kot je v razgovoru povedal njegov direktor Miloš Matko, zelo uspešno vprašanje pitne vode v občini. Iz direktorjevega razgovora, v katerem je posredoval vrsto podatkov o vodovodnih delih, željeh po vodovodu in problemih, povzemamo danes le tiste podatke, ki govorijo o letos končanih vodovodnih delih.

Lanskega septembra je podjetje »Vodovod« začelo povečevati vodovodni rezervoar na Grmu v Novem mestu, ki bo imel zmogljivost 400 kub. metrov. Podjetje je pri Komunalni banki najelo večja investicijska sredstva. Dela so poverjena Vodni skupnosti

Dolenjske, končana pa bodo do 1. maja.

Lani je »Vodovod« najel 2 milijona dinarjev posojila tudi za zgraditev vodovoda od Škocjana prek Zaloganja do Goriške vasi in za vodovodni vodovod od Zaloganja do Vrha. Do novega leta so opravili 40 odstotkov del. Pri tem dejansko sodelujejo trije investitorji: podjetje »Vodovod«, kmetijska zadruga in prebivalstvo Goriške vasi. K skupni vsoti 5,3 milijona dinarjev so občani prispevali 1,8 milijona dinarjev, KZ pa 1 milijon. Predvidevajo, da bosta oba vodovoda letos predana svojemu namenu, čeprav se spomladanska dela zaradi zamočvirjenih tal, po katerih gre deloma trasa vodovoda, še niso pričela.

Blizu 7 milijonov bo veljal vodovod, ki ga te dni ureja med Gotno in Regerčo vasjo ter Šmihelom. Zemljiška dela bo opravilo komunalno podjetje. »Vodovod« financira gradnjo z lastnimi sredstvi. Dolžina vodovodne trase znaša blizu enega kilometra, vodovod sam pa je eno pomembnejših letošnjih

del pri urejanju vodnega režima v občini.

V Rumanji vasi se že nekaj dni s krampi in lopatami vrsti skupina za skupno domačinov, ki so se odločili imeti svoj vodovod. Do zdaj so skopali že blizu 800 metrov jarkov za cevovod. Vodovod bo veljal 2,8 milijona dinarjev. Zemljiška dela v vrednosti 1.177.000 dinarjev bodo opravili prebivalci, ostale stroške pa bosta prevzela »Vodovod« in občinska skupščina v Novem mestu.

Vodovodni program je torej obsežen in bo zanesljivo uresničen, ker so v vseh zgornjih primerih sredstva zagotovljena. V bodoče bo podjetje »Vodovod« prevzelo predvsem tista dela, pri katerih bodo znatno pomagali občani. Nekateri dosedanja primeri (Rumanja vas itd.) so spodbuden zgled, kako se želje prebivalstva, ki hoče imeti vodovod, najlažje uresničijo.

Na mednarodni razstavi izumov v Bruslju so dobili jugoslovanski izumitelji 7 zlatih, 10 srebrnatih, 8 srebrnatih in 3 bronaste medalje.

Ladjedelnica v Splitu bo prihodnje leto gradila dva tramerja po 12.000 ton nosilnosti za trgovsko ladjeve Pakistan. Dve ladji bo ladjedelnica poslala v Pakistan že letos.

Po obvestilu sveta za gradbeništvo zveze gospodarske zbornice je v prvih dveh mesecih letošnje proizvodnja cementa 378.000 ton, kar je za 174.000 več kot v istem času lani. Predvidevajo, da bo mesečna proizvodnja v poletnih mesecih dosegla okoli 500 tisoč ton cementa.

Jugoslovanska kmetijska banka bo namenila letos za nakup kmetijskih strojev in kmetijske zgradbe 27 milijard dinarjev. Za nakup zemljišč bo odobrila 24 milijard dinarjev, kar je za 4 milijarde več kot lani. Lani so družbena gospodarstva v državi odkupila 125.428 ha zemlje.

V letošnjem februarju so jugoslovanske javne elektrarne proizvedle 945,7 milijona kilovatin ur električne energije, kar je za 5 odstotkov manj kot v istem času lani. Manj električne energije so letos proizvedle predvsem največje jugoslovanske hidrocentrale ob Jadrani in v Bosni, ker v februarju ni bilo dovolj vode.

Februarski izvoz iz naše države je bil za 260 milijonov dinarjev manjši kot mesec dni prej. Pod izvoznim planom so elasti barva metalurgija, kovinska, kemična in električna industrija ter industrija lesnih izdelkov.

Novomeška kronika

Pred nedavnim so Trdinovo cesto čez Grm zaprli. Ker namerava podjetje Opremales na koncu Trdinove ulice zgraditi novo proizvodno dvorano, ki bo šla preko sedanje ceste, morajo tam cesto preložiti. Ob tej priložnosti bodo cestničarji preložili z asfalta. Dela je prevzelo novomeško Komunalno podjetje.

V spodnji delikatesni trgovini se je pred dnevi pokvaril avtomat za kuhanje ekspres kave. Koliko strank je v lokal prihajalo samo zaradi kave, se je pokazalo v teh dneh. Tudi v dopoldanskih urah, okoli desetih, ko so imeli prej največ prometa, je te dni prostora dovolj. Razen uslužbenk, prizadetih z manjšim prometom, težko čakaš popravilnega avtomata tudi stalni »kofetarji«, ki so se morali medtem preseliti v kavarno.

Dve nesreči, ki sta se pretekli teden zgodili na kandiškem križišču, vsiljujeta misli, da so zaradi nemeščene prometne zrcala postali viri nevarnosti. V tem križišču je namreč kljub ogledalu potrebna najprevidnejša vožnja, in kdor drugače misli, jo lahko izkupi.

V ponedeljek so na tržnici prodajali že zgodnje redkvice po 40 din šopok. V splošnem je bil trg tokrat dobro založen, tako z zelenjavo, semen, sadikami, lončarskimi izdelki, rožami, plateninami in obutvijo iz plastične mase. Cene so bile take: radič na merico po 50 din, regrat na merico po 40 din, krompir 40 din kg, kisa repa in zelje 50 din merica, čebula 70 din kg, jajca 25 din, špinat 50 din merica, korenina »peteršilj« 10 din, škodilca smetane 100 din, mleko 70 din in šopki teloha 20 din.

Gibanje prebivalstva: rodilo se: Francka Voglar iz Zagebške — Andreja, Pavla Lukšič iz Gubčeve 15 — Roka, Tončka Blažič iz Ljubljanske 2 — Marijo, Marijo Hočvar iz Paderšičeve 35 — deklico, Emilija Zulič iz Paderšičeve 3 — Boruta, Danica Peterlin iz Trubarjeve 2 — Matejko, Marija Perič iz Ragovske 16 — Dragica in Marija Wladischer iz Trdinove 1 — deklica.

Poročili so se: Bogo Stanišič, elektrotehnik iz Brblina, in Marija Fabjančič, ulužbenka iz Ljubljanske 1: Rudolf Jenškovec, mlajši, iz Griča in Jožeta Božič, kuhinjske pomočnica z Glavnega trga 1: Marjan Sinič, gradbeni tehnik iz Trubarjeve 1, in Marija Gantar, uslužbenka iz Brblina.

Smrti ta teden v mestu ni bilo.

Vesti iz Soteske

Krajevna organizacija ZB je pred kratkim sklicala sestanek odbora za postavitev spomenika neznanim partizanom. Ker so bili grobovi padlih borcev doslej neurejeni, je bilo sklenjeno, da bodo na soteskem pokopališču postavili spomenik vsem znanim in neznanim padlim junakom. Odkritje je predvideno za 5. julij 1964.

Organizacija RK je imela preteklo nedeljo lepo obiskan občni zbor. Člani so izrazili željo po zdravstvenih predavanjih, zato je novoizvoljeni odbor sprejel nalogo, da bo s pomočjo občinskega odbora RK tak predavanja or-

ganiziral. Govorili so tudi o mlečni kuhinji na šoli v Soteski, ki lepo deluje, vendar nekateri starši nimajo dovolj razumevanja zanjo in tudi skromnega prispevka za malico svojim otrokom ne dajejo.

Kot kaže bomo v Soteski in okolici le začeli obnavljati električno omrežje. Z izdatno finančno pomočjo, ki jo je nudila tovarna Novoles, bomo lahko kupili drogove in žico, elektrifikacijskemu odboru pa bodo morali nuditi pomoč tudi občani. Po drugi strani pričakujemo pomoč tudi od občine.

A. V.

Otočec: kaj pa stanovanja za učiteljstvo?

Na popolni osnovni šoli v Otočcu poučuje 10 učiteljev in ena honorarna moč 230 otrok, šolsko poslopje pa ima le 4 učilnice. Prebivalstvo v kraju naglo narašča vzporedno z razvijajočim se turizmom. Na Otočcu gradijo 3 stanovanjske bloke, ki bodo že to jesen nudili 24 stanovanj za gostinske delavce.

Kaj pa je s stanovanji za prosvetne delavce? Tudi tu je upoštevana praksa, da je za stanovanje potrebno dobro. V šolskem poslopju stanuje upokojeni upravitelj, sedanjí šolski upravitelj pa ima podstrešno stanovanje nad krajevnim uradom, poleg njega pa stanuje še poročena prosvetna delavka. V šoli stanuje v prihižji stavbe v sobici učiteljica z dvema otrokoma, v podstrešnih sobah (3 x 3 m) pa stanujeta še dve učiteljici. Nekaj učiteljic se vozi v Otočec iz Novega mesta.

Učiteljski kolektiv, kakor tudi prebivalci Otočca si prizadevajo, da bi prosvetnim delavcem nudili boljša stanovanja, vendar to ni v njihovi moči. Razumemo, da občina ne more vsem šolam naenkrat zgraditi stanovanj, ven-

dar ne bi smeli pustiti otoških prosvetnih delavcev čakati v nedogled. Naj bi imenovali občinsko komisijo, ki bi pregledala vsa stanovanja prosvetnih delavcev in določila, kje stanovanja najbolj potrebujejo.

S. Sk.

Za prvi maj v Orehovici

Družbene organizacije v Orehovici pri Sentjerneju pripravljajo pestro proslavo, ki bo 1. maja pri Novaku, pričela pa se bo ob 10. uri. Po slavnostnem govoru bo Zveza borcev razvila svoj prapor, nakar bodo obiskovalci slišali recitacije in petje mladinskega pevskega zbora. Na dveh stebrih, kjer so bili prvi sestanki OF v začetku NOB, bodo odkrite spominke plošče. Po proslavi bo ljudsko rajanje s srečolovom. Pripravljenih je več le-

pih dobikov, npr. radijski sprejemnik za 40.000 dinarjev, električni gramofon (25 tisoč dinarjev), kubik smrekovega lesa in nad 300 manjših dobikov v skupni vrednosti 500.000 dinarjev.

Cisti dobček je namenjen za zgraditev doma družbenih organizacij v Orehovici.

Matični urad Hinje

V marcu ni bilo rojstev izven poročnišnice. — Porok ni bilo. — Umrl je: Jože Papež, kmetovalec iz Zvirč, 68.

PODJETJE

IŠČE

SAMSKA STANOVANJA
v Novem mestu

NASLOV V OGLASNEM
ODDELKU.

Minuli teden je bil poln športnih dogodkov in Brežičani so bili z uspehi svojih športnikov zadovoljni, vendar se po športni nedelji čuti napetost. Ljudje ugibajo, kako bodo ekipe še vnaprej zastopale barve Brežic in upravljele uspehe prvega kola spomladanskega tekmovanja.

ROKOMET

Rokometaši so se v prvem kolu štajerske rokometne lige srečali na domačem igrišču s ptujsko Dravo. Zaradi slabega vremena (med tekmo je deževalo) ni bilo toliko gledalcev, kot so prvotno pričakovali. Toda kljub temu se je na igrišču zbralo okoli 300 gledalcev, najvnetejši navijačev, ki so odšli zadovoljni z igrišča.

Brežičani so se za začetek tekmovanja pripravljali vso zimo. Glede na sedanjí položaj morajo zmagati vse tekme, če se hočejo ponovno vrniti v republiko rokometno ligo. Tekmovanje v republikanski ligi je bilo za Brežičane dokaj uspešno, vendar so po presenetljivi zmagi Celulozarja iz Krškega nad mariborskim Branikom morali ligo zapustiti. Skoda, da je sedaj tudi Celulozar odpovedal nadaljevanje tekmovanja, ker smo se izgubili zadnjega predstavnika Spodnjega Posavja v republikanski ligi.

Drava se je brežički publiki predstavila kot disciplinirana ekipa, vendar so se njeni napadi razbijali ob čvrsti obrambi domačinov. Domači so prikazali akcije, kakršne se redko vidijo na

rokometaških igriščih, in so vodstvo iz minute v minuto povečevali. Napadalna trojka Knežević, Setina in Dogan je v lepih kombinacijah preigrala nasprotnikovo obrambo in po krodnem napadu Bosne dosegala gole. Prvi polčas se je končal z rezultatom 11:4 za domačine. Po odmoru so Brežičani zaigrali še lepše in razlika se je stalno večala.

Rezultat: Brežice : Drava 29:11. — Brežice: Novak 1, Sindler, Setina 4, Florjančič 3, Dogan 5, Bosina 6, Jurešić 1, Avsec 2, Knežević 7, Glogovšek, Setina. — Drava: Podpodec, Jurkovič 2, Fabjan 2, Burjan, Stranko, Gašperšič, Kovač 4, Belšak 3, Černež 1.

Sodnik Vogrinec iz Maribora je bil odličen.

BREŽICE : SAMOBOR

V prijateljski trening tekmi za nadaljevanje tekmovanja v štajerski ligi so Brežičani izgubili proti ekipi iz Samobora z rezultatom 19:22. Tekma je imela podobno treninjo in se je igrala po zelo slabem igrišču. Brežičani so igrali v Samoboru zato, da bi se privadili blatnemu terenu, ker jih naslednja tekma čaka v Lendavi, kjer ni asfaltnega igrišča.

Za nekompletne Brežičane so nastopili: Gavrilovič, Novak, Setina 4, Dugan 1, Glogovšek 1, Knežević 3, Bosina 6, Jurešić 2, Sindler 2 in Berglez.

ZENSKA REPUBLIKA LIGA

Zmaga Brežičank nad kranjsko mladostjo je bila največje prese-

nečenje prvega kola ženske republikanske lige, ker ni nihče pričakoval, da bo zadnjeposlano na lestevic premagala drugoplasirano in celo kandidata za naslov republikanske prvaka. Tekma se je končala z rezultatom 6:5 za Brežičanke. Lepo in tehnično igro Brežičank ni moglo ustaviti niti slabo igrišče niti slab sodnik Moder iz Ljubljane. Igra sama je bila precej ostrina in po končani tekmi je prišlo po krivdi Kranjskank do manjšega fizičnega obračunavanja med tekmovalkami. S to zmago so Brežičanke potrdile drugo mesto v žimski republikanski ligi.

Brežice: Podgoršek, Božanič 2, Molan 2, Lapuh, Engl, Vebie, Les 2, Kolar K., Kolar M., Pavlinič.

Mladost: Krampelj, Kolman 1, Ankele 3, Tolar, Liebhart, Kristan 1, Gos, Kolar, Hafner, Lužar. Med Brežičankami sta se posebno izkazali vratarica Podgorškova in Katica Kolar.

TELOVADBA

Kljub mnogim težavam okoli organiziranja tekmovanja v telovadbo se brežički pionirji lahko pohvalijo z lepimi uspehi. V tradicionalnem telovadnem dvoboju med obema osnovnima šolama so pionirji v telovadnici pokazali precej znanja in spretnosti pri izvajanju telovadnih prvin in premagovanju zaprek.

Ob tem tekmovanju se je po novno pokazala potreba po večji telovadnici, ker današnja ne zadostuje potrebam. Telovadnica je majhna, tako da je večje tekmovanje nemogoče. Če bodo brežički športniki nizali svoje uspehe s takšnim tempom kot sedaj, bo potrebno premisliti o novem telovadnem objektu.

Rezultati — dečki ekipno: 1. mesto ekipa osnovne šole Brežice I; 2. mesto ekipa osnovne šole Brežice II; enak razpored je tudi pri deklicah.

Posamezniki — deklice: 1. mesto Darinka Račič, osnovna šola Brežice I; 2. mesto Liljana Bunič, osnovna šola Brežice II; 3. mesto Renata Faraguna, osnovna šola Brežice I; — dečki: 1. mesto Zagode, osnovna šola Brežice I; 2. mesto Gorjup, osnovna šola Brežice I; 3. mesto Bršec, osnovna šola Brežice II.

Telovadni dvoboj so pripravili učitelji telovadbe: Marija Vebie, Polde Rovani in Pavel Bajda.

NOGOMET

Nogometaši so gostovali v Vojniku, kjer so igrali prvenstveno

tekmo v slabem vremenu. Končala se je z rezultatom 5:2 za Vojnik. Brežičani so bili v prvem delu gospodarji na igrišču in so povedli z 2:0. Ker pa zaradi prepozno poslanih registracij iz Celja ni igralo nekoliko najboljših igralcev, so Brežičani zaradi pomanjkanja rutine v drugem polčasu igrali zelo nervozno in dali tri avtogole. To pa je bilo usodno in so potem prejeli še dva gola.

NAMIZNI TENIS

Končno bo začela z rednimi treningi tudi namiznoteniška sekcija, ki jo je ustanovil mladinski aktiv Brežice-mesto. Zaenkrat bodo trenirali v Domu JLA, ker je ta miza edina od šestih v Brežicah dostopna vsem igralcem. Problem miz je najvažnejši za novostanovljeno namiznoteniško sekcijo. Sekcija bo stopila v sestavi TVD Partizan, tako da bo lahko trenirala v telovadnici.

STRELJANJE

V dvorani prosvetnega doma imajo brežički strelci enkrat tedensko skupen trening, večina članov pa ima puške tudi doma, kjer izkoristijo prosti čas za treniranje.

ŠAH

Tudi šahisti s svojo aktivnostjo v zadnjem času privabljajo pozornost športne publike. Čeprav se borijo z vsakdanjimi materialnimi problemi, so 31. marca organizirali brzopotezni turnir in ekipno občinsko pionirsko prvenstvo. — Končan je tudi turnir mladincev in pionirjev za pridobitev kategorije. Med 16 mladinci in pionirji jih je osem dobilo naziv četrto-kategorijca.

Rezultati — 1. Brzopotezni turnir: 1. Petrovič, 2. Kučer, 3. Šteger — 2. Občinsko ekipno pionirsko prvenstvo: 1. osnovna šola Brežice II, 2. osnovna šola Brežice I, 3. osnovna šola Cerklje.

Tml

Gimnazijski šah na pravi poti

Novomeška gimnazija se lahko ponaša, da je vzgajala skoraj vse današnje najboljše novomeške šahiste. Ko je v novomeškem šahu danes vodilna generacija obiskovalca gimnazije, je bil šah na gimnaziji močno razvit, toda ko je ta zapustila gimnazijo, je šah na njej vedno bolj nazadoval. Dolgo so bili posamezni poskusi gimnazijski šah spet dvigniti na prejšnjo raven brezuspešni. Lani pa je nekaj marljivih šahistov le uspešno šah na gimnaziji potrdili. Izvedli so nekaj tekmovanj in tudi na zunanjo se so pokazali uspehi: mladi gimnazijski šahisti so se začeli vedno bolj uveljavljati v novomeškem in dolenskem šahu.

Kot vse kaže, je med mladino za šah dovolj zanimanja, žal pa je odnos novomeškega šahovskega društva do mladinskega šaha

precej mačehovski. Res ima društvo ob večerih igralne ure, toda večerne ure so za mladino precej neprimerne, zato mislim, da bi društvo lahko organiziralo mladinsko prvenstvo Novega mesta (morda celotne Dolenjske?), ki bi se igralo s hitrejšim tempom kot običajna članska tekmovanja in bi ga vodili mladinci sami. Tako bi z malenkostnimi stroški lahko z malo propagande pritegnili mladino v organizirane šahovske vrste. Mladi pa bi novomeški šah, ki zadnje čase zastaja, gotovo poživili.

Franc Gazvoda

Derby za začetek sezone

Tretje gimnazije: Polenshek 11, Pirc 8, Knoll 19, Jereb 12, Berger 8. Gimnazija: Počrvina 4, Gosnik 4, Spilhal S. 2, Berger 2 in Spilhal 40.

Letošnja košarkarska sezona se je v Novem mestu začela v soboto s prvim derbyjem: ekipa tretje gimnazije je v napeti borbi za las premagala sestanek gimnazije. Rezultat je bil 59:52 (21:28). Na Liki smo bili priče borbi kompletne mladinske ekipe, ki je bila okrepljena s tremi igralci prvega moštva, zato je bila igra vseskozi napeta in zanimiva. V prvem delu se favoriti tretja gimnazija nikakor niso znašli in nasprotniki so odšli na odmor s sedmimi točkami prednosti. Ko so se gledalci že skoraj spriznili s presenečenjem, je prišlo do preobrata. Nekaj

hitrih Polenskovih prodorov in Knollvih zadetkov izpod koša je spet postavilo stvari na svoje mesto in tretješolci so na koncu zmagali, čeprav je bila zmaga manjša, kot je bilo pričakovati. Na tekmi smo opazili, da so mladinci letos bolj pripravljeni kot prejšnja leta in bodo z resnim treningom prav gotovo dosegli lepe uspehe tudi na slovenskem mladinskem prvenstvu. Tekmo je sodil Blažič z napakami, vendar pa to ni bistveno vplivalo na razvoj dogodkov.

—al

MALI OGLASI V NAŠEM LISTU VAM PRINESEJO ZANESLJIV USPEH!

Start v medobčinski rokometni ligi

Kdo bo drugi predstavnik v conski ligi

V nedeljo se prične tudi tekmovanje v medobčinski rokometni ligi za moške. Lestvica v jesenskem delu je bila sledeča:

PARTIZAN (N. m.)	94:43 8
PARTIZAN (Metlika)	32:38 6
UCITELJSKE (N. m.)	63:47 4
SMIHELJ (N. m.)	30:68 2
PARTIZAN II (Crn.)	36:64 1

Razpored tekmovanja:

19. aprila — Partizan (Metlika) :	Partizan (Novo mesto)
Učiteljske (Novo mesto) :	Smihel (Novo mesto)
20. aprila — Partizan (Metlika) :	Smihel (Novo mesto)
Partizan (Novo mesto) :	Partizan II (Crnomelj)
10. maja — Partizan II (Crnomelj) :	Smihel (Novo mesto)
Partizan (Metlika) :	Učiteljske (Novo mesto)
17. maja — Učiteljske (Novo mesto) :	Partizan II (Crnomelj)
Smihel (Novo mesto) :	Partizan (Novo mesto)
21. maja — Partizan (Novo mesto) :	Učiteljske (Novo mesto)
Partizan (Metlika) :	Partizan II (Crnomelj)

Ze iz samega razporeda se vidi, da bo v prvem kolu v srečanju Partizan (Metlika) : Partizan (No-

vo mesto) odločalo, kdo bo medobčinski rokometni prvak in bo s tem pridobil pravico direktne nastopa v višjem tekmovanju

Cerklje že prvak Zasavske lige?

Rokometna ekipa iz Cerklje je v drugem kolu zasavske rokometne lige slavila pomembno zmago nad ekipo iz Zagorja. Cerkljanski rokometasi so premagali svojega nasprotnika z rezultatom 27:13 (12:5), čeprav so bili gostje prepričani, da bodo odnesli vsaj eno točko. Vodil so res nekaj minut, vendar so domačini s pomočjo Kuželja in Lopatiča kmalu izenačili, nato pa vedno bolj večali razliko golov v svojo korist.

S to zmago so si rokometasi iz Cerklje utrdili možnost za prvo mesto. Računajo, da jim bo 4 točke naskoka dovolj za osvojitve prvega mesta.

V tekmi so se odlikovali predvsem Kuželj, Lopatič in vratar Vidmar. Sodil je odlično tovariš Toplišek iz Brežic. —ob

ljubljanske conske lige (v Slove-niji so tri cone). Prednost daje-mo Partizanu (Novo mesto), ker vodi z dvema točkama in boljšo goliferenco. Partizan iz Metlike starta v spomladanskem delu z veliko prednostjo, saj bodo od-igrali vse tekme doma. V jesen-skem delu je TVD Partizan Metli-ka nastopal v gostih, ker ni imel rokometnega igrišča. Sedaj je v Metliki lepo asfaltno igrišče. V borbi za prvo mesto lahko pose-že edinoše že mlada zelo obeta-ja in borbeno ekipa učiteljske iz Novega mesta. Od ostalih dveh ekip nima nobene možnosti za višjo uvrstitev, edino druga eki-pa Partizana iz Crnomlja lahko prehiti Smihel.

V spomladanskem delu bodo tu-di ženske prvič tekmoval v med-občinski rokometni ligi. M—K

Bela krajina : Kočev-je 1:0 (1:0)

Srečanja med nogometaši Be-le krajine (Crnomelj) in Kočev-ja so bila od nekdaj privlačna, vendar je nedeljski tekmi med obema moštvoma prisostvovalo le okoli 400 Crnomeljscev. Igralci Be-le krajine so imeli možnost za vodstvo že v 5. minuti, ko je Medić zapravil lepo prilož-nost za gol. Domačine je pove-de-l v vodstvo Svajger, ki je streljal in dosegel gol v 37. mi-nuti. V protinapadu v 40. mi-nuti gostom ni uspelo prema-gati vratarja Zuniča. Do konca prvega polčasa so kočevski igralci streljali štiri kote, do-mači pa le enega. V drugem polčasu so najprej začeli napa-dati gostje, ki so v tem delu igre dosegli kar 11 kotov. Cr-nomeljski pa samo 3. V tem pol-času so oboji imeli možnost do-se-či gol, vendar se rezultat do konca tekme ni spremenil. V predmetni so mladinci iz Kočevja premagali slabe vrst-nike iz Crnomlja s 4:0 (3:0).

Matični urad Dolenjske Toplice

Rojstev izven poročnišnice v marcu ni bilo.

Poročila sta se: Karol Setina, čevljar iz Dol. Gradščice, in Ivanka Vidmar, bolnišnica strel-ja iz Novega mesta.

Umrlj so: Antonija Lešnjak, upokojenka iz Dol. Toplice, 82; Jozeta Vokrinek, učiteljica iz Laz pri Uršnih sedih, 79; Franc Zuparčič, upokojenec iz Pod-hoste, 84.

ZASAVSKA ROKOMETNA LIGA

Tudi ostali rokometni klubi iz Zasavja so začeli svoje tekmova-nje v zasavski rokometni ligi. Za-enkrat je v tej ligi pet klubov in rokometni center Zasavja v Bre-žicah upa, da se bo v naslednjih desetih število članov povečalo na šest klubov.

V tej ligi so bile odigrane sle-de-če tekme — Dobova : Sevnica, Leskovec : Cerklje, Breznica : Rudar iz Hrastrnika.

DOBOVA : SEVNICA 11:19

Ta tekma je bila vseskozi za-nimljiva. Temu je bilo krivo ve-liko blato na igrišču in dež, ki je padal vso igro. Dobovčani so bili nekompletni in se niso mo-gli upreti dobro ulaganemu na-sprotniku.

Breznica : Kavčič 2, Novak 1, Hiclar, Pifer 4, Reberski, Jelen, Radej, Hostan, Keše 6 — Rudar:

Potushek, Kranje 3, Pungaršek 3, Lakišič, Dušak 5, Kaluža 1, Haf-ner 10, Kanližar 2, Potisek 2, Se-lič 2.

LESKOVEC : CERKLJE 12:19

Tekma med Leskovcem in Cer-kljami je bil derby prvega kola. Cerkljani, ki trenutno zavzema-jo prvo mesto na lestvici, so s svo-jo zmago napravili še en korak za vstop v štajersko ligo.

Leskovec: Bračun, Cesar, Sve-tec 6, Staro, Mlakar, Pirc 4, Li-povč, Rabič 2, Štribar, Znidaršič.

Cerklje: Vidmar, Kuželj B. 4, Kuželj V. 7, Komočar, Lopatič 5, Gramc 1, Stopar, Lajkovič 1, Horžen, Kodrič 1, Zlobko.

Tml

Rokomet v Hrastrniku

12. aprila je bila dopoldne ob 10. uri v Hrastrniku prvenstvena rokometna tekma med doma-čim Rudarjem in ekipo Partiza-na iz Sevnice. V zanimivi tek-mi je zmagala sevnjska ekipa z rezultatom 18:15 (8:9). Med domačimi igralci sta se najbolj odlikovala Hafner in Kanližar, pri gostih pa Trbove, Olovic in Šunta. Sodil je tovariš Bričič iz Brežic.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 16. aprila — Božislava
Sobota, 17. aprila — Rudolf
Nedelja, 18. aprila — Konrad
Ponedeljek, 19. aprila — Ema
Torek, 20. aprila — Neža
Sreda, 21. aprila — Leonida
Četrtek, 22. aprila — Vojko

ČESTITKA

Dragi mami oz. ženi Rozaliji
Ban iz Vel. Brusnice 3, želijo ob
praznovanju 60-letnice vse lepo,
predvsem pa še mnogo let, mož
ter otroci z družinami.

ZAHVALE

Vsem vaščanom iz vasi Mali
Podjuben, Dol. Mraševo, Gor.
Mraševo, Petane in tov. Kra-
ševcu iz Prapreč se najlepše
zahvaljujem za dano pomoč ob
preseči — posebno pa se zahva-
ljujem Rudiju Vidmarju.

Ob tragični smrti prijubljene
in nepozabne hčere in sestre

AMALIJE UDOVIČ
iz vasi Repče pri Trebnjem
se zahvaljuje kolektivom Mi-
žarskega podjetja, Kemo opre-
me, Kovinarskega podjetja
Trebnje, govedarstvu za gniljive
besede ob grobu tov. Ladu Po-
žesu, godbi na pihala iz Treb-
njega ter vsem sorodnikom, so-
sedom in znancem za podarjene
vence in spremstvo na njeni
zadnji poti.

Zalujoči: mama, brat Loj-
ze z družino, Vinko z dru-
žino, Jože z družino, Fran-
ce z družino, Mič z druž-
no, Cveto in Tone, ki služi-
ta vojaški rok, ter Ivan.

Ob težki izgubi našega očeta,
starega ata, brata

FRANCA VIRANTA
se iskreno zahvaljuje vsem,
ki so nam na kakršni koli na-
čin pomagali: kolektivni rudni-
ski, Kovinarskega podjetja
Trebnje, govedarstvu za gniljive
besede ob grobu tov. Ladu Po-
žesu, godbi na pihala iz Treb-
njega ter vsem sorodnikom, so-
sedom in znancem za podarjene
vence in spremstvo na njeni
zadnji poti.

Zalujoči: Slavka z dru-
žino, sin France z družino,
sin Ivan in Olga ter ostalo
sorodstvo.

KRATKOGLASI

EMALIRAN STEDILNIK na ku-
rivo, pomivalno korito, železno
peč (Kraljica peči), Lutz peč,
lončeno peč (v ploščah), tri-
cikel, okna, vrata in ostale stvar-
i poceni prodam. Ljubljana,
Rozna dolina, Cesta V. št. 36.
PRODAM hišo v Slovenski vasi

NESREČE

Mopedist obležal mrtev

Na cesti pri Ratežu je prišlo
10. aprila ob 20.15 do hude ne-
sreče, v kateri je izgubil živ-
ljenje Gregor Luzar. Luzar, ki
je bil pešak na mopedu, je tre-
ščil v oje vprežnega voza. Kot
so povedali očividci nesreče
Alojz in Marija Rolih, Antonija
Pavlič in Franc Sinkovec, ki so
se peljali na vozu, se je mope-
dist peljal brez luči. Brez pred-
pisane luči pa je bila tudi vpre-
ga. Nesrečo še raziskujejo.

MOTORIST TREŠČIL V JABLANO

13. aprila ob 13.35 se je na ce-
sti I. reda pri Gotni vasi smrti
ponesrečil inštruktor AMD

Popivala sta za ukraden denar

Varnostni organi so pred
kratkim prišli brezposelnega
kmečkega delavca Ivana Brez-
nika, 25, iz Malenske vasi, ker
je 7. aprila ponoči vdrl v sta-
novanje Jožeta Grčarja v
Lutškem selu in mu odnesel
9.000 dinarjev. Za ta denar je
Breznik popiljal v novomeških
javni lokalih. Proti njemu je
že zdaj uveden postopek zaradi
povzročitelja, ki jih je Breznik za-
grešil, ko je bil še pismonoša
v Veliki Loki.

Nekaj dni prej so varnostni
organi prišli tudi sezonskega
delavca Ivana Godiča, 24, iz
Ljubljane pri Varadzinu, ker
je vdrl v omaro svojega sode-
lavca ter mu vzel 40.000 dinar-
jev. Godič je delal na delovnem
ljudskemu Agro-obnovi v Dra-
škovicu. Ko je vzel denar, je
nekaj dni popiljal, potem pa se
je zatekel v Zalog pri Novem
mestu.

50, p. Stara cerkev. Interesen-
ti, zglasite se čimprej!

PRODAM vinograd v dobrem
stanju s kletjo in inventarjem
v Dobiški gori, Ivan Sporar,
Maveržen 1, Crnomelj.

PRODAM moped Colibri — tri
brzine, lepo ohranjen — dam
tudi na ček. Naslov v upravi
lista. (252/64)

PRODAM tesan grušči za hišo.
Naslov v upravi lista. (252/64)

PRODAM vprežno kosilnico
znatke "Fall" na 16 nožev.
Naslov v upravi lista. (251/64)

PRODAM kombiniran otroški
vozilec. Peric, Padersiščeva,
Novo mesto.

PRODAM hišo z gospodarskim
poslopjem, 38 a zemlji in 9 a
vinograda. Vel. Kal 6, Mirna
peč.

PRODAM kompletno spalnico.
Informacije dobite v konfek-
ciji "Krojač", Novo mesto.

PRODAM lepo ohranjen čebel-
njak za 20 panjev. Jerič —
Mali vrh, Mirna peč.

DOBRO OHRANJENO kuhinjsko
opremo in vzhidljiv štedil-
nik ugodno prodam. Naslov v
upravi lista. (246/64)

PRODAM nekaj starih avtopla-
šev 15 "col", primernih za
gumi voz. Naslov v upravi
lista!

UPRAVNI ODBOR gozdnega
sklada pri skupščini občine
Ribnica proda 2 motorni kole-
ski Jawa — 250 cm/56.

POCENI PRODAM voz parizar
v dobrem stanju. Ivan Mi-
helič, Kot 13, p. Ribnica.

KUPIM dobro ohranjen šivalni
stroj. Naslov v upravi lista. —
(243/64)

ISCEM SOBO v Novem mestu.
Po možnosti s posebnim vho-
dom. Plačam dobro. Naslov v
upravi lista. (246/64)

ODDAM V NAJEM malo njivo
v Veliki Bučni vasi. Poizve se
pri Janezu Makovcu, čevljar-
stvo, Novo mesto.

MIZARSKEGA POMOČNICA
sprejemmo, plača do 180, za-
slišno stanovanje. Sprejemmo
tudi vajenca z vsjo oskrbo. —
Jurkovič, Ljubljana, Gradaška
ulica 12.

GOSPODINSKO POMOČNICO
nujno potrebujem k štirin-
skaj družini. Stanovanje in
ostala oskrba preskrbljena!
Naslov v upravi lista. (246/64)

GOSPODINSKO POMOČNICO,
pošteno, k 3-članski družini
sprejemmo tako! Dobri pogo-
ji. Inš. Pretner Strojekova 5,
Ljubljana.

TOVARISICA, ki ima veselje
do letov z avtom, veselje na-
rave, naj pošlje naslov (po
možnosti s sliko) na Franc
Bareč, poštno ležečo, Podboč-
je.

OBLAČILA OCISTI HITRO in
solidno. Kemična čistilnica.
Novo mesto, Germova ulica 5.

DNE 28. MARCA sem izgubila
žensko ročno uro od Mokro-
noga do Trebelnega. Pošteno-
ga najditelja prostim, da jo
proti nagradi odda na postajo
LM Mokronog. (242/64)

Crnomelj: 17. in 19. aprila ame-
riški film »Enajst veteranov«, 21.
in 23. aprila češki film »Tretja
želja«.

Franc Kresal, 24, iz Karteljeve-
ga. Kresal se je peljal na mo-
torju. Na levem cestnem ovlin-
ku ga je zaneslo na bankino, in
na travnik, po enajstih metrih
pa je tresčil v jablano. Po ne-
sreči so Kresala, ki je imel no-
tranje krvavitve, odpeljali v
bolnišnico, kjer pa je umrl.
Materialno škodo so ocenili na
okrog 30.000 dinarjev.

Izsiljevala prednost
13. aprila ob 18.35 se je vozil po
prednostni cesti z Glavnega trga
v Novem mestu Franc Som-
rak osebni avtomobil NM-10-13.
Ko je hotel zaviti v Trdinovo
ulico, mu je z desne strani pri-
peljal z osebnim avtomobilom
LJ-276-76 Marijeta Kotnik ter iz-
siljevala prednost. Pri trčenju
je nastala skupna škoda 95.000
dinarjev.

**ZBEGANI PEŠEC PADEL
POD AVTO**
13. aprila ob 8.45 je Jože Go-
dec iz Malih dol pri Trebnjem
prečkal Cesto komandanta Sta-
neza v Novem mestu. Ko je bil
že sredi cestnice, se je zbegal,
pri umikanju nazaj pa ga je
podrjal poltovornjak LJ-264-70,
ki ga je vozil Jože Sliško. Avtomob-
il se je nesreči izognil, ven-
dar mu ni uspelo. Neprevidni
pešec je bil lažje poškodovan.

Prekucilaj po nasipu
Milan Bursič, voznik tovor-
njaka NM-27-38, je 7. aprila vo-
zil po avtomobilski cesti. Ko je
opazil pri Gmajni cestno udrin-
je, ni zmanjšal hitrosti, ampak
je hotel nevarni del cestnice
obiti. To pa mu ni uspelo. Avto
je na prečkanje zaneslo na bankino,
po kateri je peljal kakšnih 50
metrov in spotoma podr dva
smeruška, nato pa se je prevr-
nil po nasipu. V nesreči, ki se
je pripetila ob 8.45, sta bila lažje
poškodovana voznik Bursič in
njegov pomočnik, gmočno ško-
da pa so ocenili na 130.000 di-
narjev.

**NI ZABODEL SVOJE,
AMPAK NEČAKOVO
ŽENO**
Pretekli teden smo poro-
čali o tragičnem uboju 35-let-
ne Mare Dragozet iz Pokleka
na Hrvaškem. Vest smo po-
vzeli po ljubljanskem dnev-
niku, ker sami takrat še ni-
smo dobili izvirnih podatkov.
Tako je žal v članek prišlo
nekaj netačnosti. Umorjenka
ni bila žena ubijalca Janka
Dragozeta, temveč žena Dra-
gozetovega nečaka. Dejanje
je Janko Dragozet storil pod
vplivom alkohola, saj je sam
priznal, da je tistega dne spil
več kot dva litra vina. Med-
tem ko je Mara Dragozet ra-
nam kralju podlegla, je Kati-
co Živoder samo ranil, ker se
mu je iztrgala in zbežala. Pre-
peljali so jo v zagrebško bol-
nišnico.

**NI ZABODEL SVOJE,
AMPAK NEČAKOVO
ŽENO**
Pretekli teden smo poro-
čali o tragičnem uboju 35-let-
ne Mare Dragozet iz Pokleka
na Hrvaškem. Vest smo po-
vzeli po ljubljanskem dnev-
niku, ker sami takrat še ni-
smo dobili izvirnih podatkov.
Tako je žal v članek prišlo
nekaj netačnosti. Umorjenka
ni bila žena ubijalca Janka
Dragozeta, temveč žena Dra-
gozetovega nečaka. Dejanje
je Janko Dragozet storil pod
vplivom alkohola, saj je sam
priznal, da je tistega dne spil
več kot dva litra vina. Med-
tem ko je Mara Dragozet ra-
nam kralju podlegla, je Kati-
co Živoder samo ranil, ker se
mu je iztrgala in zbežala. Pre-
peljali so jo v zagrebško bol-
nišnico.

**Prometno ogledalo
tudi v Vavil vasi**
Prometno ogledalo so pred
kratkim postavili tudi na ne-
pregledno cestno križišče v
Vavil vasi. To ima za vedno
večji promet s sosednjo Stra-
žo velik pomen, zlasti pa bo
pripomoglo k večji prometni
varnosti.

**Društvo knjigovodij
v Novem mestu**
obvešča
vse svoje članke in dru-
ge, da bo imelo

**REDNI LETNI
OBČNI ZBOR**
v soboto, 25. aprila 1964,
ob 9. uri v Domu ljudske
prosvete v Novem mestu.

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: Občinski odbori SZDL
Brezice, Crnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Rib-
nica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glav-
ni in odgovorni urednik), Rja Bačar, France Grivec,
Miloš Jakopac, Jožica Teppy in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din
— Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva
je vnaprej. Za inozemstvo: 2400 din — Tekoči račun
je pri podr. NB v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV
UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3

— Poštni predal 33 — Telefon 21-237 — Rokopisov in
fotografij ne vračamo — TISK: Časopisno podjetje
DELO v Ljubljani.

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: Občinski odbori SZDL
Brezice, Crnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Rib-
nica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glav-
ni in odgovorni urednik), Rja Bačar, France Grivec,
Miloš Jakopac, Jožica Teppy in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din
— Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva
je vnaprej. Za inozemstvo: 2400 din — Tekoči račun
je pri podr. NB v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV
UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3

— Poštni predal 33 — Telefon 21-237 — Rokopisov in
fotografij ne vračamo — TISK: Časopisno podjetje
DELO v Ljubljani.

Dobropolje: 18. in 19. aprila
ameriški film »Oko za oko«, 22.
aprila italijanski film »Stranpote
Dolenjske Toplice«, 23. in 24.
aprila ameriški barvni film »Po-
jmo v doljuz«.

Kočevje — Rudnik: 18. in 19.
aprila španski film »Črne kroni-
ke«, 19. aprila ob 10. uri mati-
noja ruskega filma »Kruh in cve-
tjes«, 23. aprila češki film »Straža
na meji«.

Kočevje — Jadran: 17. in 19.
aprila francoski barvni film
»Cartouches«, 20. in 21. aprila
ameriški film »Neznane iz Nord
ekspresa«, 22. in 23. aprila ame-
riški film »Cudodelka«.

Kostanjevica: 19. aprila ameri-
ški film »Dvojni norec«, 22. aprila
francoski film »Darcileev«.

Metlika: 18. in 19. aprila nem-
ški film »Graščina strahove«, 22.
in 23. aprila angleški film »Okus
po medu«.

Mekronog: 18. in 19. aprila —
amer. film »Dnevnik Ane Franke«.
Novo mesto — Krka: Od 17.
do 20. aprila ameriški barvni
film »Razbita ladja« in francoski

film »400 udarcev«. Od 21. do
23. aprila jugoslovanski film —
»Človek s fotografije« in švedski
film »Hudičev okos«.

Novo mesto — Dom JLA: Od
16. do 19. aprila francoski film
»Madame Sans Gènes«, Od 20. do
22. aprila ameriški film »Mašče-
vanje vojaka Pulijaa«.

Oslinica: 19. aprila angleški
film »Smrt preda«.

Predgrad: 16. in 19. aprila an-
gleški film »Tigrov zaliva«.

Sevnica: 18. in 19. aprila ita-
lijanski film »Lažni zakoni«, 22.
aprila italijanski film »Vse v ča-
su službe«.

Sodražica: 18. in 19. aprila —
ameriški film »Pesek Ivo Dimee«.

Stara cerkev: 18. in 19. aprila
japonski film »Ljudje torpedar«.

Straža: 18. in 19. aprila ita-
lijanski film »Kabinjina noč«.

Trebnje: 18. in 19. aprila nem-
ški film »Zaljubljeni detektiv«, 22.
aprila slovenski film »Minuta
za umore«.

Brod na Kolpi: 18. in 19. aprila
angleški film »Betonška džun-
glas«.

čanišek iz Cundrova — Vlad-
mirja, Metka Ivič iz Sel — Jan-
ka, Cveta Savnik iz Dobove —
Iztoka, Ana Kodrič iz Velike va-
si — Mileno, Ivanka Gerjevič iz
Sentenarta — Gregorja, Karoli-
na Koritnik iz Slogonskega — Ro-
berta, Cilka Višnjič iz Brežic —
Tomislava.

Pretekli teden so se ponesrečili
in iskali pomoč v novomeški bol-
nišnici: Jože Pugalj, vajenec iz
Brilina, je padel s kolesa in si
poškodoval levo nogo; Jože Ma-
rinčič, upokojenec iz Skemljeva,
se je s klopom poparil po leví
roki; Ivan Gorenc, invalid iz
Ostrožnice, je padel s konja in si
poškodoval prsni koš; Anton
Beele, delavec iz Smolenje vasi,
je z mopedom trčil v tovornjak
in si poškodoval nogo; Matija
Serbec, upokojenec z Blance, je
padel in si poškodoval levo no-
go; Antonija Perc, gospodinja iz
Crnomlja, je padla z voza in si
poškodovala desno koleno; Mari-
ja Barbo, gospodinja iz Orkilev-
ca, je padla s klopi in si zlomila
desno nogo; Leopold Cesar, sin
posestnika iz Rodin, je padel s
kolesa in si poškodoval glavo;
Jova Perič, delavca iz Kanizari-
ce, je nekdo udaril z rudniško
lučjo po glavi; Ani Boltez, gospo-
dinji iz Gabrja, je pri sekaniu
drvo odletelo poleno v glavo; Ja-
nez Pezdirc, čevljar iz Rodin, je
padel iz vlaka in si poškodoval
levo koleno.

Pretekli teden so v novomeški
porodnišnici rodile: Marija Ka-
šič iz Brinja — Tomaža; Ivanka
Hudorovac iz Semeča — Pavla;
Sonja Pelko iz Trajšča — Mira-
na; Marija Pavlič iz Vratna —
Joška; Ana Novak iz Žužemberka
— Jožeta; Cveta Blagojevič iz
Prečne — Gorana; Marija Jarko-
vič iz Gornjega Vrhpolja — Ido;
Stefka Mohar iz Gotne vasi —
Silvo; Ana Butala iz Podzemlja
— Lilijano; Marija Judež iz Ve-
like Cikave — Katičo; Ljudmila
Ovniček z Malega Slatnika —
Ado; Danica Gostiša iz Sentjer-
neja — Vojko; Danica Bregar iz
Mlake — Cveto; Marija Štukelj
iz Kanizariče — Lilijano; Bernar-
da Lapajne iz Otočca — Andreja;
Ivanka Kralj iz Straže — Tejo;
Rozalija Zavri iz Sentruperta —
Edvarda; Marija Pate z Gornjih
Kamenc — Andreja; Antonija
Kordiš iz Vinice — Tomaža; Ma-
rija Selko iz Blatnika — Marja-
na; Adela Zver iz Kočevja — Ju-
rija; Jožeta Marinčič iz Grmovelj
— Antona; Marija Mrhar z Mirne
— deklico; Marija Zagar iz Laz
— deklica; Marija Primc iz Koro-
ške vasi — deklico.

Cvet: lapuha, malih marjetic.
Korenine: trobentice, regrata, re-
pica.

Lahje: češminovih korenin, češ-
minovih palic.

**Pohitite tudi z nabiranjem lapu-
hovega cveta! Cene in navodila do-
bite v zadruzi ali direktno v po-
slovalnici GOSAD, Novo mesto.**

**Prometno ogledalo
tudi v Vavil vasi**
Prometno ogledalo so pred
kratkim postavili tudi na ne-
pregledno cestno križišče v
Vavil vasi. To ima za vedno
večji promet s sosednjo Stra-
žo velik pomen, zlasti pa bo
pripomoglo k večji prometni
varnosti.

**Društvo knjigovodij
v Novem mestu**
obvešča
vse svoje članke in dru-
ge, da bo imelo

**REDNI LETNI
OBČNI ZBOR**
v soboto, 25. aprila 1964,
ob 9. uri v Domu ljudske
prosvete v Novem mestu.

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: Občinski odbori SZDL
Brezice, Crnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Rib-
nica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glav-
ni in odgovorni urednik), Rja Bačar, France Grivec,
Miloš Jakopac, Jožica Teppy in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din
— Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva
je vnaprej. Za inozemstvo: 2400 din — Tekoči račun
je pri podr. NB v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV
UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3

— Poštni predal 33 — Telefon 21-237 — Rokopisov in
fotografij ne vračamo — TISK: Časopisno podjetje
DELO v Ljubljani.

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: Občinski odbori SZDL
Brezice, Crnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Rib-
nica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glav-
ni in odgovorni urednik), Rja Bačar, France Grivec,
Miloš Jakopac, Jožica Teppy in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din
— Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva
je vnaprej. Za inozemstvo: 2400 din — Tekoči račun
je pri podr. NB v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV
UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3

— Poštni predal 33 — Telefon 21-237 — Rokopisov in
fotografij ne vračamo — TISK: Časopisno podjetje
DELO v Ljubljani.

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: Občinski odbori SZDL
Brezice, Crnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Rib-
nica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glav-
ni in odgovorni urednik), Rja Bačar, France Grivec,
Miloš Jakopac, Jožica Teppy in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din
— Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva
je vnaprej. Za inozemstvo: 2400 din — Tekoči račun
je pri podr. NB v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV
UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3

— Poštni predal 33 — Telefon 21-237 — Rokopisov in
fotografij ne vračamo — TISK: Časopisno podjetje
DELO v Ljubljani.

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: Občinski odbori SZDL
Brezice, Crnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Rib-
nica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glav-
ni in odgovorni urednik), Rja Bačar, France Grivec,
Miloš Jakopac, Jožica Teppy in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din
— Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva
je vnaprej. Za inozemstvo: 2400 din — Tekoči račun
je pri podr. NB v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV
UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3

— Poštni predal 33 — Telefon 21-237 — Rokopisov in
fotografij ne vračamo — TISK: Časopisno podjetje
DELO v Ljubljani.

SGP „Vegrad“, Velenje

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

- 4 gradbenih tehnikov
s pooblastilom za vodje gradbišč in vodje
obrnih obratov;
- 2 gradbenih delovodij za visoke
gradnje;
- 4 KV železokrivce;
- 4 KV elektroinstalaterjev;
- 2 KV strojnih ključavničarjev;
- več soboslikarjev.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.
Komfortna stanovanja s centralnim gretjem na raz-
polago za vodje gradbišč in delovodje.
Za ostale so na razpolago samska stanovanja in
hrana v menzi.

Interesenti naj se prijavijo pisмено ali osebno.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

SGP „VEGRAD“
VELENJE

Komisija za sklepanje in odpovedovanje
delovnih razmerij podjetja

AVTOPROMET IN TUZEMSKE SPEDICIJE

»GORJANCI« — Novo mesto-Straža
razpisuje

več prostih delovnih mest za

voznike motornih vozil